

BINECUVÎNTAȚI **GLOBUS** GLENDON ANIMALELE ȘI COPIII / SNARTHOUT

Cunoscut publicului din țara noastră datorită unei izbutite transpuneri cinematografice, romanul Binecuvîntați animalele și copiii de scriitorul american Glendon Swarthout este o alegorie limpede despre puritate și inocență, constituindu-se într-un vibrant mesaj umanitar.

EDITURA UNIVERS

355

21

8

GLENDON SNARTHOUT

BINECUVÎNTAȚI ANIMALELE ȘI COPIII

GLENDON
SNARTHOUT

**BINECUVÎNTAȚI
ANIMALELE ȘI COPIII**

Clubul cărții digitale 2024

Colecția **GLOBUS** / Editura Univers

Lei 4.50

1980

COPERTA COLECȚIEI DE ION STATE
Grafica de Viorel Popescu ; Ilustrația de Peter Cschi

GLOBUS

**Glendon
Swarthout**

**Binecuvîntați
animalele și copiii**

Traducere de
ZOE MANOLESCU

BLESS THE BEASTS AND CHILDREN
by
GLENDON SWARTHOUT
Secker & Warburg
London
© 1970 by Glendon Swarthout

Toate drepturile asupra acestei versiuni
sînt rezervate Editurii UNIVERS

EDITURA UNIVERS

București

1980

Lui Miles, care a fost acolo și mi-a povestit

Dar unde-i băiatul
La oi ce am pus ?
Păi, lingă-o căpiță,
Doarme dus.
Ei, haide trezește-l.
Eu nu pot, zău.
Că dacă îl scol,
O să plingă rău.

1

LOCURILE ACELEA erau bîntuite de vînturi puternice. Mereu li se auzea vîjiitul. Canionul răgușise de atîta curent. Vîntul se înălța și trecea printre pini, apoi era prins între stînci. Pini din acest loc erau neobișnuiți. Cînd vîntul amuțea, înghițit de o văgăună a canionului, și în urma sa nu mai rămînea nici o adiere, copacii tot nu se linișteau. Fremătaseră în bătaia vîntului, iar acum parcă suspinau după el. Erau mîhniți. Păreau să jelească amintirea vîntului.

Cotton visa.

În zori, cei șase erau în așteptare, prinși într-un fel de țarc din stîlpi groși și scînduri; stăteau înghesuiți unul în altul, nu pentru că le-ar fi fost frică, ci pentru că, neobișnuiți să fie închiși, erau agitați și, simțindu-se aproape, puteau să se miroasă mai bine. Se adulmecau unul pe altul. Cu nările dilatate, trăgeau în piept mirosul fierbinte, animalic care le trăda tulburarea.

Apoi apărură bărbații călare. Se deschise o poartă. Oamenii strigară la ei și ei încercară să

iasă buluc, deodată, dar poarta fu trântită după primii trei ; Teft, Shecker și Lally 1 trecuseră. Ceilalți așteptau. Curînd văzduhul fu spintecat de focuri de armă. Detunăturile îi îngroziră pe ceilalți trei. Se învîrteau în cerc, îndoind scîndurile țarcului și frecîndu-se de stilpi, fără frică, dar mai agitați acum, pentru că le suna în urechi ceva ce nu puteau desluși. În liniștea ce urmă, rămaseră din nou în așteptare.

Călăreții reveniră la țarc. Poarta fu deschisă și ultimii trei, Cotton, Goodenow și Lally 2 fură lăsați să iasă pe un drum îngrădit cu sîrmă. Era plăcut să ieși din țarc, să fii liber în minunăția dimineții. Dar cînd se opriră să bea dintr-o baltă, călăreții îi minară înaintea, fluturîndu-și pălăriile și strigînd.

Ajunși în cîmp deschis, se opriră. În fața lor, la o sută de pași depărtare, era un șir de mașini, iar în fața acestora, un șir de oameni. Cei eliberați mai înainte, Teft, Shecker și Lally 1, nu se zăreau nicăieri. Aceasta îi nedumerea, așa cum îi nedumeri și bubuitura urmată de căderea lui Goodenow ; mai întii în genunchi, apoi îndoindu-și picioarele din spate și, în cele din urmă, greoi pe o parte. Nu se mișca. Cotton și Lally 2 adulmecau mirosul nou și ciudat care emana acum din trupul celui căzut.

La următoarea împușcătură, Lally 2 sări în sus și căzu pe pămînt cu picioarele țepene, iar în urma altor bubuituri îi zvicni capul și se răsturnă ; ochii îi deveniră sticloși, picioarele i se strîngeau și i se întindeau convulsiv, în timp ce din gură și din nas îi țîșni ceva de un roșu

aprins. Cotton adulmecă singele. Cunoștea mirosul acesta.

Se năpusti înainte cu toată viteza, gonind într-o parte, dar fu întors din drum de mașini ; se repezi în altă parte, dar fu încolțit de călăreți. Gîfîind, încercă o altă scăpare : se năpusti cu capul în gardul de sîrmă, dar căzu neputincios pe picioarele dinapoi. Sări din nou în picioare, înnebunit de obstacolul de oțel care trebuia să cedeze în fața lui.

Turbat de mînie, se opri. Stătea, puternic, privind fix la șirul de oameni ; se concentră asupra gurii unei carabine, ochii îi alunecară de-a lungul țevii spre fața unei femei care ședea pe prelată, țintindu-l. Femeia trase. O recunoscuse. Recunoașterea fulgerătoare îi zgudui inima chiar în clipa cînd glonțul îi sfărîma creierul. Era chipul mamei lui.

Cotton se trezi țîpînd.

Sudoarea i se prelingea pe frunte, pe palme și pe coapse. I se făcu silă de el însuși. Avea cincisprezece ani, era cel mai mare, prea mare ca să mai viseze urît.

Se uită la ceas. Era unsprezece și cinci. Dormise mai puțin de o jumătate de oră. Ridicîndu-se într-un cot, își verifică din obișnuință efectivul. Goodenow, Taft, Shecker, Lally 1 — dar unde era fratele lui ? Atunci își aminti : Lally 2 își mutase perna și sacul de dormit sub pat cînd sunase stingerea. În cel de-al șaptelea pat sfîrșia Wheaties, instructorul lor, de care oricum nu le păsa nici unuia dintre ei. Toți prezenți și numărați, să trăiți.

Cotton salută și se întinse pe spate, ascultînd vuietul jalnic al vîntului prin pinii de afară și murmurul tranzistoarelor din interiorul barăcii. Așa dormeau ceilalți cinci, cu radiourile, ca niște căței care nu mai scheaună și adorm dacă le pui un ceas alături, să le fie ca bătaia unei inimi. Cînd se suna stingerea, ei se strecurau în sacii de dormit și își băgau radiourile minuscule sub braț, după ce le potriveau pe postul Prescott cu muzică populară și „western“, sau pe postul Phoenix cu muzică din aceea care-ți merge la inimă. La început, întunericul se umplea de accentul nazal al lamentărilor după iubirea pierdută și după cai morți, sau de incoerența electronică cu „draga mea“ și de „blues“-uri, dar în timp ce băieții se întorceau de pe o parte pe alta în somn, iar radiourile alunecau tot mai jos în sacii de dormit, muzica devenea neclară și se pierdea pînă cînd nu mai era muzică, ci o simplă prezență lîngă picioarele lor. Le țineau companie Eddy Arnold și Aretha Franklin. Radiourile murmurau în noapte, iar ei nu se mai simțeau singuri.

Diminețile și serile erau momentele cele mai grele. Dimineața nu aveau nici un chef să părăsească siguranța sacului de dormit. Goodenow gemea, Teft se scărpină, Shecker și frații Lally tîndăleau la îmbrăcat, de parcă realitatea de dincolo de pereții barăcii i-ar fi pîndit ghemuită, cu colții ascuțiți și ghearele scoase. Seara se temeau de venirea întunericului și, odată cu el, de emigrarea în țara visurilor, de alungarea conștientă în necunoscut a eului conștient. Amîneau cît

puteau mai mult ora culcării. Teft se ducea la closet. Shecker vorbea. Goodenow citea romane și reviste la lumina lanternei. Lally 1 dădea de-a azvîrlita cu lucrurile. Mai beau cîte o gură de apă din gamelele atîrnate la capul patului. Shecker mîncă bomboane. Goodenow scotocea colțurile întunecate după stafii, folosind lanterna în locul degetelor. Pe pereții goi, ca de peșteră, ai barăcii, Lally 2 proiecta hieroglife de lumină, mesaje indescifrabile către ziua de mîine. Cînd în somn eu mă cufund, / De-ar ține bateriile mult. Serile li se păreau mai plăcute acum decît la început. Cotton era mîndru de asta. Dar mai era încă destul de rău, iar în seara asta o încurcaseră. Fusesse cea mai nenorocită seară din toată vara.

Se întorseseră după-amiază tîrziu, după ce înnoptaseră sub cerul liber în Pădurea Împietrită. După ce s-au spălat, s-au dus să mănînce în baraca de haleală, înghițind cu noduri. Îndată ce ieșiră din nou afară, Goodenow vomită în fața tuturor. Umplu locul de murdărie. Goodenow făcea pipi în pat. Fusesse dat afară din două barăci din cauza asta. Locurile în barăci nu se stabileau dinainte. Băieții se culcau unde voiau la început, sau unde puteau, întîmplător sau din intuiție, sau de nevoie. În cîteva zile, după teoria taberei, fiecare trebuia să-și găsească grupul, casa sa, departe de casa părintească, să-și stabilească nivelul de realizare, căci legitățile temperamentale și spiritul de competiție urmau să-i separe inevitabil pe cei neadaptabili de cei

normali, pe cei destinați să fie învinși de învingători. Lasă-i în pace, și cei treizeci și șase de puștani se vor împărți în mod firesc în șase echipe, fiecare grup cu baraca și instructorul său. Dar chiar și la paisprezece ani, Goodenow încă se mai scăpa în pat. Era nătăfleş și stîngaci în toate, atît că știa să facă centuri și cordeluțe indiene din mărgele. Îi mai era și dor de acasă; plînsese mult, iar atunci cînd, a doua zi dimineață, fusese alungat din cea de-a doua baracă, și-a pus chiloșii de baie, s-a dus la bazin, de fapt un mic lac artificial, a intrat pînă la gît în apă și a stat așa smiorcăindu-se, cu gîndul să se înece. Nici instructorii și nici ceilalți băieți din tabără nu l-au luat în serios. Cînd i-au zis să se bage cu capul la fund și să rezolve treaba, el a răcnit că apa e prea rece. Spectatorii se tîrvăleau de rîs. Cînd l-au întrebat de ce nu se sinucide în sacul de dormit, care oricum era mai ud decît bazinul, și în mod sigur mai călduros, el o luă pleoscăind prin apă, dispărînd printre canoe. Rămase în apă pînă cînd, după-amiază, Cotton îl convinsese să iasă din bazin, invitîndu-l să vină în baraca lui. Acolo, l-au asigurat, nimeni n-o să ridă de el, iar dacă vreunul ar face-o, el Cotton, o să-l bată pînă l-or lua dracii. Cum și-au petrecut seara după ce Goodenow a vomitat, Cotton nu-și mai putea aduce aminte, decît că fusese o seară mai altfel decît toate celelalte din acea vară. Nimeni nu ardea gazul și nici nu făcea năzbitii. Scena la care fuseseră martori în timpul zilei îi traumatizase. Nu îndrăzneau să discute despre ea. Umblau printre copaci, tîrșindu-și picioarele ca

niște răniți, ascunzîndu-se unul de altul în amurg. Așteptau pentru prima dată cu bucurie să se lase întunericul.

Cînd se sună stingerea, baraca deveni un fel de celulă. Lally 2 se retrase sub pat. Ceilalți traseră fermoarele sacilor de dormit, închizîndu-se ca în niște vizuini, potrivit radiourile mai tare ca de obicei. În seara aceea n-a mai fost vorba nici de mers la closet, nici de discuții, nici de lucruri azvîrlite, ori de lectură, mîncare, băut din gamele sau jocul cu lanternele. S-au refugiat într-un somn ce nu era de fapt odihnă. Acum puteau vorbi. Acum toți puteau scoate din ei ce văzuseră în acea zi. Transformară noaptea într-o cameră sonoră. Goodenow se zvîrcolea. Teft scrișnea din dinți. Frații Lally îngînau înfricoșăți. Cotton visă că erau închiși într-un țarc și omorîți de propriii lor părinți. Toți se tînguiau într-o bilăială de miros, sînge și nebunie a oamenilor, în timp ce Dionne Warwick se lamenta într-un cîntec, iar Roy Acuff cînta despre păcat și izbăvire. Era o purificare prin glas, dar în zadar.

Cotton ascultă din nou. Ceva nu era în regulă. Numără patru radiouri, nu cinci. Strecurîndu-se încet din pat, se uită sub patul de lîngă el. Lally 2 dispăruse. Virîndu-și picioarele în teniși, ieși afară doar în chiloși și o luă de-a lungul cărării spre closet. Luminile erau aprinse, dar buda era goală, la fel și dușul. Mai grăbit de astă-dată, alergă înapoi spre baracă și, aplecîndu-se din nou sub pat, descoperi că perna de cauciuc, pe jumătate arsă, pe care Lally 2 o adusese de acasă,

lipsea și ea. Abia atunci se dumeri. Stătu pe loc un moment străbătut de un fior, știind de ce, dar fiind hotărît să nu recunoască, nici măcar în sinea lui, că știa de ce.

Se apropie de Lally 1, îi acoperi bine gura cu palma, iar cu cealaltă mână îi trase un pumn în coaste. Lally 1 se suci și gemu.

— Unde-i frati-tu ? șopti Cotton, luându-și mâna de pe fața puștiului.

— A fugit.

— Știu. Unde ?

Lally 1 îi spuse, adăugînd :

— A zis că pleacă, și-așa a și făcut. E bine ?

Cotton era furios. Lally 1 avea 14 ani, fratele său numai 12.

— Chiar nu-ți pasă ? șuieră el.

— Nu, nu-mi pasă. Mă doare undeva.

— Dar mie-mi pasă și mai bine ți-ar păsa și ție. Cum a plecat — pe jos pînă acolo și înapoi ?

— Spunea că pe jos pînă în oraș, iar de acolo cu autostopul.

— E nebun. Bine, ieși din sac. Mergem după el, cu toții.

— Eu nu.

— Ba da, și tu, lua-te-ar dracu, sau te fac praf. Mișcă ! Eu îi trezesc pe ceilalți.

Pat după pat, punîndu-le mîna peste gură și șoptindu-le să-și pună hainele pe ei și să se miște, că Lally 2 a luat-o din loc și că trebuie să-l prindă, Cotton îi trezi pe Teft, Shecker și Goodenow, care se năpustiră asudați din celula ferecată, chinuită a somnului. Acțiunea le oferea o scăpare. Păreau a ști, ca și el, de ce și unde

plecase Lally 2. După o zi ca asta, noaptea nu putea fi mai rea. Pînă își trase Cotton pantalonii și își puse un tricou, ei erau gata, urmîndu-l tiptil afară, ca indienii, și aducîndu-și aminte chiar să lase radiourile deschise, cîtec de leagăn pentru instructorul Wheaties. Cotton era mîndru de el. În sfîrșit, dovedeau că nu sînt niște nătăfleți.

2

BARĂCILE ERAU CUIBĂRITE printre pini. La înălțimea de o mie de metri, păreau minuscule față de copacii uriași care le încadrau. Clădite din bușteni, acoperite cu șindrilă, răsăreau parcă direct din stîncă, străpungînd ici și colo platforma de granit presărată cu ace de brad.

Cei cinci înaintau cu precauție pe platformă, înconjurînd tabăra ca să ajungă la drumul nisipos care urca în sus, apoi cobora prin strîmtoarea canionului pînă la o pădure de pini, la o milă, o milă și ceva de șoseaua ce ducea spre oraș. Ajungînd în drum se opriră în virful pantei. De aici puteau privi în jos și înapoi spre barăci ; puteau vedea țarcul și magazia și poligonul de tir și terenul de sport și șopronul cu camioane și bazinul. Luminile erau aprinse în cele două latrine, dar nu și în barăcile instructorilor superiori sau în cea a directorului. Văgă-

una canionului se închidea în spatele taberei. O baricadă de stînci întrerupea contactul cu lumea. Dar și mai sus se înălța un lanț al munților din Arizona, după care venea unul și mai înalt, și încă unul, o cireadă de namile negre, uriașe care își croiau cu răbdare drumul spre o graniță încă nedescoperită, fornăind înspre nord, împingînd cerul cu spinările lor cocoșate, și agățînd stelele în coarne. Era buza prăpastiei Mogollon.

Se adunară în jurul lui Cotton.

— De cînd a plecat ? întrebă Teft.

— Douăj'de minute, juma' de oră. Trebuie să punem mîna pe el înainte să ajungă la șosea. Îl ia careva în mașină, și dus a fost.

— Eram sigur că unul din noi o s-o șteargă, spune Goodenow, mai mult pentru el. Nu știam care.

Shecker căscă.

— N-o să se grăbească, nu-i el omu'. Acum cînd e de capul lui, ar cam trebui să-i pese de timp.

— Gata, gata, spuse Cotton, să nu ne mai cîrîm. Pas alergător pînă la șosea. Haideți !

Porniră cu toții în pas întins, în jos pe drumul nisipos ce șerpuia prin pădure, gîfiind și dînd din coate la unison, cu excepția lui Lally 1 care venea mai în urmă, întrucît cel pe care-l căutau era puștiul de frati-su. După cinci minute de pas alergător, trecînd prin porțiuni luminate și pătrunzînd iar în întuneric, zgomotul pașilor răsunînd înfundat pe nisip, Cotton îi opri și le spuse să fie atenți dacă se aude radioul. Știau că își luase perna cu el, așa că probabil luase

și radioul. Ascultînd, își auziră doar propria respirație și suspinatul pinilor.

— Degeaba, spuse Lally 1, ajungîndu-i din urmă. Oricum, e sărit de pe linie.

Goodenow începuse să gîfîie — era cel mai slăbuț dintre ei.

— Am ajuns prea tîrziu. Vina-i a noastră. Trebuia să fi plecat cu toții.

— Terminați, șuiără Cotton. Hai, mișcați-vă.

Îi conduse mai departe la trap, cu medalioanele zdrăgăninindu-i la gît ; măriră pasul, alergînd și mai repede. Cuvintele lui Goodenow îi biciuiau. Vinovăția îi mina din urmă. Galopară prin curba în formă de S și se apropiau deja de poarta ce marca granița taberei cînd, deodată, îl văzură toți, iar Lally 2, cum mergea agale prin mijlocul drumului, îi văzu și el. O clipă rămase împietrit, apoi se năpusti în pădure.

— Puneți mîna pe el, ordonă Cotton cu glas gîfiit. Risipiți-vă.

Ferindu-se de copaci, se repeziră în pădure, luînd-o cînd într-o parte, cînd în alta, pînă cînd, țîșnind din umbră într-un luminiș, se opriră brusc. Lally 2 era acolo, spăsit, cu perna urît mîrositoare sub braț și radioul vibrînd în buzunarul jachetei ; stătea așezat pe un bolovan, uitîndu-se la ei și sugîndu-și degetul mare. S-ar fi năpustit ei asupra lui, dacă n-ar fi fost Cotton care le ordonă să se potolească, să stea el de vorbă puțin cu puștiul, singuri. Se îndreptă spre el.

— Salut, spuse Cotton.

Lally 2 își strînse mai tare perna în brațe.

— Frumoasă noapte, ce zici ? întrebă Cotton.

Lally 2 avea doisprezece ani și nu era vorbăreț. Din cele șaisprezece camere ale casei părințești din Kenilworth, statul Illinois, el o prefera pe a șaptesprezecea, camera Oomilor. De fapt, nu era o cameră, ci o saună pe care o construisese tatăl său în interiorul casei, iar apoi uitase s-o folosească. Tatăl și mama sa erau tineri și frumoși, și moșteniseră „bani vechi”, o avere de trei generații. În fiecare an se despărțeau o dată sau de două ori, înaintau acțiune de divorț, apoi se împăcau și plecau fuga la schi, la Chamonix sau în altă parte, ori se duceau cu iahtul în Insulele Virgine sau în altă parte. Aceasta le oferea un prilej de joacă. Cît erau ei plecați, casa părea pustie și goală. Mai rămîneau doar fratele lui mai mare, guvernanta, cameristele, majordomul, șoferul și bucătăreasa. Cînd visa urît și se trezea în casa pustie și goală, Billy Lally își lua perna de cauciuc și se furișa la parter în saună, unde dădea drumul la căldură și se ghemuia pe bancheta de lemn, cu capul pe pernă. Curînd, Oomii, omuleții care trăiau pe sub pietrele netede și făceau aburi, apăreau cu sutele, se ghemuiau lîngă el și-l ajutau să doarmă în siguranță și la căldură, pînă dimineața cînd îl găsea vreo cameristă sau majordomul. Deseori răcea după ce dormea în saună, dar merita să și răcești pentru o noapte la căldură și în siguranță. Billy Lally nu vorbise niciodată nimănui despre prietenii săi Oomii.

Cotton se ghemui în fața lui. Ceea ce îndurase băiatul în acea zi îl afectase, probabil, mai tare decît pe oricare dintre ei, gîndi Cotton, căci era cel mai mic, și odată ce se băgase sub pat cînd s-a sunat stingerea, Lally 2 mai era tot sub pat, chiar și aici, în pădure. Va trebui luat cu binișorul.

— Măcar dă mai încet radioul, spuse Cotton, ca să mă poți auzi.

Lally 2 îl dădu mai încet.

— Ascultă, spuse Cotton, tot ce facem de acum înainte facem împreună, nu de unul singur. Vîrîndu-și medalioanele sub tricou, adăugă : Așa că, hai să mergem înapoi, ce zici ?

Lally 2 își scoase degetul din gură.

— Dacă mă duci înapoi, de îndată ce-o să adormiți am s-o șterg. Vorbesc serios.

— Și dacă-ți ordon eu ?

— Nu-mi pasă.

— Ai fi putut s-o pățești, Lally Doi, și încă rău de tot.

— Nu-mi pasă.

Cotton luă o pietricică, o zvîrli în sus, o prinse, apoi o aruncă. Uitîndu-se peste umăr, ridică un braț și le făcu semn celorlalți să se apropie. Copiii veniră și se așezară. Începuse să li se zvînte transpirația ; tremurau și se cuprindeau cu brațele, ca să le fie mai cald.

— Lally Doi și cu mine am stat de vorbă, îi lămurii Cotton. El spune că, dacă îl ducem înapoi, fuge iar. Am încercat să-i spun că e...

— Nu da vina pe mine, întrerupse Lally 2, acuzat pe nedrept. Trebuia să plecăm cu toții ! V-ați gândit și voi la asta, de când ne-am întors de acolo, azi după-masă. Trebuia să plecăm cu toții, doar știți și voi !

Știau. Gîndul îi obsedase din momentul în care Goodenow vărsase, iar apoi, plimbîndu-se singuri, se tot gîndiseră ; închizîndu-se în vâluri de puf, și de lînă, și de nailon, tot nu putuseră să scape, iar în somn același gînd li se desprindea de pe buze odată cu murmurul de supărare. Gîndul le clocotea în sînge. Le lansa imaginația de băiețandri în spațiul extraterestru al imposibilului. Dar, mai mult decît o șansă, mai mult decît o probă de curaj, era în același timp o obligație, despre care nu erau siguri că au destulă experiență, destui ani, ca să și-o asume. Stînd ghemuiți în pădurea de pini, cu brațele încolăcite în jurul celorlalți, cîntăreau riscurile față de ceea ce înfăptuiseră în cele șapte săptămîni : un film la care se duseseră călare la miezul nopții, un raid cîștigat împotriva întregii tabere, o cursă pînă la marginea Marelui Canion.

— Asta așa e, recunosc, spuse Shecker.

— Dacă am reuși, medită Teft, ar fi grozav.

— Așa-i, dacă, spuse Lally 1.

— Trebuie să reușim ! izbucni Goodenow. Eu unul sînt gata !

Cotton se ridică în picioare.

— Ușurel ! Să nu ne pripim. Puneți-vă mîna la contribuție. Cum ajungem acolo ? Călare ? O sută de mile ?

— Cu autostopul, spuse Lally 2. Eu așa aveam de gînd.

— Toți șase ? Cine ia șase puști în mijlocul nopții ?

— Luăm un camion, spuse calm Teft.

— Asta-i bună ! Cine-l conduce ?

— Eu.

— Știi să conduci ?

— Ihi.

— Ai condus vreodată, pe lume ?

— Pe bune. Puneți-mă pe roți și zbor ca vîntul.

Erau uluiți. Că un băiat de paisprezece ani putuse ține secret timp de șapte săptămîni că știe să conducă — era de necrezut.

— Bine, spuse Cotton. S-a făcut. E-n ordine, cît timp ne ia, o sută de mile ?

— Cam două ore încolo, două ore înapoi.

— Patru, socoti Cotton cu glas tare. Acum trebuie să fie unș'pe jumate. Douăș'pe, unu, două, trei... și să zicem o oră ca să facem figura. La patru jumate sîntem înapoi. Cînd se luminează de ziuă, sîntem aici și facem nani.

Începu să umble prin spatele lor.

— Ei, ce ziceți ? întrebă Goodenow.

— Nu dăm greș, spuse Shecker.

— Trebuie să mergem, spuse Lally 2.

— Sîntem profesioniști, se laudă fratele său.

— Pe dracu ! spuse Cotton.

Se aplecă, luă de jos altă pietricică și, întinzînd brațul, ținti cu o lovitură de maestru cel mai apropiat copac. Cîrîind și vîjiînd, ceva zbură din copac pe deasupra lor, bătînd din aripi. Spe-

rietura a fost cît să-i țină un an de zile. Căzură pe spate, sau se apucară unul de altul, sau săriră în sus de groază, apoi își reveniră și rămaseră pe loc, zăpăciți, scormonind pămîntul și rinjind.

— Ei, vedeți ? spuse Cotton disprețuitor. Zboară o pasăre din pom, și ne pierdem capul. Nu cred că sîntem gata să ne apucăm de ceva atît de baban.

— Dacă nu sîntem acum, n-o să fim niciodată, spuse Teft.

— De acord, dar față de asta, tot ce am făcut pînă acum e floare la ureche. Cu chestia asta putem s-o pășim rău. Vorbesc serios.

Izbutise să-i pună pe gînduri. Acum tăceau. Lally 2 închise radioul. Îi rodea îndoiala. Acum puteau face minuni, dar Lally 1 își mai amintea de prima adunare, iar Shecker de raidul pe care îl rataseră. Pe Cotton n-o să-l mai prindă nimeni pe post de aruncător la baseball. În cel mai bun caz, asocierea lor era temporară, ocazională. Dacă-i prezezi puțin, dacă le ceri să ia o hotărîre cu cap, sau dacă țîșnește pe neașteptate o pasăre din copac — îi și apucă pe toți tremuriul.

Recrutarea pentru tabăra de băieți „Box Canyon” se făcea din suburbiile bogate ale marilor orașe din Est și din Vestul Mijlociu și se limita, cu rare excepții, la băieți între treisprezece și paisprezece ani. Taxa pentru o serie de opt săptămîni, de la sfîrșitul lui iunie pînă la sfîrșitul lui august, era de o mie șase sute de dolari, plus biletul de avion. „Trimiteți-ne un copil viu — Și noi vă trimitem un cowboy !” — așa suna

lozinca taberei. În acest scop toți cei din tabără primeau cîte un cal pe care să-l călărească și de care să aibă grijă. Adevăratul mijloc pentru atingerea scopului propus era însă spiritul de întrecere. Puteau să vină niște băiețandri necopti, cocoloșiți, ahtiați după televizor, cu un caracter nedefinit, dar la plecare erau bărbați în devenire. Spiritul competitiv trebuia să-i cizeleze și să-i înalțe. Puteau să fie prunci cu colici, dar în opt săptămîni și contra sumei de o mie șase sute de dolari, spiritul competitiv reprezenta garanția că marfa pe care părinții o cumpăraseră și o achitaseră va fi livrată : trei duzini de oameni din Vestul Sălbatic, trași ca prin inel, crunți la privire, tăbăciți, iuți la mînie, zgîrciți la vorbă.

La sfîrșitul primei săptămîni populația taberei se împărțise, într-adevăr, de la sine în șase echipe, pe șase barăci. Procesul începuse printr-o selecție naturală, ținînd seama de vîrstă, de gradul de îndrăzneală, regiune sau interese de rudenie. Testarea făcuse restul. Probele de călărie, de tragere cu arcul sau cu pușca, de îndemînare, de înot și sporturile în aer liber din primele zile au separat curînd griul de neghină, pe cei reușiți de incapabili. Era de așteptat ca fiecare vară să dea la o parte unul sau doi inadptabili, un izolat ici, un dezechilibrat colo, dar grupul lui Cotton era unic. Se mutaseră cu el pentru că nimeni altcineva nu voise să-i ia. Erau cunoscuți sub variate denumiri : Guguștiucii, Împleticiții, So-nații. Ei erau pleava.

Cînd au trecut la bătaie în primul lor meci de baseball, de exemplu, n-au reușit să înscrie nici

un punct. Nu erau în stare să nimerească nici măcar un fund de bou cu un tîrn de nuiele, darămite... Cînd au trecut în teren, Cotton servea, iar Shecker prindea mingea. Lally 1 juca pe postul de prima bază, Goodenow a treia, Teft preluase latura din stînga, iar Lally 2 latura din dreapta a terenului. A fost evenimentul sportiv cel mai hazliu pe care îl cunoscuse tabăra vreodată. În spatele gropii de nisip, Shecker mai mult se ferea de minge în loc s-o prindă, susținînd că Cotton aruncă prea tare și-l lovește la mîini. Loviturile ușoare care ricoșau din teren treceau printre Lally 1 și Goodenow ca prin sită. Teft aprecie greșit o minge care venea pe sus, la stînga, dispăru după ea printre pini și nu se mai întoarse. Lally 2 scăpă o minge venită pe neașteptate, se așază jos și începu să-și sugă degetul. Cînd scorul era 21—0 și cei de pe margine începură să huiduie, Cotton se repezi în ei, se încăieră cu doi băieți de două ori cît el, se alese cu un dinte aproape rupt și cu nasul plin de sînge, și meciul luă sfîrșit.

— De data asta nu vă silesc, le spuse Cotton. Votăm. Gîndiți-vă, azi e marți și e ultima săptămînă, sîmbătă mergem acasă, ne întoarcem învingători. Așa că, dacă încercăm și asta, nimeni și nimic nu ne va mai opri. Așa că, hotăriți-vă.

Le acordă un minut de gîndire, apoi își dresă vocea.

— În regulă, votăm. Toți trebuie să fim pentru. Toți, sau nu mai plecăm nicăieri. Perfect, care sînteți pentru ridicăți mîna dreaptă.

Obținut unanimitatea.

— Dar tu ? chițăi Lally 2.

— Ei, spuseră ceilalți, tu ce zici ?

Cotton veni printre ei, reținîndu-se, iar ei se îngîmădiră în jurul lui, în pădurea întunecată, tremurînd, nesiguri, pînă cînd ajunseră atît de aproape, încît puteau să simtă în nări cît e de mîndru de ei, cît e de emoționat și de pornit pe fapte mari. Apoi le spuse, cu o voce joasă, dar atît de încărcată de ardoare, încît îi trecură fiorii :

— Al naibii care n-o face și pe-asta. Să mergem, băieți !

3

MUȘCAU ZĂBALA. Ar fi pornit iar în pas alergător, dar Cotton îi conduse înapoi la pas, pe drumul nisipos, spunîndu-le să-și păstreze energia că vor mai avea nevoie de ea înainte de sfîrșitul nopții. Își încerca cu degetul dintele ce se clătina ; chibzuia.

Pe dealul de deasupra taberei îi adună la un loc.

— E ca o acțiune de gherilă, spuse el, sau de patrulă, sau așa ceva. Trebuie să plănuim bine, să cronometrăm totul și fiecare să-și îndeplinească rolul. Mai întîi ne îmbrăcăm, și ne îmbrăcăm gros, pentru că acolo e mai sus cu o mie de metri și e un frig de-ți clănțane dinții. Luați lanterne și ce mai aveți nevoie ; cred că se poate,

dacă tot luăm o camionetă. Ocoliți, să nu ne vadă nimeni. Vă dau cinci minute, băieți, ca să ajungeți la șopron, gata de plecare. Vreo întrebare ? În regulă, împrăștiați-vă și luați-o din loc.

Lally 1 a încercat să trimită pe ascuns o scrisoare acasă. Oricum n-ar fi ajuns la părinții lui, căci aceștia tocmai se împăcaseră, își expediiseră copiii în tabără și plecaseră într-o călătorie în Kenya, cu aparatul de filmat. Cotton l-a prins și i-a rupt scrisoarea. Stephen Lally, jr. a fost cuprins de furie. Răcnind cât îl ținea gura, stătea în pat, în patru labe, izbindu-se cu capul de perete. Ceilalți au plecat la masa de seară fără el. Când s-au întors, omorîse toate animalele lor preferate. Șopîrlelor, gîndacilor, păianjenilor și șarpelui lui Goodenow, pe care acesta le ținea în cutii de carton sub pat, Stephen Lally, jr. le dăduse drumul pe podea și le strivise cu piciorul. Fratele său Billy avea o broască răioasă și un pui de iepure șchiop, cu unul din picioarele de dinapoi ologit probabil de mușcătura unui coyot. Strivise broasca răioasă, încolțise puiul de iepure și, cu sentimentul că lovește în fratele său mai mic, îl bătuse cu o vergea de fier pînă îl omorîse.

Unul cite unul se risipiră printre copaci, ocotind cantina ca să ajungă la baraca lor. Wheaties sforăia la fel de tare. Cotton ieși tot primul și alege un traseu pe lingă baraca Comanșilor, ascunzîndu-se printre crengile pinilor ca să se ferească de un băiat care mergea ca un somnambul spre latrină, apoi prin spatele barăcii-atelier spre șopron unde așteptă, trăgînd nervos de curelușă căptușelii de la casca pe care o cum-

părase dintr-un bazar de echipament militar dezafectat din Cleveland. În cele din urmă, în lumina lunii se furișară și ceilalți. Erau îmbrăcați în ceea ce era aproape uniforma taberei : jachete albastre avînd înscrise pe spate cu alb inițialele „B.C.“, cămăși de lînă pe dedesubt, blugi Levi's înguști jos și strîmți pe coapse, curele cu cataramă concho, ciorapi flaușați și cizme de cowboy. Puteau însă să fie deosebiți după pălării. Era la modă în vara aceea să pui pe cap tot felul de năzdrăvăanii. Goodenow purta o cordeluță de indian Hopi pe care și-o făcuse singur din mărgelă ; Shecker o șapcă de golf, cu cozorocul într-o parte, pe care tatăl său o primise de la Arnold Palmer după un turneu la Palm Springs ; frații Lally aveau pălării texane identice, scumpe, cu boruri mari pleoștite de ploaie și neglijență, care le atîrnau peste urechi, în timp ce Teft părea și mai înalt cu o șapcă cu emblema „Africa Korps“, pe care o descoperise în Greenwich Village.

De îndată ce sosi și Teft, Shecker începu iarăși să-l imite pe actorul James Cagney, șuierînd printre dinți :

— Ah, ticălosule de neamț ! Neamț ticălos, ticălosule !

Cotton îl făcu să tacă, apoi băgă de seamă că Lally 2 își luase cu el perna, care era de fapt cam inutilă, dar și că Goodenow tira după el capul de bizon, ceea ce era o prostie.

— Ce nevoie aveai să-l iei și pe ăsta ?

Goodenow se bosumflă.

— Ai spus că luăm ce vrem. Și-l mai putem ține numai trei zile.

Cotton ridică din umeri. Îl întreabă pe Teft pe care dintre camioane s-o ia, Dodge-ul sau una din cele două Chevy. Teft îi șopti că pentru el era totuna, oricum toate aveau cheile înăuntru.

— Nu știam că lasă cheile în contact.

— Eu știam. Urmăresc întotdeauna cheile. Oricum, cine ar lua o camionetă ?

Se opriră la Dodge, băgară perna, capul de bizon și lanternele pe platformă și, cu Teft în cabină, care încerca ambreiajul și schimbătorul de viteză la punctul mort, împinseră camioneta afară. Se înțeleseseră s-o împingă printre pini și apoi în sus, pe drumul nisipos, până când se putea porni motorul fără să trezească pe cineva.

Le-a fost ușor să treacă pe lângă cantină, pe lângă barăcile instructorilor și directorului, și cei cinci reușiră să prindă destul avânt ca să poată împinge Dodge-ul până la jumătatea pan-tei, dar mai departe nu mergea. Teft sări jos să dea o mână de ajutor. Împingeau gîfîind, cu capul în piept, cele douăsprezece mîini proptite în oblo-nul din spate ; cizmele se afundau în nisip, dar nu puteau s-o pornească nici măcar cu cîțiva centimetri. Shecker fu de părere să pornească motorul, și să o șteargă — or să fie departe îna-nte să se dezmeticească cineva. Cotton mormăi că e o tîmpenie, căci vor fi în mod sigur urmă-riți, sau va fi chemată poliția, sau ceva tot se va-ntîmpla. Minute în șir își încordară puterile împingînd camioneta, sau cel puțin așa li se pă-rea și, pe măsură ce se istoveau, pe măsură ce

desperarea îi măcina mai repede chiar decît efor-tul, începură să cedeze, unul cîte unul, cu res-pirația tăiată, pînă cînd numai intransigența lui Cotton mai ținea mașina pe loc.

Așteptau și nu spuneau nimic, urmărind lupta tăcută dintre voința lui și tona de fier. Știa că ei renunțaseră, în mod rezonabil, dar el nu vroia să accepte. Corpul i se încorda, tremurînd, în-covoiat ca un arc între camioneta încăpățînată și pămîntul nemișcat. Căptușeala de la cască îi căzuse din cap. Le era cam teamă de Cotton în momente ca acestea. Era un apucat. Îl apucau năbădăile. I se bloca autocontrolul, își asmu-țea agresivitatea asupra unor zei prea indife-renți ca să fie înfrinți, iar refuzul său de a ține seama de realitățile nopții și ale zilei, de slă-biciune și tărie, de viață și de moarte și de prin-cipiul gravitației era vecin cu nebunia. Avea părul roșu.

Competiția continuă pe parcursul celei de-a doua săptămîni pe baza unui sistem de marcare a punctelor. Punctajul obținut de cele șase echipe la călărie, la tragerea cu arcul, cu pușca, la orele de atelier, la înot și la sporturile de cîmp era afișat zilnic pe o tablă la cantină, iar simbăta după-amiază se făcea scorul total. În acea seară s-a ținut prima adunare, între pinii de lângă poligonul de tir. În jurul focului de vreascuri, care răspindea un miros usturător, se adunaseră băieții și instructorii, iar directo-rul taberei le explică denumirile triburilor și sistemul de acordare a trofeelor. Urma să se țină scorul în continuare și pe parcursul celor

6 săptămîni cît mai dîra încă seria. La adunarea din fiecare sîmbătă seară echipele, cunoscute de acum înainte ca triburi, vor fi botezate și li se vor înmîna trofee pe baza punctelor înregistrate în acea săptămîină. Tribul cu punctajul cel mai mare va fi cel al Apașilor și, pe lîngă acest nume și rang, vor mai fi și alte cîștiguri suplimentare: o excursie seara în oraș ca să vadă un film, de exemplu, și pepene roșu la desert. După Apași, în ordine descrescătoare, urma tribul Sioux, tribul Comanșilor, tribul Cheyenne și tribul Navajo. Numele ultimei echipe, sau al tribului de pe locul șase, îl va dezvălui mai tîrziu.

El, adică directorul, dorea să sublinieze faptul că rangurile și, prin urmare, numele triburilor și trofee pe puteau fi obținute săptămînal. Cu destulă voință și cu efort, orice trib putea să detroneze alt trib, și invers, orice trib care se lăsa pe tînjală putea să coboare cu un loc sau două în clasament. Stimulentul era propriu sistemului, așa cum era de altfel propriu întregului mod de viață. Dacă doreai destul de tare să ajungi printre Apași, puteai. Dacă doreai să eviți rușinea de a face parte dintre băieții de pe rîndul de jos al totemului, se putea și asta. Depindea de tine. Și acum, spuse el, conducătorul echipei frunțașe, de data asta Apașii, să pășească în față, pentru a i se înmîna trofeul.

Unul dintre băieții cei mai mari și mai voinici apăru în lumina focului. Din spatele unui copac, directorul aduse capul unui bizon uriaș, cu

coarne și barbă, cu ochi de sticlă roșii și fioroși, cu nările dilatate, și i-l înmîină.

Tribul Sioux primi capul unui leu de munte, tribul Comanșilor capul unui urs negru.

Triburilor Cheyenne și Navajo li se înmîină capul unui lînx și, respectiv, al unei antilope.

Directorul chemă apoi pe reprezentantul echipei de pe ultimul loc. Cotton păși înainte și i se înmîină o oală de noapte mare, albă. Potrivit obiceiului taberei, anunță directorul, echipa de pe ultimul loc nu avea onoarea să poarte un nume indian. În schimb, pentru a-i stimula înaintarea pe scara realizărilor, echipa era numită tradițional Pișăcioșii.

Trupul lui Cotton se destinse. Ridică deodată capul. Teft intră în cabină și băgă motorul în viteză tocmai cînd Cotton plecă de lîngă camionetă, își luă căptușeala de la cască și și-o puse pe cap.

— Cotton ?

— Îhî.

— Ce-ai zice să punem șeile pe cai să mergem călare pînă în oraș, sugeră Teft cu prudență.

— Și după aia ?

— Fac rost de patru roți.

— Cum ?

— Șterpelim.

— Să furi o mașină ?

— O închiriez. Adică o folosim cîteva ore, o aducem înapoi și lăsăm niște bani în ea. Pentru benzină și kilometrii parcurși.

Toți aveau bani de buzunar.

— Ar trebui să te închidă.

Dar ideea avu darul să insenineze atmosfera. Se îngrămădiră în jurul lui Cotton, vociferînd în șoaptă, făcînd pe proștii.

— Ce-ai zice să șterpelim două și să ne luăm la întrecere ?

— Spuneai că nimic nu ne oprește !

— Teft ăsta, ce pungaș !

— Hai Teft, să te punem la volan, he-he, glumi Shecker.

— Tacă-ți fleanca ! șuieră Cotton. Teft, chiar poți să furi o mașină ?

— Sigur. Zi-mi numai Clyde.

Chicotiră cu toții.

— Gura !

Cotton își frecă barba imaginară.

— Să șterpelim o mașină și s-o aducem înapoi. Probabil că e singura cale. Perfect, hai să ducem hodoroaga asta înapoi în șopron.

N-a fost greu deloc să lase camioneta să coboare panta, iar după aceea, cu Teft la volan, s-o împingă la locul ei. Lally 2 își luă perna, Goodenow capul de bizon și, în grup, se îndreptară spre grajd să pună șeile pe cai. Tabăra părea lipsită de viață, cu excepția luminilor de la latrine. La jumătatea drumului însă, în timp ce ocoleau unul dintre pinii cei mari, peste șuieratul vîntului auziră o ușă scîrțîind și trîntindu-se la închidere. Încremeniră. Mijindu-și ochii, deslușiră silueta unui om care stătea pe prisma unei barăci, și un licurici. Era directorul taberei, fumînd o țigară. Nu știau că fumează. Părea că se uită drept la ei. Nu putură să se clin-

tească pînă cînd licuriciul nu descrise un arc în aer ; ușa scîrțîi iar și se trînti la loc. Li se muiaseră genunchii.

4

ÎN NEGURA GRAJDULUI orbecăiră printre baloturile de fin, printre găleți și harnașament în căutarea friului, păturilor și șeilor, pe care le duseră în țarc. Animalele îi cunoșteau și nu făcură tărăboi.

Cotton strînse chinga, stînd destul de aproape de Teft ca să-i poată șopti :

— Nu te-apucă toți dracii ?

— Dar pe tine ?

— La naiba, ai dreptate. Dacă nu s-ar fi întimplat să vedem semnul ăla astăzi și să o cotim. Și apoi fuga lui Lally Doi. Și camioneta. Nu vreau s-o facem de oaie cînd sîntem atît de aproape de plecarea acasă. Am votat cu toții, desigur, dar ei nu știu ce-i așteaptă. Putem să dăm peste cap întreaga vară.

— Oricum e dată peste cap. Afară de cazul că ne reușește figura.

Cotton coborî scările șeii.

— Ai scrișnit din dinți al dracului de tare în noaptea asta.

— Și eu te-am auzit țipînd. Ai visat urît ?

Cotton se făcu că nu aude.

— Cred că e timpul s-o pornim.

— Da.

Ieșiseră pe poarta țarcului, când Teft îi opri, făcându-le semn cu mîna să aștepte, îi dădu lui Lally 1 hățurile și se îndepărtă, bițindu-se pe picioarele-i lungi ca de păianjen. Lipsi cîteva minute, întorcîndu-se, spre surprinderea lor, cu o pușcă de calibru 22, cu închizător, luată din poligon. Apoi, în șir indian, duseră caii somnoroși printre pini în jurul taberei, cu grijă, peste grohotiș și peste stratul de ace de brad, pînă ajunseră la drumul nisipos, și tot pe drum încă vreo sută de metri, cînd Cotton îi opri.

— Teft, de ce-ai adus arma ? întrebă el.

Ceilalți chicotiră.

— Ca să jefuim bănci, Bonnie, drăguț !

— Ucide-l ! Ucide-l !

— N-ai să mă prinzi viu niciodată, curcane !

— Ai luat și muniție ?

Teft zdrăngăni o cutie cu cartușe.

— Credeam că ăia țin raftul închis, spuse Cotton.

— Îl țin.

Cotton clătină din cap și se uită la ceas.

— Unșpe patrușopt. Sintem în întîrziere. Hai, încălecați și dați-i drumul.

Încălecară, băgară mîinile în buzunarele jachetelor, dădură drumul la tranzistoare și o porniră în șir, la trap. Nu erau niște cowboys. Nici unul din ei nu se născuse călare. Dar în șapte săptămîni de practică învățaseră să călărească, chiar dacă nu prea elegant, chiar dacă trăgeau

prea scurt din hățuri și strîngeau prea tare genunchii, chiar dacă plesniturele fundurilor pe șei răsunau ca niște aplauze. Mersul călare le puse sîngele în mișcare. Drumul presărat cu pietriș le păstra taina. Să călărești contrar regulamentului, să călărești pe o noapte cu lună și mister avînd țeluri înalte, în ritm de copite și cu scîrțîit de piele în contrapunct, și Johnny Cash cîntînd „Nu vă luați armele în oraș“ — pentru un băiat toate acestea însemnau vin și pepene roșu, primele sărutări și focuri de artificii, balsam și desfătare.

Apariția cea mai măreață din istoria taberei de băieți „Box Canyon“ a fost a lui Sammy Shecker. A venit din Las Vegas într-o limuzină împreună cu tatăl său, Sid Shecker, vestitul actor de comedie, care avea un angajament de o lună în Las Vegas și o lună la Tahoe, și care hotărîse că o vară petrecută în munții Arizonei va fi mai sănătoasă pentru fiul său decît una petrecută într-o cameră de hotel cu aer condiționat. În vreme ce șoferul avea grijă de lucrurile băiatului, Sid și Sammy au cercetat condițiile din tabără, Sid pușuînd dintr-un trabuc, iar Sammy rozîndu-și unghiile. Sid rămase chiar la prînz, făcînd glume în legătură cu mîncarea „cușer“ în Vestul Sălbatic, iar după masă dădu o reprezentare gratuită de o jumătate de oră, timp în care Sammy, și așa destul de gras, primea al doilea și al treilea supliment din fiecare fel. Toți cei veniți în tabără îl văzuseră pe Sid Shecker la televizor și, deși subiectele lui erau preluate de la alți comici evrei, glumele obiș-

nuite despre mămici, naziști și alte aiureli, spuse cu accent din Brooklyn, îi dădură gata pe toți. Lăsându-i rîzînd, Sid se duse la bucătărie, dădu bucătarilor cîte un bacșiș de 20 dolari de căciulă pentru ca Sammy să nu moară de foame, îl luă deoparte pe unul dintre instructori, îi dădu și lui 50 de dolari pentru ca Sammy să aibă întotdeauna un prieten, și îi oferî directorului 100 de dolari pentru ca Sammy să primească cel mai bun cal din țarc. Directorul refuză, dar n-a fost cu supărare, și după ce mai spuse cîteva glume seci ca să-și încheie vizita cu glorie, actorul dispăru în limuzina sa închiriată, stîrnind un nor de praf.

Trecură de curba în formă de S, unde îl ajunseseră cu puțin înainte pe fugar, și se pomeniră în fața porții de lemn ce închidea drumul spre tabără. Ceilalți își struniră caii în timp ce Cotton, aplecîndu-se, descuie zăvorul și deschise poarta. Ei, însă, nu-l urmară. Își oferiră o clipă de răgaz. Era ea și cum ar fi așteptat o revelație.

Pe sub casca militară, Cotton își trecu în revistă efectivul. De sub cordeluță, de sub șapca de golf, de sub chipiul cu emblema „Afrika Korps” și de sub borurile pălăriilor texane de vagabonzi, ei îl măsurau ; apoi se uitară la pernă arsă de sub brațul lui Lally 2, la capul de bizon ținut pe șa de Goodenow, la țeava puștii întinse peste oblîncul șei lui Teft, și apoi, lung, unul la altul. Erau impresionați. Unul avea 15 ani, patru aveau 14, și unul 12. Dar erau teribil de

impresionați de ei înșiși și de ceea ce erau pe cale să înfăptuiască.

Erau înnebuniți după filmele western. Se dădeau în vînt după poveștile cu surle și trîmbițe, care sfîrșeau cu o căldare de bani, o găleată de sînge sau cu imnul național intonat în cor. Cel mai bun film pe care îl văzuseră în ultima vreme, de fapt singurul din acea vară, era *Profesioniștii*. Fusesse grozav, merita dolarul, o legendă despre niște bărbați, mari meșteri în mînuirea armelor, o mîna de personaje pitorești, eroice, care au intrat călare în Mexic să îndeplinească o misiune de caritate. — să scape o fetișcană voluptoasă din ghearele bandiților care o răpiseră cu scopuri, desigur, odioase. Era un film de bază, o știau în străfundul sufletului, o poveste nevinovată și scabroasă, brutală și principială, adevărată și mincinoasă, veche de cînd lumea și nouă ca generația următoare. Nu priviseră filmul. Îl sorbiseră. Căci acesta este tîlcul oricărei povești de aventuri americane : niște bărbați cu pistoale, care merg undeva ca să facă ceva periculos. Fie că cercetează un continent într-o căruță cu coviltir, fie că făuresc țara în neagra sălbăticie, cutreieră mările sau desțelenesc jungla, aceasta a fost întotdeauna esența melodramei noastre : niște bărbați cu pistoale, mergînd undeva ca să facă ceva periculos.

Tot așa făceau și ei.

Se uitau unul la altul. Cotton rînji cu gura pînă la urechi. Teft, Shecker, Goodenow și frații Lally rînjiră și ei. Atunci dădu din cap și își îmboldi calul să le iasă înainte. Își îndesară

pălăriile pe cap. Deodată, ca un singur om, plesniră hăturile și loviră cu călcieele în burta cailor înnebuniți. Și „Pișăcioșii“ o porniră la drum, într-o adevărată șarjă pe poartă, prin perdeaua de argint, intrînd în istorie.

— Ee-he ! Eehee ! răcniră. Eehee !

5

DĂDURĂ PINTENI CAILOR și o luară la galop pînă cînd mîrtoagele, neobișnuite cu astfel de escapade, erau gata să se prăbușească. În plus, lui Lally 2 îi căzuse perna și nu vroia să meargă mai departe fără ea. Îl așteptară lingă șoseaua asfaltată care ducea spre oraș, mulțumind cerului că mai aveau brațe și picioare, apoi întoarseră la dreapta și porniră iar în pas legănat, pe rigola de griblură a șoselei ; caii fornăiau și făceau spume.

Intr-o dimineată, toamna trecută, pe Goode-nou l-a apucat fobia față de școală. Nu mai putea să intre în clasă. Sufla greu, era într-o stare de groază extremă. La întrebările directorului, și-a dezvăluit teama pentru siguranța mamei sale, rămasă singură acasă, fără el. A fost trimis la psihologul școlii, care i-a pus rapid diagnosticul de relație de tip oedipian. Cînd Gerald avea patru ani, tatăl său a murit și timp de opt ani băiatul a dormit cu maică-sa. Cînd a

împlinit 12 ani, mama s-a recăsătorit cu directorul unei companii de mașini-unelte din Cleveland, un inginer care avea copii mari. Psihologul a recomandat tratamente și pentru Gerald, și pentru amîndoi părinții. Prea bătrîn și prea ocupat ca să joace rolul de tată al unui băiețandru, tatăl vitreg refuză ; dar, consultată în particular, mama dovedi o bivalență majoră, o fragmentare între ostilitate și iubire, între nevoia firească de a se îngriji de fiul ei și cea de a avea un nou tovarăș de viață. Fobia lui Gerald se intensifică, și de asemenea dependența față de mamă. Internat într-o școală specială pentru copii cu tulburări emoționale, în Shaker Heights, unde locuia, a urmat un tratament. La primul semn de ameliorare, tatăl său vitreg îl înscrise din nou la o școală obișnuită. Problema reapăru. Nu putea să stea în clasă. Cînd tatăl vitreg descoperi că băiatul făcea pipi în pat, îl pedepsi aspru.

S-au ciondănit ce fel de mașină să șterpelească. Shecker și Lally 1 erau de părere că, dacă tot o fac, măcar să șterpelească un Cadillac sau un Imperial, sau cel puțin un Lincoln, dar Cotton spuse că nu, pentru că șase băieți într-o mașină mare ar cam bate la ochi. Aveau nevoie de o mașină pe care nimeni să n-o remarce, de o rablă.

— Am stat de vorbă cu directorul a doua zi după ce am șters-o la cinema, spuse el. Mi-a zis că sintem considerați delincvenți minori din momentul în care părăsim tabăra fără aprobare. Putem fi prinși și băgați la pîrnaie.

Băieții vroiau să știe cum devine chestia asta.

— Pentru că, după lege, delincvent minor este considerat orice copil sub 16 ani care încalcă legea sau care a fugit de acasă. Aici e buba. Directorul ține locul părinților noștri pe timpul verii, ca un fel de înlocuitor. Dacă fugim, înseamnă că am fugit de acasă. Mi-a spus că tabăra a aranjat toată treaba cu poliția. Ciini polițiști și toată panarama.

O mașină trecu pe lângă ei și, în strălucirea farurilor, se înfobiliră mai bine și își traseră șepcile pe ochi.

— Pe toți dracii, înjură Cotton. Trebuie să facem rost de o mașină cât mai repede.

Lovi calul cu călcăiele să pornească la trap, iar ceilalți îl urmară pe șoseaua de bitum cu două benzi care se încolăcea ca un șarpe, ducându-i spre oraș. Primul prilej se ivi la un bar, în fața căruia erau parcate trei mașini. Opriră caii să analizeze situația.

— Alegeți ! spuse Teft, generos.

Cotton clătină din cap.

— Nu prea merge. Barul se închide într-o oră. Dacă înhățăm una din astea, iese tipul, vede că a dispărut, cheamă polițiștii și gata — pornesc după noi. Prin radio.

Își continuară drumul. O altă mașină se apropie, de această dată din față și, prinzându-i în plin în raza farurilor, frină brusc, încetinind ca să vadă parada de coșmar de lângă drum. Când mașina porni mai departe, Cotton înjură din nou și dădu ordin ca toți să descalece și să meargă pe jos ducând caii de căpăstru ; trebuiau să se descotorosească de animale. Ținîn-

du-se după el, părăsiră șoseaua și dădură din întâmplare peste un măraciniș și un pîlc de copaci pitici. Legară aici nobilii armăsari și-și luară rămas bun de la ei — oricum, caii admiraseră de-a-n picioarele — apoi orbecăiră mai departe. Curînd dădură de civilizație, de marginea comercială prăpădită a orașului Prescott ; treceau pe lângă panouri și magazine de obiecte de artă sau de discuri, benzinării, bazaruri cu tot felul de fleacuri și depozite de fiare vechi, pînă ajunseră în cele din urmă la un motel cu un parcaj în care era o herghelie de automobile.

— Asta e ! spuse Teft, trecîndu-i altuia carabina. Mașinile astea stau aici pînă dimineața.

Cotton se declară de acord.

— În regulă, aici ne împărțim. Tu șterpelești mașina, iar noi stăm de pază pe-acolo, dincolo de benzinărie. Și închideți cu toții blestematele alea de radiouri.

Traversară strada și se ghemuiră în spatele unui stativ de cauciucuri vechi, în timp ce Teft umbla de colo pînă colo printre mașinile călătorilor, fără grabă, apreciînd diversele modele cu cinismul unui negustor. Dar cînd se opri lângă o limuzină, aruncîndu-și privirea la cauciucuri, o mașină cu număr de California se ivi pe neașteptate și coti spre intrarea motelului ; un bărbat se dădu jos din mașină, se apropie de ușă și sună ; se aprinseră luminile la recepție și individul intră să-și comande camera, moment în care Teft dispăru, pentru ca în clipa următoare să traverseze tacticos strada, de parcă ar fi ieșit să ia aer. Se înghesuiră cu toții în spatele stativului de cauciucuri.

— Vrei să așteptăm ? îl întrebă el pe Cotton.
— Nu. Trebuie să parcheze și să-și descarce lucrurile, iar noi nu mai avem timp. Al dracului ghinion !

— Găsim noi ceva în josul străzii.

— Mai bine.

Găsiră. Tot mergînd de-a lungul străzii, dădură la mai puțin de o sută de pași peste un festin al mijloacelor de transport : un bazar de mașini de ocazie. De data asta îl însoțiră pe Teft, dar descoperiră că mașinile erau încuiate, iar iscusința lui, după cum recunoscuseră singur, nu includea și știința de a sparge o mașină. Se împărășiră în susul și-n josul șirurilor de mașini, încercînd ușile, căutînd un geam puțin lăsat și ajunseseră la capătul parcajului cînd, fără nici un avertisment, singura mașină a poliției din Prescott își viră botul la intrare și își plimbă reflectorul de la un capăt al bazarului la celălalt. Se pitiră, se băgară pe sub mașini, lipindu-se de barele din spate, iar cînd, liniștită, mașina poliției o luă din loc, țîșniră din bazar ca niște amatori, mai fugiră vreo sută de pași și se adunară iar sub un felinar. Speriați, supărați pe ei înșiși că sînt așa de speriați, săriră întii pe Teft.

— Țsta da, escroc !

— Marele zulitor de mașini !

— Nu i-ai putea fura nici măcar unui copil bomboana din gură !

— Ce-ți mai trebuia ? Cheile ?

Erau asaltați de neliniște ca de un roi de țînțari. Și din moment ce Teft nu se apăra, echipa începu să se destrame pe la cusături ; fiecare

apărea așa cum era, cu grămada lui de preocupări și temeri. Tocmai acest model dezintegrant de comportament, această reacție exagerată față de greșeală, sau obstacol, sau un dram de nenoroc, tocmai această prăbușire bruscă din încredere în desperare era lucrul de care se temea cel mai mult Cotton. O scurtă perioadă de timp, știa sigur că Pișăcioșii pot face față, dar nu erau încă pregătiți temperamental să tragă din greu vreme mai îndelungată. Era și defecțul lui, o știa.

— Sîntem grozavi, nu ? Chiar grozavi sîntem ! rosti el în batjocură, fără să vrea.

— Mi-e foame, spuse Shecker.

Goodenow era gata să plîngă. Puse jos capul de bizon.

— Nu mai pot să-l car, mi-a amorțit mîna. E al tuturor, așa că trebuie să-l ducem pe rînd.

— Cum facem și ce ne facem dacă nici măcar nu putem ajunge pînă acolo ? întrebă Lally 1.

— Eu fac autostopul, anunță Lally 2, ținîndu-și strîns perna. O să mă ia cineva, pentru că sînt doar un băiețel.

— Ora sugerii deștului ! îl tachină fratele său.

— Nu, e ora să ne strîngem în cerc, spuse Cotton. Haideți !

Cuvintele avură un efect magic. Îl urmară bucuroși, în afara conului de lumină, pe trotuar, sub copertina unui supermagazin.

Acolo formară un cerc, prinzîndu-și mîinile, grămadă, străini de restul lumii.

Închiseră ochii.

Cu brațele încolăcite în jurul mijlocului sau pe după umeri, se strinseră tare la un loc.

Cu capetele apropiate, cu ochii închiși, își apropiau obraji și nasurile, atingându-și fețele cu degetele.

Se regăseau ca orbii unul pe celălalt și, prin fluidul magnetic al cărnii, își transmiteau unul altuia impulsuri de curaj și afecțiune.

Se strîngeau adesea în cerc în împrejurări critice.

— Hei, spuse Teft, întrerupîndu-i.

Stătea cu fața spre stradă. Pe cealaltă parte a străzii se afla clădirea joasă, întunecată, de formă cubică, a unui atelier de caroserii, iar lângă el, în umbră, era garată o autoturionetă Chevy, veche probabil de vreo 10 ani, năclăită de noroi, cu barele îndoite, parădită de atîta mers prin băltoace, foarte asemănătoare cu cele din tabără.

— Merge ? îl întrebă pe Cotton.

— Și încă al dracului de bine. Orice-i bun care ne duce pînă acolo. Își izbi pumnul în palmă, provocîndu-l : Acum să te vedem. Ia arată ce poți !

— Gata !

Teft îi dădu lui arma.

— Voi, gagiilor, așteptați mai în josul străzii. Mă prezint cît ai clipi.

Dar ei vroiau să vadă cum se șterpelește o mașină. În plus, mai vroiau să creadă în Teft, să fie iar uluiți de isprăvile lui și, decît să aș-

tepte în josul străzii, preferau să se posteze în spatele unui panou de reclame ; le ieșeau capetele de după panou ca niște verze.

Bătrînul Teft trecu țanțoș strada liniștită, de parcă ar fi purtat un Colt la șold și o stea de șerif în piept. Se învîrți în jurul camionetei, se convinse că era descuiată și că nu avea cheile în contact. Lovi cu piciorul vreo două cauciucuri. Constatînd că totul era în regulă, se duse spre botul mașinii și ridică cu pricepere capota.

Scoase dintr-un buzunar al jachetei un cablu cam de jumătate de metru, cu cleme-crocodil la fiecare capăt. Cu capul și umerii sub capotă, prinse un crocodil la borna pozitivă a bateriei, iar pe celălalt la legătura bateriei cu bobina. Coborî capota, deschise ușa cabinei și se strecură înăuntru.

La camionetele atît de vechi, butonul de pornire era la bord, la stînga coloanei de direcție. Degetele sale pipăiră butonul, apăsară.

Teft îi uluia adesea. Era înalt, subțire, avea paisprezece ani, destul de înalt ca să pară de șaisprezece, un băiat sucit care umbla cu un zîmbet sucit pe față și care spunea și făcea pușin, pentru ca la un moment dat, deodată, să facă o groază de lucruri. Există la Teft ceva reprobabil. La început îl cam suspectai. Ducea o viață sucită. Teft fusese cel care îi scăpase de instructori ; un mălai-mare de nouăsprezece ani, pe nume Wheaties, care fusese eroul unei echipe de fotbal american într-un pîrlit de orășel din Arizona, călărea bine, țintea bine cu pușca și

încercase să-i convingă să intre în formă — ca el, desigur, și care în general reușise, înțepat cum era, să se facă stimat precum coada vacii. Îi ura, și îl urau și ei, dar Teft îl ura ceva mai mult. Pentru Teft autoritatea însemna tiranie și într-o noapte, în timp ce Wheaties era în oraș, într-una din serile lui libere, Teft i-a pus o șopîrlă în sacul de dormit. Cînd s-a întors, către unu noaptea, și s-a băgat în pat, Wheaties a sărit pînă-n tavan. A urlat de spaimă, apoi de furie. A aprins luminile. Le-a confiscat radiourile. Ceilalți instructori apreciară că băieții aveau tulburări emoționale. El spuse că aveau aiureli emoționale. Că, de fapt, erau niște nasoi. Un nasol, spunea el, este ceva sau cineva care nu se potrivește nicicum, nicăieri. Un obiect care ocupă loc în spațiu, dar altfel n-are nici un rost. Nimeni n-are nevoie de așa ceva și nici nu știe ce să facă cu el. Prin urmare, un nasol n-are nici o justificare să existe sau să trăiască. Iar cei șase erau cea mai jalnică adunătură de nasoi, pișăcioși, mucoși, palavragii și bizuiți care se pomeniseră vreodată în tabără și singurul motiv pentru care se ocupa de baracalor era că nici un alt instructor nu o vrusese, dar acum era sătul pînă-n gît și de acum înainte ori se vor supune regulilor ori, dacă nu, le va zdruncina atît de al dracului starea emoțională, încît vor veni oamenii în halate albe să-i ia pe sus la balamuc, acolo unde le era de fapt locul.

— O să faci pe dracu ! spuse Teft.

Sări din pat, trase lada de sub patul lui Wheaties și o deschise. Înainte ca Wheaties să-l poată opri, scoase la iveală conținutul : pe lîngă haine, mai era acolo o sticlă de jumătate de whisky, două cartoane a cîte 6 sticle de bere, un cartuș de țigări și un teanc de reviste sexy. Wheaties urlă că lădița e încuiată și îi aparține personal. Teft îi răspunse că e expert în materie de lacăte.

— Așa că asta e, Wheaties, spuse el. Pentru început, ne dai radiourile înapoi. După aceea, poți să faci pe instructorul, dar practic n-ai să mai fii. Decît dacă vrei să-l informez pe director ce fel de poamă ești de fapt, ce influență proastă ai asupra noastră și cum prezența ta în preajma noastră poate să ne distrugă moralitatea. Și o să-i mai spun și ce este în lădiță.

Teft zîmbi, zîmbetul ăla al lui, sucit.

— Așa că, de acum înainte, drăguțule, te-am pupat și n-am cuvinte. Poți să stai aici, te lăsăm fiindcă sîntem noi așa, generoși, dar asta e baraca noastră și o administrăm cum vrem noi. Iar dacă nu-ți place, poți să-ți lipești un afiș pe partea posterioară.

Motorul hîrîi, porni, tuși, se opri, porni din nou și se domoli. Ascultîndu-l aproape ca un medic, Teft puse tocul cizmei pe ambreiaj, băgă în viteză pe ghicite și la nimereală și o zbughi de lîngă atelier.

Ajunse aproape la capătul străzii cînd îi zări ieșind de după panou, urmărindu-l ; frînă, schimbătorul trecu scrîșnind în marșarier ; dădu înapoi pînă la ei, în mijlocul străzii, frînă din

nou și, în momentul cînd îl ajunseră din urmă, scoase brațul pe fereastră, rinjind :

— *Achtung!*

Erau în al nouălea cer. Toți cinci încercară să se urce lingă el.

— Hei, Teft, cum făcuși ?

— Întîi doamnele !

— Fantomas dă o nouă lovitură !

— Hai mai bine să mergem în Disneyland.

— Tăceți odată, lua-v-ar dracu ! strigă Cotton. Unde naiba vă treziți ? Bine, Lally Doi și cu mine în față, ceilalți în spate ; mai tîrziu făcăm schimb. Hai, grăbiți-vă și tăceți din gură !

Se cățărară înăuntru, Lally 2 în cabină cu el, Shecker, Goodenow, Lally 1 și capul de bizon în spate.

— Acum fiți atenți, ascultați la mine, le spuse Cotton celor din spate. Așezați-vă jos. Culcat. Am șterpelit o mașină și sîntem înarmați, așa că dăm de dracu dacă ne oprește cineva. Ați văzut mașina poliției. Așa că băgați capul la cutie, țineți-vă gura pînă ieșim din oraș. Nici măcar să nu respirați.

În timp ce ei se culcau, îi ordonă lui Lally 2 să se dea jos și el de pe banchetă și să se așeze pe podea, pentru că voia să se vadă numai șoferul, iar cînd Lally 2 se așeză jos, puse arma pe banchetă și se înghesui lingă ea, aplecîndu-și capul sub bord și închizînd ușa.

— Teft, spuse apoi, chiar știi să conduci chestia asta ?

— Învăț.

— Bine. Ia-o încetișor, dar nu prea încet. Totul e să trecem prin oraș fără ca cineva să se mai uite a doua oară după noi. O camionetă cu o persoană la volan care nu deranjează pe nimeni. Ei, Teft, ce-ai zice să aprinzi farurile ?

— Farurile, ia te uită, am uitat !

Teft găsi butonul de jos și aprinse faza mică.

— Vă credeți grozavi, dar nu prea vă duce mintea, strîmbă din nas Lally 2 de sub bord, cu pălăria pe nas. Pe nici unul din voi.

— Cum așa ?

— Nici măcar nu pot să văd, dar pun pariu că Teft mai are încă pe cap șapca de neamț.

Teft se strîmbă, și-o scoase și ambală motorul.

— Gata, căpitane ?

— Dă-i bice, spuse Cotton.

Teft porni camioneta mai lin de astă-dată, întrebîndu-l pe Cotton dacă s-o ia pe străzile lăturalnice, sau să atace frontal prin strada principală. Drept înainte, fu de părere Cotton, ca să cîștige timp și pentru că ar putea părea suspect dacă s-ar fi aventurat prin străzi dosnice. Asta se numea strada Montezuma. O urmară spre centru, pe porțiunea cunoscută în vremurile bune sub denumirea de Whiskey Row; un șir de tarabe cu uși batante, unde băutura tare se vindea la juma' de dolar o dușcă, berea cinci cenți, mîncarea gratis pentru indigestie, muzică la pian pentru dureri de cap, o mînă la pocher pe un dolar de argint, și nu trebuia să plătești nimic ca să-ți zboare în jur gloanțe de calibru 44 : Kentucky, Wellington, Del Monte,

Cobweb Hall și Palace. A ars totul în 1900. Acum cînd vin vilegiaturiști ageamii pînă în Prescott ca să petreacă timp de o oră, o dată la două săptămîni, se bagă într-un „drugstore“, se urcă pe scaunele de la bar și oferă publicații decadente de pe coasta de est în schimbul unor băuturi răcoritoare din malț sau înghețate cu alune sau cocteil cu lapte sau „banana split“.

— Am bulit-o !

— Ce e ?

— Mîna legii. Iar e mașina poliției.

— Stai drept, spuse Cotton.

Rămaseră încordați pe podea, pînă cînd Teft își dezumflă obraji și fluieră a ușurare.

Camioneta se opri la un stop, la intersecția străzilor Montezuma și Gurley. La dreapta era piața orașului, un scuar de gazon cu o grămadă de iarbă la mijloc și turnul cu ceas al tribunalului comitatului Yavapai. Un cal și-un călăreț se înălțau pe o lespede de granit. Era monumentul ecvestru al lui Bucky O'Neill, flăcău vesel, șerif, mare cartofoar, primar al orașului Prescott și căpitan al Escadronului A, din regimentul de cavalerie voluntară, zis Călăreții Duri, imortalizat de un glonte spaniol în San Juan Hill și înnobilit acum în bronz. Piața era frumoasă. Arbuștii dădeau o umbră plăcută vara, iar pe băncile de sub copaci se așezau în fiecare zi niște bătrînei trăsniți, veniți de la spitalul veteranilor și de la clubul pionierilor Vestului. Erau numiți „pacienți la domiciliu“, căci nu erau destul de bolnavi sau de schilodiți sau de ramoliți ca să zacă în pat, dar erau to-

tuși prea prăpădiți ca să șonticăie cu bastonul printr-o societate ce-i onorase cu o pensie, dar uita să se mai prezinte la înmormîntare. În umbra arbuștilor și în dangătul clopotului de la tribunal, se adunau în fiecare zi, acești oșteni fragili, șezînd pe bănci ore în șir, pălăvrăgînd, ocărînd și dezbătînd o ordine de zi care cuprindea danturi false și generali, operații și fiice nerecunoscătoare, impozite și Vechiul Testament, politică și locuri de veci, înprospătîndu-și memoria cu jurăminte și argumentînd pe baza unei bibliografii de ramoliți. Scuipeau pe jos. Ciopleau cîte ceva. Se mai legau de cîte o fată drăguță, făcîndu-i semn cu cutiile de tutun. Pe băieți îi îndepărtau cu o fină mizantropie. Măreți și plini de ei, stîrneau pînă la urmă mila. Erau ca niște goarne prăfuite tînjind după alte buze. Erau răvașe din trecut purtate de valuri în niște sticle crăpate, rugîndu-se să ajungă sub un cer senin pe țărături primitoare.

— Teft !

Vorbise Cotton, după ce cotiră în strada Gurley și acum urcau dealul spre ieșirea din oraș.

— Zi-i !

— Ai zulit bine rabla. Execuție a naibii de corectă.

— Mulțumesc.

Camioneta mergea înainte. Se cam încălzi, dădu rateuri la vreo doi cilindri, roțile din față erau cam descentrate și lanțurile de siguranță ale oblonului zornăiau ca toți dracii, dar mergea. Lăsînd în urmă ultima lumină de neon, in-

trară în autostradă și cotiră spre nord, pe lângă spitalul veteranilor, clădit pe locul unde fusese cindva fortul Whipple, iar apoi mai departe, printre spinările stîncilor ce se înălțau în jur. Cînd o luară pe bifurcație, la dreapta, se treziră deodată în preria larg deschisă ; acum adio polițiști, somn ușor tabără de băieți „Box Canyon“, *adios* Prescott, erau în siguranță. Cei trei care stătuseră culcați în spate se treziră la viață și începură să bocănească cu exuberanță în fereastra cabinei, iar Cotton și Lally 2 se descolăciră de sub banchetă și bocăniră și ei din partea cealaltă. Pișăcioșii urlau de bucurie.

6

ERA 12 ȘI 35 DE MINUTE după ceasul lui Cotton. Teft își îndesă pe cap șapca „Afrika Korps“ și le spuse că pot ajunge în două ore.

— Și chiar mai repede, dacă trag tare.

— Să vedem. La două și jumătate sîntem acolo, jumătate de oră pentru ce avem de făcut, se face trei, iar la cinci dimineața sîntem acasă. Cam strîns al naibii programul, spuse Cotton. Trage tare !

Goneau nu glumă. După o șosea cu două benzi, la fel de albe și de precise ca o cărare în părul unui filfizon, traversară o cîmpie întinsă cît puteai cuprinde cu ochiul. douăzeci de mile

de teren fără copaci, fără case, fără oameni. Dar totul era scăldat în lumina lunii. Undeva, în depărtare, aripile morilor de vînt scînteiau rotindu-se, iar la baza fiecărei mori, în preajma bazinului de adăpat, se zăreau grupuri de puncte întunecate : cirezi de vite păscînd în lumina lunii și meditînd la iarba bună, la drobul de sare, la faptul că totul e trecător, la dragoste.

Lally 2 adormi, cu borul pălăriei mototolit, pe umărul lui Cotton. În jacheta sa se tînguia formația „Temptation“.

Sprijinită între genunchi, carabina îl deranja pe Cotton. Era prea conștient de existența ei. Era prea palpabilă. În vreme ce în tabără nu fusese decît un mijloc pentru realizarea unui scop, obiect util, ca scara șei sau bastonul de baseball, aici, în noaptea asta, dobîndise o identitate rece și unsuroasă care era numai a ei. Parcă cobeia. Ar fi dorit ca Teft să n-o fi luat cu el. Chiar cu și mai multă înverșunare ar fi dorit să fie cu toții în paturile lor și ca ziua de ieri să nu fi existat niciodată.

Lîngă el băiatul adormit se mișcă, mormăind nemulțumit. Lally 2 se reîntorsese în vis la masacrul care se abătuse asupra întregii barăci după ce sunase stingerea, se întorsese la lovitura care îl silise pe un copil de doisprezece ani să pornească la drum de unul singur prin pădurile de pini. Acum toți șase erau la drum, pe același traseu, trecînd prin aceleași orașe, revenind fizic la locul unde se produsese inițial

oroarea. Erau nebuni de legat, fir-ar să fie, se asigură Cotton pe sine însuși, dar și mari, se asigură tot el. Ar trebui să se lase de înjurat. Nici el nu mai avea nevoie, nici ei. Păstra un gust acru în gură, rămașiță a scîrbei de ieri. Închise ochii. În grădina Domnului un unicorn cînta, un hipogrif dansa, iar Goodenow vomita.

Teft urca muntele Mingus. Roțile scrișneau la curbele strînse, iar aerul din apropierea stelelor era rece. Sub ei Rîul Verde tăia o enormă tranșee fertilă, iar în josul rîului, printre ploi, se întindea Tabăra Verde, unde Crook fusese comandant. Mulți indieni au mușcat țărîna pentru această vale.

Teft îi trecu peste muntele Mingus. Conducea ca un nebun, dar toți erau apucați. Hotărîrea fusese unanimă.

Coborîră în zig-zag prin Jerome, populat cîndva de cincisprezece mii de oameni, redus acum la cincizeci de suflete chinuite. Aici munții semănau cu pîntecul gol al unei femei, al unei femei moarte, mutilate. În acest pîntec, fecundat de Phelps, de Dodge și de Douglas, se aflau o sută de mile de galerii, guri de aer și abataje; și din acest pîntec fusese scos cu tîrnăcopul și hîrlețul, printr-o operație cezariană, un prunc de un miliard de dolari din cupru, aur și argint, fărîmat, curățat și topit. Camioneta cobora în jos, tot mai în jos, cu eșapamentul trosnind, peste cenușa minerilor, peste mormintele tîrfelor și cartofoilor, departe de duhoarea înțepătoare a lăcomiei, intrînd în neprihănirea nopții.

— Trage pe dreapta! ordonă Cotton. Cred că li s-a bătut fundul ăloră din spate.

Cînd ieșiră din șosea, undeva dincolo de Clarkdale, și se opriră, iar el sări afară să schimbe locurile, i se puse un nod în gît cînd văzu scena din spatele camionetei. Așezat cu spatele la cabină, Shecker ținea brațele strînse în jurul lui Goodenow, care ședea între picioarele lui, în timp ce brațele lui Goodenow îl strîngeau pe Lally 1, așezat între picioarele lui, cu capul de bizon peste propriile picioare. Ședeau așa ca să se încălzească un pic în frigul din munți. Din cele trei radiouri se auzea Jimmie Rodgers gîlgîind despre culesul piersicilor în Georgia. Dormeau tun, vîrîți unul în altul ca ouăle într-un suport de mucava. Cotton rămase locului uitîndu-se la ei. Își aminti de o secvență pe care o văzuse la televizor într-o emisiune de știință pentru copii: un cuib cu ouă filmat cînd puișorii spărgeau cu ciocul coaja ca să iasă și să vadă ce naiba se întîmpla afară, ouăle clătinîndu-se și ciocurile cioc, cioc, ciocănind, iar apoi apăreau ochii mici, atenți, în căpșoare delicate și umede. Trebuie s-o facem în noaptea asta, își spuse, este ultimul lucru pe care trebuie să-l facem. Cel mai grozav. Dar putem oare? Poate că oul nostru era stricat. Sau a crăpat în cuib. Simțea parcă izbiturile unui cioc minuscul. Îl cuprinse senzația de fericire umedă, delicată din interiorul oului. Era, poate, compasiunea. Da, vom reuși, le spuse în sinea sa celor trei care dormeau. Vom reuși, orice s-ar întîmpla, vă făgăduiesc. Ne întoarcem acasă oameni

adevărați, jur pe ce-am mai sfint. Supărat, își șterse nasul cu mîneca și lovi cu putere marginea camionetei.

— Treziți-vă, ce dracu ! strigă el. Doi dintre voi în cabină. Executarea !

Dacă vreți destul de tare să ajungeți Apași, îi consolase directorul, atunci se poate. Dacă vreți să evitați umilința de a fi echipa cea mai slabă de pe totemul realizării, se poate. Totul depinde de voi. Culmea e că era și adevărat, căci, indiferent cît de stîngaci sau de nehotărît ai fi pe terenul de baseball sau la tragerea cu arcul, obiceiul taberei îți mai acordă o șansă ; exista mereu o cale de a te sălta de fundul pantalonilor. Puteai organiza raiduri. Dacă, în timpul nopții, reușeai să furi trofeul oricărui trib mai mare în grad, era al tău pînă la următoarea adunare, împreună cu titlul și cu recompensa.

La început au fost multe raiduri, în special pentru a pune mîna pe trofeeale Apașilor și Si-ouxilor, agățate la loc de cînste pe pereții barăcilor și păzite cu strășnicie. Raiduri nereușite, deși tribul Navajo a avansat cu un grad șterpelind capul de urs al Comanșilor. Fără nici un avertisment, strigătele de luptă trezeau din somn întregul canion, în momentul în care atacurile erau lansate și respinse cu pumnii, cu pocnitori și cu găleți de apă, în timp ce ceilalți membri ai taberei ieșeau împleticindu-se și căs-cînd din barăci ca să privească distracția. In-structorii nu se amestecau niciodată. Raidurile erau bune pentru băieți. Li învățau să fie cura-

joși. Le întăreau caracterul, dezvoltîndu-le di-băcia.

Pișăcioșii știau că nu vor fi niciodată nevoiți să-și apere oala de noapte, și mai știau că nu se pot aștepta niciodată să urce pe scara de valori a taberei prin propria lor performanță fizică. Dezorganizați, dar avînd simțul datoriei, intrară în joc, punînd la cale un raid în noaptea următoare. Ținteau sus. Apașii tocmai respinseseră o incursiune a Cheyennilor și tabăra abia se liniștise, cînd Pișăcioșii, în chiloți și în picioarele goale, se furișară printre pini cu gîndul să captureze premiul cel mai mare dintre toate : capul de bizon.

Bineînțeles, au făcut-o de oai. Aveau un avantaj, pentru că Apașii nu mai puseseră sentinele după atacul Cheyennilor și sforăiau plini de îngîmfare. Încet, cu grijă, Pișăcioșii se furișară prin umbră, de la un pin la altul. Lui G-odenow îi scăpă un chicotit. Lally 2 se poticni de o rădăcină și căzu lat. Ajunseră la baraca dușmanului și deschiseră ușa, centimetru cu centimetru. Teft și Shecker, cei mai voinici, urmau să intre primii și să dea jos trofeul, dar au fost mai neîndemînatnici decît puii de urs ; nu se știe din ce motiv tîmpit, Shecker își agățase radioul de elasticul chiloților și nu se știe cum, pe întuneric și din nervozitate, îi dădu drumul. Muzica urlă.

Au fost imediat placați și capturați. Tîrîți afară de Apași, cei mai mari și mai puternici băieți din tabără, au fost legați de trunchiul unui pin, în timp ce unul dintre învingători

aduse oala de noapte din baraca lor. Goodenow începu să plîngă. Tot așa făcură și ceilalți, chiar și Cotton, toți în afară de Teft. Celelalte triburi ieșiră afară în chiloți și pijamale să privească și să rîdă. Așa le trebuia Pișăcioșilor. Erau meniți să piardă, din naștere. Iar în timp ce ei plîngeau și tabăra rîdea, Apașii puseră oala pe pămînt, triumfători și, pe rînd, o umplură.

Trecură huruind prin Sedona, incredibila țară a Tehnicolorului, unde au fost filmate atîtea westernuri și unde stele de cinema ca Henry Fonda, Glenn Ford, James Stewart și John Wayne au făcut atîtea fapte extraordinare pentru camera de luat vederi și pentru un procent din încasări. Cotton îl puse pe Teft să tragă pe dreapta, ca să poată schimba iar locurile. Îl băgară din nou pe Lally 2 în cabină, împreună cu Goodenow, dar cînd Shecker, care rezistase eroic pe platformă la amîndouă schimburile, se oferă să mai reziste o dată, Cotton îl lăsă. Evoluția în bine a lui Shecker într-o singură vară fusese formidabilă.

Cauza lor era acum pierdută. Nu mai puteau nici să fure o poziție în clasament, nici să cîștige respectul cuiva. Nu vor putea niciodată să capete pepene roșu la desert și nici să meargă la film în timpul săptămînii. Erau condamnați pentru restul verii să rămînă Pișăcioșii, cea mai grozavă adunătură de nasoi care a bîntuit vreodată tabăra de băieți „Box Canyon”. În dimineața de după umilința suferită din partea Apașilor, au refuzat să se scoale și să iasă la lumină, au refuzat să înfrunte batjocura ce-

lorlalte triburi. Văzînd că nu poate să-i urnească, Wheaties s-a dus singur la micul dejun. Cu excepția lui Lally 2, care s-a băgat sub pat, se cuibăriră în căldura sacilor de dormit, cu ochii închiși sau întinși pe spate, uitîndu-se în tavan, în timp ce radiourile vibrau. Aerul în baracă era înăbușitor din cauza încordării, a ciorapilor murdari, a disperării și a murdăriei făcute de micile lor animale.

Cotton stătea culcat, gîndindu-se. Acum este momentul. Cu cine trebuie s-o facem? Unul scrișnește din dinți. Altul se dă cu capul de pereți. Doi fac cu adevărat pipi în pat. Unul își roade unghiile și mînîncă prea mult. Iar unul își suge degetul și visează urît. Toți dorm cu radiourile deschise și vorbesc în somn. Din șase, eu sînt singurul normal. Sînt singurul care poate reuși. Iar dacă n-o fac acum, va fi prea tîrziu. Așa că, să spargem buba. Să începem reprezentarea.

Cu picioarele pe podea, fluierînd ca să atragă atenția, începu să scoatească prin lădiță. În ea erau cîteva obiecte pe care le păstrase pentru orice eventualitate. În jurul gîtului își puse o salbă de medalioane, pe care o cumpărase de la un magazin de surplusuri ale armatei, din Cleveland. Zdrăngănea. Teft și Goodenow îl pîndeau. Apoi scoase un aparat de ras electric, îl puse în priză și îl plimbă pe obraji și pe bărbie. Avea numai cincisprezece ani și nu prea trebuia să se radă, dar aparatul stătea pregătit pentru ziua cînd va fi nevoie. Acum îl mai priveau și Shecker și Lally 1, iar Lally 2 își scoase

capul de sub pat ca o broască țestoasă. Pe urmă, punând aparatul de ras deoparte și cotrobăind în continuare, scoase un trabuc și una dintre cele patru sticlute de whiskey de cîte o sută de grame, pe care le șterpelise de pe cărucior în timp ce însoțitoarele din avion erau ocupate pînă peste cap încercînd să-l liniștească pe Teft pe care îl apucaseră năbădăile. Se așază pe pat, rupse sigiliul de la sticlă, trase o dușcă, apoi își aprinse trabucul și pufăi de cîteva ori. Li se făcură ochii cît cepele. Ii dăduse gata. Acum era momentul.

Cotton le-o spuse pe șleau. Le spuse că felul în care au ratat raidul din noaptea trecută a fost lucrul cel mai cumplit care i se întîmplase vreodată, că nu-și mai dorea să treacă prin așa ceva și că știa că nici ei nu mai vor. Wheaties nu se mai ținea de capul lor, și asta era bine, dar dacă vor să ajungă undeva sau să fie cineva în vara asta, trebuie să aibă un șef care să le înțeleagă problemele, dar în același timp să-i poată ține în friu. Spuse că el ar putea fi omul potrivit. Dacă cineva vroia să se bată cu el pentru această cinste, el e gata, dar, dacă nu, preia comanda. Asta-i situația.

— Și-acum, iată primele mele ordine, spuse el.

Mai trase o dușcă, tuși și încercă să scoată un rotocol de fum, tuși iar, dar nimeni nu zîmbi.

— De acum înainte nimeni nu mai scrie și nici nu mai telefonează acasă. Mamele și tații noștri n-au decît să ne lase-n pace. Doi : ne adresăm după numele de familie, Lally 1, Gordenow, și așa mai departe. Dacă îmi mai spune

careva John Cotton, îi rup gura. Acum, ultimul ordin : mișcați-vă fundurile din pat și luați-o din loc spre cantină : să nu vă prind că clipiți, orice ar spune unul sau altul. Executarea !

Se scurseră prin Oak Creek Canyon ca ceaiul prin ciocul ceainicului, apoi încetiniră pe măsură ce Teft schimba vitezele de la a patra la a treia, la a doua și în cele din urmă la a-ntîia, ca să poată urca. Ajunseseră la Rîpa Mogollon. Era o eroare a pămîntului, inimaginabilă, paleozoică. Era o ruptură de calcar, o trambulină în partea de sud a platoului înălțat dintr-un fund de mare în epoca dinozaurilor și a peștilor cu armură, formînd acum zone întinse în patru state ale Statelor Unite. Trebuiau să ajungă sus. Camioneta se trudea cînd încoace, cînd încolo, în sus de-a lungul peretelui, înghițind ulei și cutremurîndu-se. De la o mie două sute de metri urcară la o mie șapte sute, apoi la două mii, două mii trei sute ; acum aerul era rarefiat și rece, camioneta sufla din greu, și deodată luă viteză. Ajunseră pe culme.

Shecker, Lally 1 și Cotton erau în spate, îngrămădiți unul în altul. După ce străbătură cam cincisprezece kilometri de platou și pădure, Cotton se depărtă de Lally 1, își strînse sub bărbie cureaua de la cască, așa ca să nu-i zboare, se așază în genunchi și își înălță capul în bătaia curențului care venea pe deasupra cabinei.

Linia orizontului se desena ca o lumină palidă. Dincolo de ea, proiectate în negru pe cerul vînat, se înălțau cele trei vîrfuri cunoscute ale muntelui San Francisco, la peste patru mii de

metri. Dar licărirea de la orizont fu cea care îl făcu să se lase în jos și să bată în fereastra cabinei, ca să le-o arate. Teft și Goodenow își reveniră brusc, iar Lally 2 se trezi și privi înainte, în timp ce Cotton țipa pe mutește :

— Flag-staff !

7

— MI-E FOAME, scînci Shecker. Pastramă fierbinte cu murături, și suc de căpșuni.

— Nu oprim, spuse Cotton. Nu avem timp, știi doar.

— Și eu sînt lihnit, se băgă și Lally 1.

— Burta mea nu știe de vorbă, spuse Shecker. Ce-aș mai mânca, mîncărică-mîncărea.

Trecu peste marginea oblonului și rămase în mijlocul străzii, rozîndu-și o unghie.

— Mergeți mai departe fără mine și distrați-vă.

— Și fără mine, spuse Lally 1. Nu poți să neții mereu în șuturi, mă Cotton.

Pe Cotton îl apucaseră pandaliile. Se opriseră la un stop chiar la marginea orașelului Flagstaff, iar acum semafonul trecuse pe verde.

— Urcă dracului înapoi.

— Pe dracu ! răspunse Shecker. Am stat în spate tot drumul, trebuie să îmbuc ceva.

— O să facem ce-o să vrem ! strigă Lally 1.

În ceea ce-l privea pe Cotton, asta punea cap la toate. Teft și Goodenow își scoaseră capul pe fereastra cabinei.

— Bine, lasă-i aici ! îi ordonă el lui Teft. Hai, lasă-i aici !

Teft se supuse, camioneta o luă din loc și răzvrățiții începură să meargă pe jos ; nici unuia nu-i prea venea să creadă ce se întîmpla, că Pișăcioșilor li se spărgea gașca, țac, pac, și gata, dintr-un fleac, tocmai cînd erau atît de aproape de țintă. Dar după nici o sută de pași, Cotton bătu cu pumnul în geam și-i ordonă lui Teft să tragă pe dreapta ; într-un minut Shecker și Lally îi ajunseră din urmă. Cotton spuse că e-n ordine, să urce, tuturor le era probabil foame și o să fie mai bine după ce-or îmbuca ceva, așa că să urce și să bage capul la cutie pînă găsește el un loc, că se părea că-s mai mulți sticleți aici, în Flagstaff, decît fuseseră în Prescott.

Îl plasă pe Goodenow în spate împreună cu ceilalți, iar el se strecură lîngă Lally 2 în cabină și o porniră din nou.

Traversînd strada principală, Teft o luă la dreapta. Era drumul național 66, artera care trece prin centrul țării, pe direcția est-vest. În vremurile bune de odinioară, orientîndu-se după un pin înalt curățat de crengi, cunoscut pe atunci sub numele de catarg de steag¹, șirurile de căruțe cu emigranți opriseră să ia apă din izvoare și să înnopteze. Acum orașul era la distanță de o zi cu mașina de Los Angeles, iar strada principală, drumul național 66, era un caravanserai cu

¹ Flagstaff (de unde numele orașului).

hoteluri de 10 dolari camera, mirosind a motorină, cu pisoare înfundate, chelnărițe tuberculoase, pilule contra somnului, plăcinte vechi, cauciucuri sparte, șervețele murdare, chiștoace și cafea sleită, pe cît de țișător noaptea, pe atît de deprimant ziua.

Cotton îi spuse lui Teft să se abată puțin, ca să scape de înghesuială, și s-o ia pe o stradă laterală. Era ora 1 și 51 noaptea.

Pe fondul unui mediu familial intermitent, care era și stimulator și imprezizibil pe deasupra, stratagema lui Billy Lally era să se retragă într-o lume imaginară, creată de el, într-o izolare în care nu mai lăsa pe nimeni. Căzul i se agravă și după ce descoperise că, cu cît regresa mai mult, cu atît obținea avantaje mai mari față de Stephen, fratele său mai mare, astfel încît retragerea era pentru el atît o necesitate, cît și un mod de acțiune. Devenise acum o obișnuință, pe lîngă practicile infantile, adiacente. În afară de faptul că făcea în pat și își sugea degetul, visa urît și avea coșmaruri în timpul nopții. Părinții îl dăduseră de două ori la școli speciale, scoțîndu-l apoi ca să călătorească cu ei. În diferite perioade a început tratamente cu patru medici curanți diferiți, o dată chiar în Elveția, numai că tatăl și mama iar s-au împăcat și și-au făcut valizele. La doisprezece ani, era cel mai mic copil din tabără, și sub limita de vîrstă acceptabilă, dar părinții săi nu puteau pleca în Kenya fără să se descotorosească cumva de amîndoi băieții, așa că directorul a fost convins să facă o excepție. Baraca lui Cotton era a doua în care nime-

rea. Cînd, în prima, s-a băgat sub pat cu perna de cauciuc adusă de acasă și s-a făcut ghem în sacul de dormit, ceilalți băieți l-au tras afară; țipa de parcă atunci îl scoteau din pîntecele mamei. Se băgă din nou în bîrlog. Ei iar îl traseră afară. Distracția a continuat pînă cînd Cotton a trecut pe acolo și s-a oferit să-l ia pe Billy Lally la el. Cotton afirmă că, la el, putea să se ascundă, ori de cîte ori simțea nevoia, sub pat sau într-un copac, sau într-o peșteră, sau unde dracu o vrea, că lui tot nu-i pasă.

— Stai așa! spuse Cotton. Oprește-acolo. Parchează pînă ce fac o recunoaștere.

Ieși din mașină, trecu prin semiîntunericul străzii și iscodi cu grijă o vitrină luminată, apoi se întoarse și le spuse să vină, că e-n regulă; coborîră cu toții lăsînd motorul să meargă și ascunzînd carabina pe podeaua cabinei.

Localul era de fapt un fel de bufet deschis toată noaptea, unde puteai să bei o bere și să mînînci o fasole, cu o plită în spatele tejghelei și o popicărie mecanică înghesuită între scaunele și mesele șubrede. Doi tineri beau bere și jucau popice, iar pe podea, cu capul sprijinit de perete, moțăia un bătrîn Navajo cu părul argintiu, îmbrăcat într-o cămașă de catifea verde. Pișăcioșii se cocoțară în rînd pe scaunele de la bar și comandară din meniul limitat afișat pe perete: cîte doi cîrnați de căciulă și cîte un pahar mare de lapte. Barmanul era un tip osos, cu ochii de culoarea socolui de roșii și bărbia în formă de lopătică. Pe perete, lîngă meniu, se afla următorul anunț pătât de muște: „Directorul firmei

noastre în probleme de credit este Helen Waite. Pentru credit adresați-vă la Helen Waite". Mingile se rostogoleau pe culoar, popicele pocneau, clopoțelii sunau, iar când jocul s-a sfârșit, singurele sunete din local erau sfârșitul grăsimii pe plită și miorlăitul lui Grandpa Jones venind din două buzunare de jachetă și cel al lui Gladys Knight cu formația Pips din alte trei buzunare.

Cu paharele în mână, cei doi jucători de popice veniră în spatele celor șase băieți de la bar. Erau tineri de 20 de ani, sau cam așa, îmbrăcați în blugi strimți, cămăși tipătoare, cu curele cu cataramă mari și perciuni lungi.

— Ce-i cu voi, băutori de lapte, la ora asta, așa singurei ? întrebă unul din ei.

Așteptându-și cîrnații, Pișăcioșii sorbeau laptele cu paiul din paharele de carton.

— Cum reușiți să ascultați toate radiourile deodată ? întrebă celălalt.

— Sîntem muzicieni, spuse Shecker. Formație rock. Baterie, patru chitare și un solist. Din Los Angeles.

— Muzicieni, ha. Aveți un nume ?

— Grupul Terapia, spuse Teft.

— După aia ne-am schimbat numele în După Moarte, spuse Goodenow, dar era prea deprimant.

— Și-acu ce sînteți ?

— Boboci Căscăți, spuse Shecker.

— Boboci Căscăți ?

— Vezi și tu ce scrie pe spate, mă frate.

Perciunații examină inițialele B.C. cusute pe spatele jachetelor. Apoi examină colecția heteroclită de șepci aliniată pe tejghea.

— Vreți o poză cu autograf ? întrebă Lally 1.

— Să ne ascultați pe programul Demișto, spuse Goodenow.

Perciunaților nu le căzu bine deloc.

— Am întrebă ce-i cu voi la ora asta, spuse unul din ei. Hai s-auzim.

— În vest, spuse Teft fără nici o legătură, totul pocnește, plesnește sau putrezește.

— Sîntem în turneu, spuse Shecker. Mai sîntem și căutători de talente. Căutăm tinere talente vocale pe plan local.

— Așa-i, spuse Lally 1. Cîntați-ne ceva. Dacă ne place, s-ar putea să vă imprimăm.

— Sîntem dintr-o tabără de băieți de lîngă Prescott, spuse Cotton repede. Am făcut o excursie, iar acum ne întoarcem înapoi.

— Pe jos ?

— Cu o mașină.

Perciunații rîseră în bătaie de joc.

— Măi copilași, prea sînteți ținci ca să conduceți o mașină.

— Învăță să cînti la chitară și-ai să ajungi la fel de mare ca Simon și Garfunkel, spuse Shecker.

— Dacă e ceva ce nu-mi place, vorbi unul din perciunați, întinzîndu-se după laptele lui Shecker și turnînd bere din paharul său prin pai, apoi ăla-i un iepuraș de la oraș la gură cu caș.

— Vreți să știți cine-i taică-meu ? întrebă Shecker.

— Gata, băieți, spuse Cotton care se dăduse jos de pe scaun. Gata, băieți, plecăm.

Își scoase portofelul, lăsă o hîrtie de cinci dolari pe tejghea și făcu semn spre ușă :

— Hai să mergem, sîntem în întîrziere.

— Dar mi-e foame ! se vaită Lally 2.

— Am spus că mergem ! țipă Cotton cu o voce stridentă, încît îl trezi pe bătrînul indian Navajo în cămașă de catifea verde, barmanul scăpă borcanul cu muștar, iar ceilalți cinci fură în picioare și o luară spre ușă ca niște pisici opărite.

— Mergeți încet, nu fugiți, spuse el, cu o voce groasă de astă-dată. Luați-o înainte, urcați în drăcovenia aia de camionetă și să-i dăm drumul ; nu vă uitați înapoi, purtați-vă cît mai natural și nu vă opriți.

Chiar cînd ajunseră la camionetă și săriră înăuntru sau se urcară în cabină, ușa bufetului se deschise și cei doi localnici ieșiră afară să se uite, în timp ce Teft se desprindea de trotuar.

— De ce-a trebuit să plecăm ? întrebă Goodenow, care stătea în față cu Cotton. Ce i-a apucat pe caraghioșii ăia ?

— Fac pe pistolarii, spuse Cotton. Au ieșit să se distreze și să facă pe nebunii. Iar noi nu ne putem permite să riscăm.

— Of, of, spuse Teft.

O luă la stînga și ajunse din nou pe drumul național 66 ; așteptînd la stop să se facă verde, se uită în oglinda retrovizoare a camionetei.

— Am dat de belea ! Cred că ei sînt, Mafia locală.

— Uită-te dacă se țin după noi, cînd o cotim.

Semaforul se schimbă și Teft coti pe șosea.

— Ne urmăresc ?

— Îhi.

Cotton ciocăni în fereastra cabinei și țipă la cei din spate să țină capul la cutie, apoi trînti cu casca de bord.

— Ei, drăcia dracului, aproape c-ajunseserăm și a trebuit să dăm peste golanii ăștia, iar pe Shecker l-a apucat să facă pe șmecherul cu accent de New York. Oricum, păstrează viteza legală pînă ieșim din oraș ; nu ne putem permite să mai avem și poliția după noi.

Merseră ca melcul, cu cincizeci pe oră, printre moteluri și benzinării, apoi încă o jumătate de milă cu 65 pe oră, uitîndu-se după semnul de ieșire din oraș. Cotton întrebă ce fel de mașină conduc pistolarii, iar Teft îi spuse că au ghinion, că-i un Plymouth model 63, o mașină nemaipomenită, iar ăștia sigur că au mai aranjat-o, cel puțin cu niște carburatoare noi și alte drăcovenii și i-au și tăiat din bot. Cu un asemenea bidiviu, ăștia n-au treabă cu rabla lor de camionetă.

— Ce vor ? întrebă Goodenow, pierit.

— Să ne pună la punct, îl lămuri Teft. Cum ieșim din oraș, ne depășesc și ne silesc să oprim.

— Și p-ormă ?

— Ne arată cît sînt de talentați.

— Talentați ?

— Sigur, or să ne cînte.

Brusc farurile din spatele lor clipiră o dată, de două ori, de trei ori, și automobilul ajunse în dreptul lor, rămase în rînd cu ei, deși Teft apăsă pe accelerator, apoi o luă ușor înainte și începu

să țină spre dreapta, chiar la bara camionetei, lăsându-le numai două alternative: ori să oprească, ori să se ciocnească. Teft continuă să conducă atât cât mai avu curaj.

— Cotton, vorbi el în cele din urmă, n-am mai făcut niciodată așa ceva. Mi-e frică.

— Oprește, spuse Cotton.

Goodenow își acoperi fața cu mâinile.

— Și-acum, acum ce ne facem?

Teft frână ușor, părăsi șoseaua, ajunse pe gri-blură și se opri în timp ce Plymouth-ul le tăie calea prin față și stinse farurile. La lumina farurilor, puteau vedea roțile late și netede, lucioase ca la curse, și cele patru țevi de eșapament care ieșeau de dedesubt, pufăind la ei ca niște animale de pradă.

Cei doi veneau tacticos spre ei. Chiar și la a doua privire nu păreau a fi răi sau amenințători. Erau, de fapt, tot atât de curați, bărbieriți și arătoși ca și bătrînul Wheaties. Dar mai era ceva care te băga în sperieți. Bătrînul Wheaties era un timpit. Astora, pur și simplu, nu le păsa de nimic. Wheaties avea un cufar umplut cu vicii și gușa plină de banalități. Aștia păreau să n-aibă teamă de nimic.

Cotton puse arma de calibrul 22 pe podeaua cabinei și le spuse băieților să stea pe loc, apoi scoase capul pe fereastră și le spuse și celorlalți trei din spate să stea nemișcați și să nu-i mai apuce cheful de glume timpite.

— Ia te uită! vorbi unul dintre localnici. Am dat de Bobocii Căscăți. Salutare.

— Stingeți farurile, îi porunci celălalt.

Teft le stinse.

— Nu v-ați mâncat păpica, spuse unul.

— Toată lumea afară, le ordonă celălalt.

Cu degetele vîrîte în centuri, așteptară în marginea șoselei cât cei șase băieți coborîră și se înșiruiră în dreptul lor, pe latura camionetei.

— Cum se face, dacă sînteți de la o tabără de lîngă Prescott, că vă îndreptați spre Albuquerque? întrebă unul.

Nu răspunse nimeni.

— Hai să oprim motorul, spuse unul din per-ciunați vîrîndu-și capul și brațul în cabină.

Se retrase brusc.

— Ei, fir-aș al naibii. N-are cheie.

— Aha, ați cuplat-o cu sîrmă? rînji celălalt.

— Ce vreți, măi băieți? întrebă Cotton.

— Ia-o binișor, spuse unul. Hai să vedem ce mai aveți p-aici.

Se aplecă peste oblon.

— Ce dracu...?

Se uitară amîndoi, apoi se întoarseră rînjind spre șirul de băieți din partea cealaltă a camionetei, la fețele lor dîrze, încăpăținate, luminate din cînd în cînd de farurile mașinilor ce treceau pe șosea.

— Chiar că e ceva ce n-am mai văzut noaptea. Șase băutori de lapte într-o mașină de furat, cu șepci hazlii, o jumătate de pernă și un cap de bizon cu o gaură de glonte în el.

— Zi ce vreți, ceru Cotton.

Unul dintre localnici se scărpină în cap.

— Nu știu.

— Nici eu, spuse celălalt.

— Îți spun eu, zise primul. Hai să-i anunțăm pe oamenii legii din Flagstaff ce-am găsit noi aici. Vor fi siliți să ciulească urechea când or auzi despre o mașină de furat. Așa că or să ne rămână îndatorați.

— Ai dreptate, aprobă celălalt. Văd că ai talent.

— Vreți să mai vedeți și altceva? întrebă Teft.

— Ba bine că nu.

Teft stătea lângă cabina camionetei. Portiera era deschisă. Făcînd un pas în întuneric, dispăru vreo cinci secunde. Auziră un țăcănit. Când reapăru, avea țeava puștii proptită pe marginea capotei.

— Ai o pușcă cu doape, spuse unul dintre perciunați.

— Zîmbește cînd spui asta, străine, zise Teft.

— Nu cred că ai destul curaj.

Teft mai făcu un pas înapoi și, întorcîndu-se, ridică pușca, ținti și trase. Se auzi o explozie stridentă după pocnitura puștii, apoi un suspin lugubru și Plymouth-ul se lăsă vizibil pe dreapta. Teft găurise unul din cauciucuri.

Îl instalaseră la bordul avionului pe aeroportul Kennedy ca pe un deținut. Tatăl său pusese totul la cale. S-a urcat cu el și l-a păzit pînă s-a luat scara de la avion. Mai erau optsprezece băieți la bord care mergeau pînă la Phoenix, și încă vreo doisprezece urmau să urce la escala pe aeroportul O'Hare din Chicago. Nimeni nu trebuia să coboare din avion. Totuși Teft reuși. Personalul de serviciu l-a prins după o urmărire spectaculoasă prin toată incinta

aerogării și l-a transportat, cînd la pas, cînd tîrîș, pînă la bordul avionului. În continuare, pînă la Phoenix au mers fără oprire, iar Teft a avut grijă ca nici echipajul, nici pasagerii să nu uite vreodată călătoria. A încercat să deschidă o ieșire de siguranță, la înălțimea de aproape 12.000 de metri, și atunci copilotul l-a legat cu centura de siguranță în fotoliu. Deasupra Kansas-ului, stewardesa i-a dat voie să meargă la toaletă. În drum spre coada avionului, Teft a deschis un capac și a smuls cu totul o mască de oxigen, băgînd în sperieți cîteva babornițe care erau convinse că în acest fel se va produce o decompresie în cabină și erau gata să facă o scenă de isterie. La toaletă s-a încuiat înăuntru și a refuzat să mai iasă. Pînă să forțeze secundul broasca cu o șurubelniță, Teft a îndesat șervețelele, hîrtia igienică, săpunul și prosoapele în closet și a dat drumul la apă să curgă în chiuvetă pînă cînd a inundat podeaua toaletei. Echipajul l-a legat într-un fotoliu la fereastră și a postat o stewardesă lângă el. Dar, de îndată ce jos a apărut statul New Mexico, el a încetat să se mai războiască și a rămas pironit la geam, urmărind cu gura căscată peisajul. Lawrence Teft III era din Mamaroneck, statul New York. Văzuse ținuturi ca acestea în filme western, dar nu crezuse niciodată că nemărginirea de stînci arămii poate exista în realitate.

Nici unul din ei nu înțelegea ce se întîmplase. În spatele baricadei formate de camionetă, Pișăcioșii stăteau în poziție de drepti ca niște soldați de plumb. Înainte ca cei doi localnici să poată

reacționa, Teft aruncase cartușul gol, virîse un cartuș nou, clănțănise levierul închizătorului și proptise iar țeava carabinei pe marginea capotei și îi luase la ochi.

— Ba am destul curaj, spuse Teft, vorbind cam prea tare. Am aici încă un plumb de 5,6. Acum, ori o luați spre Flagstaff, ori vi-l agăț în ureche. La distanța asta nu pot greși ținta. Valea, sau vă agăț cercei de gloanțe în urechi, caraghioși prăpădiți ce sînteți !

Perciunații se holbară la el.

— Ați auzit, caraghioșilor ? strigă Teft. Am spus : mișcă ! Hai, luați-o din loc !

— Ai să ne-o plătești, amice, spuse unul.

Totuși porniră. Pietrișul scrișnea sub cizme. Siluetele lor luau proporții în lumina farurilor care măturau șoseaua, și iar se micșorau cînd întinericul îi readucea la mărimea adevărată. Cînd erau la vreo sută de metri, Cotton se repezi în băieți :

— În camion, repede ! Hai, dă-i drumul !

Săriră în spate și în cabină, iar Cotton smulse pușca lui Teft și o descărcă ; de îndată ce camioneta luă viteză, gonind, pe șosea, își dădură drumul :

— Aiii-ai, Teft !

— Mă, ce curaj ai avut !

— Și-am ieșit la drumul mare !

— Auzi tu, cercei !

— Nimic nu ne mai poate opri !

— Teft, fir-ar să fie, nici nu pot să-ți zic ! murmură Cotton. Dar a fost minunat ! Minunat !

— AH, AH !

Un gînd îl străfulgerase pe Cotton. Tot entuziasmul i se topi într-un oftat.

— Or să le telefoneze sticleților din Flagstaff, urmă el îngrijorat, și-or să le dea semnalmentele noastre și-ale rablei ăsteia. Iar sticleții or să comunice prin radio dincoace, poliției statului, să ne pregătească o ambuscadă. Așa fac și la televizor. Atunci chiar c-am pățit-o. Decît dacă o cotim noi mai întîi. Cît mai e pînă la cotitură ?

Teft spuse că vreo zece-doispe kilometri, cel mult.

— Atunci, dă-i bătaie.

— Să-i dau bătaie ?

Teft se văzu în rolul unui pilot de curse, își trase pe ochi cozorocul chipiului „Afrika Korps“ și strînse bine volanul.

— *Jawohl !*

Urmăreau indicatorul de viteză. Trecu de 100 de kilometri pe oră și se menținu așa, iar peste zdrăngăneala motorului și şuieratul cauciucurilor, Teft le strigă că asta era tot ce putea scoate din vechitura aia ; dacă nu le punea nimeni bețe-n roate, mai puteau scoate încă zece kilometri. Goneau înainte cu teama în suflet să nu-i zboare pe cei trei din spate, hipnotizați de riul cenușiu de beton ce curgea pe sub ei, de camioanele, mașinile, dubele și rulotele care pluteau înapoi ca niște fluturi de noapte pe cealaltă bandă a șoselei.

Cotton ținea strâns carabina.

Goodenow încremenise ; își mișca degetele pe cordeluța cu mărgele Hopi, de parcă ar fi deșirat-o.

— Iuhuu ! răcni Teft.

Shecker fusese dat afară din patru barăci în două zile. În a treia zi, Cotton l-a lăsat în baraca lui, dar în a patra a și regretat. Shecker era la fel de greu de suportat ca și taică-său, vestitul Sid, a cărui victimă răsfățată și al cărui imitator supus devenise. Era ca un scîrțuit de cretă pe tablă. Era la fel de gălăgios, de nervos, de băgăcios și de lăudăros ca New Yorkul. Își rodea unghiile cu înverșunare, mînca cu înverșunare, repeta cu înverșunare banalitățile lui taică-său, era mereu „în priză“. În cele din urmă, Cotton trebui să-l înfrunte.

Cei din baracă avuseseră de înghițit destule, spuse Cotton, dar acum trebuie să pună punct. Nu voiau să mai audă bancurile lui taică-său, nici de barurile în care s-a „produs“, nici de spectacolele în care a jucat, nici de grangurii pe care-i cunoștea și nici cîți bani cîștigă. Pe scurt, ori te pui la punct, ori îți iei valea. Shecker spuse că știa el ce era în capul lor : aveau ce-aveau cu el fiindcă era evreu. Cotton oftă și spuse că nu, nu de asta, iar dacă le mai lipsea ceva, păi era, colac peste pupăză, unul cu mania persecuției. Shecker strigă la ei că sînt naștiți. Asta îl scoase din răbdări pe Cotton. Nu, spuse el, nu sînt. Au și ei problemele lor și nu doresc decît ceva mai puțină gălăgie și mai multă liniște ca să și le rezolve. Shecker își pierdu controlul. De ce nu-i

spuneau pe nume, urlă el, că nu-i tabără, ci lagăr de concentrare ? Dacă vor să scape de el, de ce nu fac o cameră de gazare, și cu asta basta ? Cotton gemu exasperat și făcu greșeala să-i întoarcă spatele, iar Shecker sări la el. Era mai mare și mai gras cu vreo douăzeci de kile ; cîrînd îl doborî pe Cotton și se așeză deasupra lui ca un buștean, lovindu-l pînă cînd se repeziră ceilalți să-i despartă.

Incidentul însenină atmosfera. Shecker se liniști și începu să se poarte omeneste. Cînd i se mai întîmpla să bată cîmpii, că cîcă a fost la Miami, sau îl apuca iar mania persecuției, tot ce aveau de făcut era să răcnească la el : „Gaza-ți-l !“ și termina bîlciul numaidecît.

Cu litere mari, galbene pe lemnul cafeniu, semnul de pe partea dreaptă se ivi în lumina farurilor pe neașteptate. Teft frînă și trecu pe pietriș ; apoi cotiră și trecură prin poarta deschisă, departe de cinematografele pline, de popicăriile mecanice, departe de civilizație. Brusc, ca prin minune, se întoarseră din nou în noapte, în Vest. Era ora două și treizeci și șase. Plecaseră din tabăra de băieți „Box Canyon“ la unsprezece și patruzeci și opt, iar acum, după trei ore, după o camionetă furată, puțin lapte băut și niște împușcături, erau practic la destinație. Ultimii cinci kilometri îi vor face însă mai încet, căci drumul de țară, îngust, plin de șleauri și gropi, era atît de brăzdat, încît caroseria camionetei zăngănea din cauza vibrației. Avea aici senzația de spațiu și de înălțime, senzația nimicii vehiculului lor care, ca o insectă patru-

pedă, explora marginea pământului adormit, pipăind cu antenele farurilor după ceva comestibil și găsind numai stegărișuri, cedri pitici și tufe de manzanită. Ca să-și facă simțită prezența și importanța, dădură drumul la radiouri, producând o cacofonie între „Cele zece porunci ale dragostei” cu formația Peaches and Herb, și „Mă simt de parc-aș fi gata să mor” cu Country Joe și formația Fish.

Coborîră într-o albie uscată și traversară pe un pod de lemn ; tocmai treceau scrișnind peste cealaltă margine, cînd motorul începu să tușească.

Dar tocmai personalitatea nesuferită a lui Shecker i-a stimulat pe Pișăcioși la prima lor ispravă. În a patra săptămînă de tabără, la cinematograful în aer liber din Prescott rula un film pe care țineau grozav să-l vadă — „Profesioniștii”, cu Burt Lancaster și Lee Marvin. Apașii trebuiau să meargă, bineînțeles, ei erau tribul fruntaș, dar Pișăcioșii aveau tot atît de multe șanse să-l vadă cîte aveau să cîștige un meci de baseball. Trei seri la rînd Sheker, obișnuit să se comporte în stilul lui newyorkez, se jură că, după ce se dă stingerea, o șterge și face autostopul pînă în oraș ca să prindă ultimul spectacol. Bineînțeles că nu-și puse planul în aplicare. Dar în a treia seară, Cotton nu mai putu de gura lui. Bine, spuse el, la naiba, mergem cu toții ; sistemul de ținere a scorului e împruțit și nedrept, și nici nu ne pasă de el. Zis și făcut. După ce a adormit, Wheaties, s-au îmbrăcat, s-au furișat în țarc, au pus șeile pe cai, i-au scos afară din

tabără și au călărit trei kilometri pînă la intrarea la cinematograful în aer liber, la marginea orașului Prescott. La început responsabilul n-a vrut să-i lase înăuntru călare, dar era în timpul săptămînii și era și ultimul spectacol, și înăuntru erau numai cîteva mașini cu perechi de îndrăgostiți, așa că, după ce Shecker i-a strecurat o bancnotă de douăzeci de dolari, responsabilul le-a vîndut biletele. Au intrat înăuntru, au legat caii de stîlpii difuzoarelor, au cumpărat floricele, înghețată, crenvurști, fulgi de porumb și coca-cola, s-au așezat și s-au distrat de minune. În timp ce rula ultima bobină, a apărut și directorul taberei — probabil că-i telefonase fățarnicul de responsabil — și a făcut cîteva remarci nedelicate despre delincvența juvenilă. Dar în timp ce el își ținea discursul, ei o tot lungiră cu încălecatul și astfel reușiră să prindă și sfîrșitul filmului. Întorși în tabără, directorul îi preveni : încă o astfel de ispravă și îi dă afară. Pișăcioșii îl ascultau și se uitau unii la alții vîzîndu-se în rolul lui Lancaster și Lee Marvin.

Teft apăsă pe accelerator pînă la fund și trase de mai multe ori șocul. Motorul învie și mai parcurseră încă vreo sută de metri, dar nu mai mult, apoi tuși din nou, de data asta cu o ultimă gîfîire a carburatorului. Cei șase rămaseră stană de piatră.

— Să nu-l pună dracu pe vreunul să spună ceva, zise Teft.

Nici unul nu spuse nimic.

— Nici măcar să nu se gîndească !

Dar cu toții numai la asta se gîndeau.

— Poate că s-a desfăcut cablul, își dădu el cu părerea.

Coborî, se duse în fața camionetei, săltă capota și, scoțind o lanternă din buzunar, o aprinse și aruncă o privire înăuntru — degeaba. Stinse lanternă, o puse la loc în buzunar și lăsă jos capota, încet, ceremonios.

Prin parbriz, Cotton și Goodenow se holbau la el. Din remorcă, Shecker și frații Lally se holbau și ei.

Teft stătea ca pe scenă, conștient de sine în lumina farurilor. Pe șapca sa, vulturul de argint strălucea. Începu cu un zîmbet de vagabond :

— Ei, ce ziceți de asta ? și parcă apela la clemența lor. Pur și simplu, n-am observat indicatorul. Mă credeți sau nu, am mai șterpelit mașini și înainte, le-am condus liniștit pînă se golea rezervorul, dar n-am avut dureri de cap. Zîmbetul îi pieri, și adăugă : Sînt distrus. Asta chiar că m-a distrus.

Se predă. Întinzîndu-și brațele lungi, se pocni peste picioare, amărît. Își deschise jacheta, dezgolindu-și pieptul.

— Așa că acum vă ofer viața mea. Jertfă pe altarul Zeului Benzină.

Și, cu o adîncă plecăciune, cu o expresie de martir pe față, se răstigni peste altarul alb al capotei.

— Acum puteți să-mi smulgeți inima, spuse el, și s-o mîncăți.

Deodată scena se întunecă. Teft dispăru. Cotton stinsese farurile. Era lucrul cel mai nefericit pe care-l putea face. Căci noaptea coborî

asupra lor. Și noaptea îi turti, la fel cum îi turtiseră urmările unui rezervor gol. Rămaseră împotmoliți în tăcerea prin care se mai auzeau numai pocniturile slabe ale motorului în răcire. Întunericul și această nouă și jalnică dovadă a propriei lor neputințe îi lăsau fără grai.

— Oh, îmi pare atît de rău, spuse Teft. Al naibii de rău îmi pare.

9

— AȘA ? ÎȚI PARE RĂU ! răbufni Cotton. Grozav ne mai consolează asta !

Shecker și frații Lally săriră din camionetă, iar Goodenow alunecă de pe banchetă și ieși din cabină. Însă Cotton îi dădea înainte :

— Nasoi ! Nasoi ! Wheaties avea dreptate : sîntem niște nasoi ! Nu sîntem în stare să facem nimic cum trebuie, n-avem nici un rost pe lumea asta...

Se înecă în mijlocul propoziției. Curioși, ceilalți se adunară la geamul cabinei. Dar el n-avea nimic, decît că-l apucaseră iar pandaliile. Stătea țepăn la volan, cu bărbia ieșindu-i în afară de sub casca militară, cu mîna ținînd strîns schimbătorul de viteză, de parcă ar fi condus el camioneta, ca și cum, prin forța voinței și energiei generate de furie, ar fi putut s-o alimenteze cu benzină și s-o propulseze înainte. *Maică-sa fu-*

sese măritată de trei ori și divorțase de trei ori, iar acum ținea un bărbat cu zece ani mai tânăr ca ea. Din cei patru, ea îl prefera pe bărbatul al doilea, un bogat fabricant de rulmenți, cu aere de bunic, pentru că de pe urma generosului aranjament financiar la divorț, se alesese cu casa din Rocky River, devenise membră a Yacht-Clubului din Cleveland și obținuse o avere considerabilă. Fabricantul era, desigur, și preferatul lui John Cotton, pentru că făcea parte dintr-un club de pescuit din Quebec, și odată, când John avea 10 ani, îi luase pe mamă și pe fiu la munte, sus, după păstrăvi. Călătoriseră pînă acolo de la North Bay, statul Ontario, cu hidroavionul și aterizaseră pe un lac, chiar lângă cabană. În dimineața următoare, John și cu tatăl său vitreg se duseseră la pescuit, băiatul aruncînd undița iar bărbatul manevrînd canoa. Băiatul izbuti să prindă păstrăvi roșii, numiți astfel deoarece culoarea cafenie a apei face ca burta să le pară de un stacojiu intens. Curentul îi purtă pînă aproape de o ciută de elan și de puinul ei, care se ospătau cu frunze de nufăr. Era o dimineață senină, senzațională. Era locul cel mai minunat în care fusese vreodată, înțelese deodată băiatul, și niciodată nu se distrase mai bine, și ar fi vrut să nu se sfîrșească niciodată.

Tatăl său vitreg zîmbise.

— Ești un băiat pe cinste, Johnny. Aș dori să te pot păstra.

— Divorțați, tu și cu mama ? întrebasese băiatul.

— Probabil. Maică-ta dorește să se mărite cu un bărbat mai tânăr. Și poate că are nevoie să aibă propriii ei bani.

— N-aș vrea să divorțați.

Tatăl vitreg scormonise adînc cu padela în apa neagră a lacului.

— S-ar putea să obțin de la ea să rămîi la mine.

— Ar fi bine, spusese băiatul.

Cînd se întorseseră la cabană, maică-sa, care se și plictisise de Quebec, vroia să ia hidroavionul înapoi spre Cleveland chiar în dimineața următoare. Băiatul și soțul obiectară. Ea făcu o scenă și cîștigă.

În noaptea aceea, John Cotton, doar un puști de zece ani, luă un ciocan și o daltă, înotă în pielea goală prin apa rece ca gheața pînă la hidroavionul ancorat în larg, își ținu respirația, se băgă cu capul la fund și făcu cu ciocanul o gaură în fundul unui papuc plutitor.

Dimineața, avionul zăcea pe-o rîină, sprijinit în vîrfurile aripi. Pilotul trebui s-o ia pe jos prin pădure pînă la Deux Rivières și să telefoneze la North Bay după un mecanic. Le-au trebuit trei zile ca să facă reparațiile, și John Cotton mai prinse încă treizeci și unul de păstrăvi. Știind că nu pot să-l desprindă nici cu ranga de volan și de schimbătorul de viteză, cei cinci din afara cabinei se întoarseră cu spatele pînă cînd avea să-i treacă criza.

Cînd îi trecu și își veni în fire, Pișăcioșii începuseră să se izoleze unul de altul. Ceea ce fusese numai cu cîteva minute înainte o unitate în

stare de funcționare devenise acum o gloată. Se răspîndiseră în jurul camionetei ca ciulinii în bătaia vîntului. Nomazi în sălbăticia indoielii, rătăceau de colo pînă colo, cufundați fiecare în sinea sa ; cauza era uitată și fiecare se îngrijea de turma propriilor sale nelinești. Cotton ar fi putut să lege noduri cu ei, atît erau de încordați. Dacă i-ar fi ars de glumă ca să apese pe claxon, ei ar fi zburat spre lună ca niște păsări zăpăcite, aruncate pe o orbită aiurită. Trase cu urechea la ce spuneau. Gata, iar începem, oftă el, iar adunăm potcoave de cai morți noaptea.

— Am obosit, spuse pălăria mai mică de cowboy, cu perna sub braț și cu degetul mare în gură. La urma urmei, eu sînt cel mai mic.

Șapca de golf Arnold Palmer, care tocmai făcea pipi într-un tufiș de menzanita, spunea :

— Uf, mor de foame. Trebuia să fi înghițit cîrnații. Așa ar fi fost o pagubă mai mică.

— Mie mi-e cel mai foame, se văita cordeluța Hopi. Voi, cel puțin, ați luat cina, dar eu n-am mai prins-o.

Șapca „Afrika Korps“ se tot învîrtea în jurul camionetei.

— V-am făcut rost de rabla asta și am și condus-o. De ce trebuia tot eu să mă îngrijesc și de benzină ?

— Eu nici n-am vrut să mă bag în chestia asta, încă de la început, se văicărea pălăria mai mare de cowboy. Numai pentru că mi-a fost sortit să am un frate într-o ureche.

— Aș vrea să mă uit la televizor, spuse pălăria mai mică de cowboy, ignorînd-o pe cea mare.

E nesănătos s-o duci prea mult timp fără televizor.

— Aș vrea să fiu în Las Vegas acum, spuse șapca de golf, încheindu-și nasturii. Ce mai fripturi îi fac acum lui taică-meu.

— Cînd ajung acasă, hotărî pălăria mai mare de cowboy, vreau să stau o săptămînă întreagă la televizor. La televizorul meu în culori.

— Hei, ce zici, nu le-am spart bine cauciucul ? Buum ! se laudă șapca „Afrika Korps“. Cum de nu nimeresc la tir deloc ?

Obosiseră, li se făcuse silă, iar pe Cotton îl cam durea în fund. Bine, își spuse, bine, să mai vedem. Să le închidem blestematul de televizor și să vedem dacă mai pot supraviețui cînd dau cu nasul de realitate. Ia să băgăm la loc în cutie lumea de ficțiune, și să vedem dacă sînt destul de maturi ca să trăiască în lumea asta. Dacă nu, dacă se moaie, la dracu cu întreaga acțiune, la dracu și cu ei, pentru că dacă n-au învățat nimic în vara asta, după tot ce-am făcut pentru ei, atunci într-adevăr sînt niște prăpădiți sortiți mereu să piardă, atunci chiar că nu sînt decît niște nasoi. Dar dacă pot, dacă cel puțin încearcă să se descurce și fără mine, înseamnă că au trecut pragul, că au cîștigat lozul cel mare, iar cînd își vor lua zborul spre casă, totul va fi bine, vor fi în stare să nu le pese de nimic, nici chiar de cei de acasă.

Ieși din cabină. Ocolind botul camionetei, își scoase casca și își sprijini o cizmă de bară. Imediat, echipa se adună ; în liniște, se așezară cu

toții pe vine în jurul lui, la fel cum făcuseră mai devreme în pădurea de pini.

— Să fie clar, spuse el. Că am rămas fără benzină n-a fost vina lui Teft, ci a tuturor. Da, într-adevăr, asta ne cam paradește acțiunea.

Mai aveau numai o milă de mers — spuse el — dar acum, fără mașină, trebuiau să se gîndească bine ce-o să facă după aceea și la ce consecințe o să aibă de făcut față. Existau două alternative. S-o ia pe jos pînă la șoseaua națională 66, să facă autostopul pînă la Flagstaff, să șterpelească altă mașină și să gonească înapoi la Prescott, unde rămăseseră caii ; în felul ăsta vor ajunge, probabil, în tabără și în pat înainte de a se lumina de ziuă. Nimeni n-o să știe. Nimeni n-o să se gîndească la ei. Dar dacă continuă, dacă merg pînă la capăt, atunci e sigur că pierd timp și au să ajungă în tabără după ce se face ziuă ; directorul o să-i întrebe unde au fost și chiar dacă își țin gura, cînd isprava lor va apare în vreun ziar, directorul tot va bănuî ceva — autocamionul furat din Prescott și părăsit aici, localnicii din Flagstaff care vor identifica mașina și îi vor recunoaște și pe ei — iar atunci Pișăcioșii vor da de necaz, chiar pe bune, și cu cei din tabără, și cu oamenii legii, și cu părinții. Așa că — asta este. O pornim spre casă acum și poate reușim să ajungem la timp, sau continuăm și în mod sigur dăm de dracu ; întrebarea este : merită oare ?

— Așa că o să votăm din nou, spuse el. V-am anunțat că de acum înainte n-o să mai fiu eu buricul pămîntului. Dar înainte de a vota, vreau

să vă spun ceva la care probabil că nu v-ați gîndit. Sigur, știu ce-am văzut azi, adică ieri. Știu și ce-am simțit cu toții. Și am hotărît să facem ceva în noaptea asta, că altfel n-am fi aici. Dar dacă ne închipuim că asta va face din noi niște eroi, sau alte prostii ca-n filme, să știți că nu-i așa. Nimeni în afară de noi nu dă doi bani pe chestia asta. De fapt, pe mulți are să-i înfurie al dracului. Așa că, să fie clar, nu contează pentru nimeni decît pentru noi. Iar peste trei zile, să nu uitați, ne despărțim, tabăra se sfîrșește. Probabil că n-o să ne mai vedem niciodată.

Își lăsă jos piciorul de pe bară.

— Așa că votăm. Trebuie să fim toți de acord. Cei care zic să renunțăm la toată nebunia asta, să ne întoarcem în tabără și să scăpăm de belea, să ridice mîna dreaptă.

Și imediat, ridică mîna dreaptă.

Nu le putea vedea fețele, dar efectul gestului său asupra lor, șocul, era aproape palpabil. Ținea mîna tot sus. Nici unul nu vorbea, nici unul nu mișcă.

— Și așa, Cotton, ai lăsat-o mai moale, ai ?

Era Lally 2 ; se ridicase în picioare, dînd cu perna de pămînt.

— Plecasem singur și m-ai întors din drum, iar acum ne-ai adus pînă aici ca s-o lași mai moale, hai ?

— Du-te să te culci, rosti batjocoritor frate-său. Bagă-te sub mașină.

— Tu să taci. Hai să mai votăm o dată. Să ridice mîna în sus cei care vor să continuăm, așa cum ne-am înțeles, orice s-ar întîmpla !

Și Lally 2 ridică în sus mîna dreaptă.

Ceilalți patru erau descumpăniți. Rămăseseră jos, pe vine, sub cele două mîini ridicate deasupra lor, contemplîndu-și propria încurcătură și drumul plin de gropi de sub ei.

Lally 2 își lăsă mîna în jos. Plin de dispreț, își luă perna arsă, și tot cu dispreț o scutură de praf.

— Ce adunătură de nasoi, spuse. Nu puteți face nimic fără Cotton. Cum o să vă descurcați cînd o să ajungeți acasă, iar el n-o să fie în preajmă ?

Strîngînd perna sub braț, își îndesă bine pălăria de cowboy peste urechi.

— Bine, n-am nevoie de nimeni. Am pornit-o singur, și singur voi merge mai departe, iar dacă mai vrea careva să vină în urma mea, n-are decît.

Și plecă în întuneric, în josul drumului, cu aceeași încăpăținare cu care pornise pe drumul din pădurea de pini. Cotton mai ținea încă mîna în sus și începuse să obosească. Îl treceau sudorile. Unul a plecat, gîndi el, și mai sînt încă cinci.

— Stai așa ! strigă Goodenow după Lally 2.

— Ce vrei ?

— M-ajută să car capul de bizon ?

— Să văd.

Goodenow se duse pînă la camionetă și se în-
toarse trăgînd după el capul de bizon, cu coarne
cu tot.

— Îmi pare rău, Cotton, spuse el, dar e prea mic ca să meargă singur.

Lally 1 scuipă.

— Ei, fir-ar să fie, ce nevoie aveai să spui asta ? Acum trebuie să merg și eu. Dacă i se întîmplă ceva, ai mei mă fac bucățele. Habar n-aveți cît îl răsfață.

I se alătură lui Goodenow și, împreună, o luară din loc.

— Hei, ați auzit povestea cu cele trei berze ? întrebă Shecker, ridicîndu-se în picioare și frecîndu-și mîinile cum făcea cînd își pregătea un monolog. Mama-barză l-a întrebât pe tata-băr-zoi ce făcuse toată ziua, iar el a răspuns : Am dus la lume trei gemeni. Atunci, el a întrebât-o, ea ce-a făcut, iar ea a răspuns : Am adus pe lume doi gemeni. Atunci mama-barză și tata-băr-zoi l-au întrebât pe bărbuțul cel mic — el ce-a făcut, iar el a zis că n-a făcut mare lucru, decît că i-a băgat în sperieți pe un băiat și o fată.

Își mușcă o pieleță de la deget, și apoi zise :

— Cum e o vorbă, cînd trebuie s-o iei din loc, o iei din loc.

Se legănă înainte și înapoi pe călcîie, și adăugă :

— Ei bine, să ne vedem la ziar. Sau la pîr-naie, ha-ha.

După ce plecă Shecker, Cotton lăsă mîna în jos. Teft se îndreptă de spate, simulă un căscat, se prefăcu că se întinde, ridică apoi capota camionetei, desfăcu cablul, îl înfășură și-l băgă în buzunar, lăsă capota în jos, se duse pînă la

cabină, scoase încet pușca, și merse alene înapoi spre Cotton.

— Pe curînd, colega, declamă el cu accentul acela special din ultima bobină cînd soarele asfințește. Am călătorit multe mile împreună, dar acum mă tem că avem alte oi de păscut. Cu capul plecat, își șterse o lacrimă de crocodil : „*Auf Wiedersehen*“.

Făcu stînga-mprejur și îl lăsă pe Cotton singur lîngă camionetă, pornind pe drum aplecat un pic pe umărul de care sprijinea pușca, topindu-se încet în întuneric. Gîndul că pierduse ceva îl înțepă ca un ghimpe pe Cotton, și ochii i se umeziră. Era adevărat : nu mai aveau nevoie de el. Stînd acolo, își trecu mîna prin părul roșu, încîlcit. Dar, după clipa de durere, bucuria explodează în el ca un ciorchine mare și copt și trebui să-și înfrîneze dorința de a porni în goană după ei, chiuind și țipînd că nu asta avusese de gînd, că n-o lăsase mai moale : doar v-am pus la încercare să văd ce-o să faceți, iar acum știu ! Sînteți mari, fraților, mari ! Acum chiar că puteți spune că nu vă pasă, că nu vă pasă de nimic, pentru că, în sfîrșit, nu mai aveți nevoie de mine sau de oricine altcineva ! Ne-am angajat, să fie al naibii care minte, să cîștigăm ceva mai de preț decît olița de noapte, și uite că am reușit, singuri și fără ajutorul nimănui !

Așa că, înainte, pe toți dracii, fie ce-o fi : iad sau potop, sau tabără, sau poliție, sau părinți, sau orice-o fi, înainte ! Dar mai întîi își îndesă casca, și apoi porni după trupă. Mergea în pas de marș, nu alerga, numărînd cadența încet,

demn, luptînd împotriva impulsului frivol de a fluiera. După un minut sau două îi observă în întuneric, după inițialele albe B.C. de pe spațele jachetelor. Ajunse printre ei, în mijlocul lor, iar ei își dreseră glasul în semn de salut și de ușurare, strînseră rîndurile în jurul lui și, plini de delicatețe, pentru care le fu recunoscător, nu spuseră ceea ce, oricum, era evident. Dar tot mai era stînjenit, și la fel erau și ei, și după un timp, izbucni : Mărește pasul, se răsti cu glasul unui sergent, alinie-rea ! Stîng, drept, stîngu' !

10

PAȘEAU VOIOȘI în cadență, din nou plini de energie. Dar după vreo patru sute de metri se opriră, consternați. Ceea ce-i oprise era bocănitul cizmelor lor, mersul cadențat, amplificat — singur bocănitul acela și nimic altceva.

Alt sunet nu se mai auzea. Își scoaseră radio-urile din buzunare, le pocniră, învîrtiră butoanele, dar degeaba. Toate posturile își încetaseră emisiunea ; tăceau toți cei care cîntaseră pe nas și zdrăngăniseră la gitară. Erau acum singuri pe lume.

Ca să le distragă atenția de la această demoralizantă lovitură sub centură, Cotton își luminează

cu lanterna ceasul de la mină. Era 3,02. Perfect, șopti el, ar trebui să fim foarte aproape de destinație, așa că, de acum înainte, fără lanterne aprinse, fără trâncăneală, fără tindăleală, și nu vă depărtați unii de alții.

Indicația din urmă era de prisos. Când el o porni înainte, conducându-i, se buluciră în spațele lui, aproape călcându-l pe călcâie. Când încetinea, încetineau și ei. Cu fiecare pas se transformau din voluntari în recruți. Nu pentru că nu puteau comunica între ei! În răcoarea și în liniștea de la două mii și ceva de metri, li se părea că sînt mai slabi, mai mici și mai vulnerabili. Pînă și înfățișarea nopții se schimbase. Timp de trei ore, prin păduri, prin orașe, peste munți, luna le fusese de bun augur. Acum îi părăsise. Coborîse undeva, spre apus, printre cîteva dintre stelele obosite ale lunii august. Din cînd în cînd, cîte un nor își arunca umbra întunecată asupra ei. Pierzînd și găsind din nou drumul, Pișăcioșii se strecurau prin noapte, îndrumați pe cărări zăpăcite de o vagă adiere bătrînă. Descoperiseră o taină — își dădură seama că poate vremea s-a născut în altă parte, că poate își făcea de cap cu băieții sau cu națiunile în altă parte, dar aici sus, pe platou, pe această înălțime singuratică, vremea îmbătrînea, se șubrezea, o lăsau puterile. Aici sus, pe scăfîrlia cheală a Arizonei, vremea dădea ortul popii.

Apoi, printr-o spărtură a norilor, lumina le arătă calea. Ajunseseră. Încă cincizeci de metri,

și aveau să dea de o poartă închisă. Dincolo de poartă, drumul de țară o cotea pe lîngă campinul plin de mașini, excursioniști, rulote, camioane, jeep-uri și camioane frigorifice, pe lîngă focurile mocnite, pe lîngă corturile înălțate de cei care preferau să nu doarmă în mașină, pe lîngă șopronul unde se jupuiau vitele și pe lîngă clădirea de piatră a fermei de vite și, mai departe, spre pășune. Erau mai multe mașini de cît părușeră a fi în ziua precedentă, iar mica armată de pasiuni, crime și indiferență, care, odată stîrnită, i-ar fi înfruntat, părea acum și mai fioroasă.

Cotton îi opri în dreptul porții. Dincolo de ea începea poteca îngrădită care ducea la țarcuri și la locul de tăiere a vitelor unde, în visul său, Goodenow căzuse primul, apoi Lally 2, agățat în plasa de sîrmă asupra căreia se năpustise înainte de a recunoaște figura mamei sale și înainte ca glonțul ei să-i fi sfărîmat țeasta.

Îi ținu pe loc pînă cînd norii acoperiră iar luna. Apoi se cățărară pe poartă, trecură dincolo pușca, perna, capul de bizon cu coarne cu tot și o porniră spre locul de tăiere.

Deodată simțiră pămîntul fugindu-le sub picioare. Alunecau și se împleticeau. Goodenow căzu. Încercînd să nu-și piardă și ei echilibrul, îl așteptară să se ridice, dar el nu se mai scula. În schimb, începu să verse. Stînd sprijinit în genunchi și-n brațe, simțea cum îl trag în jos niște spasme groaznice, în gol. *Goodenow îi amenință că se sinucide, a doua oară după ce Cotton îl*

prinsese într-o seară că-i telefona mamei sale, îi smulsese receptorul și întrerupsese legătura. Goodenow izbucni în plîns, lucru pe care-l făcea la cel mai neînsemnat pretext. Cotton îi aminti de ordinele sale inițiale : fără telefoane sau scrisori acasă. Sughitînd printre lacrimi și amenințînd că o să se spînzure, Goodenow fugi în întineric spre grajd.

— Du-te de mai înșiră mărgele pe-o curelușă, spuse Cotton în silă, amintindu-și cum stătuse prostănacul în bazin cu apa pîn-la gît o zi întreagă, făcîndu-se de rîs, și îl lăsă să plece.

Zece minute mai tîrziu, gîndindu-se mai bine și ținînd seama și de faptul că amîndoi erau din statul Ohio, se duse în grajd, unde-l găsi pe Goodenow stînd pe o iesle cu frînghia agățată de un căprior și cu lațul de gît, gata să sară. Pierdu o jumătate de noapte ca să-l convingă pe Goodenow cît de înțeleaptă și de echitabilă era regula pe care o stabilise. Păi, dacă era vorba să se poarte ca niște băieți de vîrsta lor, și Goodenow avea 14 ani, păi, dacă era vorba să ajungă vreodată să stea pe propriile lor picioare și să scuipe viața între ochi, trebuiau să înceapă chiar acum, în vara asta. Goodenow coborî în cele din urmă de pe iesle și, mergînd spre baracă, îi povesti lui Cotton ce făceau ei la școala specială din Shaker Heights, la care fusese trimis. Îi zicea „strîngerea în cerc“. Atunci cînd simțeau că se prăbușește cerul pe ei, că nu mai pot îndura și aveau nevoie de ajutor, rapid, profesorul îi pu-

nea să se îngrămădească unul în altul, cu ochii închiși, să se apuce cu brațele pe după umeri și să se atingă unul pe altul timp de un minut, și după asta era bine. Goodenow spuse că i-ar face bine, din cînd în cînd, dacă s-ar strînge „în cerc“, tuturor le-ar prinde bine, iar Cotton zise că-i în regulă, or să-ncerce. N-a știut niciodată dacă Goodenow s-ar fi spînzurat atunci cu adevărat sau nu.

Nu putură să-l ridice pe Goodenow din poziția în care stătea, în genunchi, sprijinit în mîini, iar el era prea chinuit de spasme ca să le poată spune ce s-a întîmplat. Ingenuncheară în jurul lui ca să-l ajute, dar atunci atinseră și ei pămîntul cu mîinile și imediat, într-un gest reflex, se feriră. Călcaseră, puseseră mîna pe ceva umed, rece și viscos. Încercară să-și șteargă mîinile pe jachete și pe blugi, dar în zadar. Încercară să se ridice și să fugă, dar tot în zadar, căci își pierdeau echilibrul și alunecau. Se împotmoliseră. Arătau ca niște copii mici care se bălăcesc într-un noroi îngrozitor.

Și atunci oblonul de nori se ridică. Acum vedeau. Acum știau. În paloarea unei lumini ciudate, Pișăcioșii înțepeniseră, în genunchi, chir-ciți, prinși într-un bilci al groazei, cu fețele contorsionate, unii gemînd, toți șase ca în transă. O licărire a lunii demască jocul și puse capăt aventurii. O singură privire scoase la iveală ce anume le mînjise mîinile, pantalonii, bărbiile și cizmele. Era sînge.

REZERVAȚIE DE BIZONI. DEPARTAMENTUL VINĂTORII ȘI PESCUITULUI DIN ARIZONA. FERMA ROSCOE. 4 MILE SPRE SUD. VIZITATORII SÎNT BINEVENIȚI.

ACEASTA ERA INSCRIPTIA cu litere galbene de pe marele panou cafeniu postat la marginea șoselei naționale 66, la doisprezece kilometri est de Flagstaff. O văzuseră din camionetă ieri disde-dimineată, în timp ce se întorceau în tabăra de băieți „Box Canyon“, după ce făcuseră o excursie de două zile cu corturile în Pădurea Împietrită. Wheaties conducea, doi băieți erau cu el în cabină, iar ceilalți patru stăteau în spate cu sacii de dormit și cu bagajele.

Ideea le-a venit în același timp Pișăcioșilor. Cei din spate au bătut cu pumnii în geamul cabinei, cei din față au argumentat că, oricum, nu erau așteptați în tabără decât după-amiază, că ar putea fi unica lor șansă de a vedea o cireadă de bizoni adevărați; dezbateră dură pe parcursul a doi-trei kilometri, și pînă la urmă Wheaties cedă, conducînd mașina înapoi spre indicator, iar de acolo pe poartă, de-a lungul drumului de țară ce trecea peste platou.

Se opriseră în fața unei porți închise. De partea cealaltă drumul continua pe lîngă clădirea fermei, o îngrămădire de mașini, cele mai multe parcate una lîngă alta formînd o baricadă, și o mică armată de bărbați, femei și copii care

ședeau pe capote, pe aripi sau pe bare, așteptînd. Lîngă poartă erau cîțiva călăreți, drepti în șa, așteptînd.

Deschiseseră poarta, trecuseră dincolo, o închiseseră la loc și continuaseră drumul. Wheaties trăsese mașina în linie cu celelalte. Aveau în față un pogon de teren golaș, pe care nu era nimic decît niște pete întunecate. Terenul era împrejmuît cu un gard de sîrmă în partea opusă; o cărare îngrădită ducea mai departe, pe lîngă un mic iaz. La vreo nouă metri în fața baricadei de mașini, camionete și rulote, fusese întinsă o prelată. Pe ea ședea o femeie tînără în blugi, ținînd în brațe o carabină grea cu lunetă, așteptînd.

Tinerii vizitatori așteptau și ei. Era o dimineată strălucitoare. Soarele se reflecta pe suprafața metalului. Din cauza încordării, aerul tare, uscat părea de cristal.

Apoi bărbații, femeile și copiii murmurară. Pe cărare veneau în salturi caraghioase trei patrupezi cafenii, trei animale ce păreau din depărtare de jucărie. Zăbovind la marginea iazului ca să se adape, fură mînați spre terenul deschis de alți călăreți care-și fluturau pălăriile și strigau.

Dînd cu ochii de baricada de mașini și oameni, se opriră cu toții, un taur și două vaci voinice. Curioase, animalele împungeau cu capul. Erau bizoni domesticiți pe jumătate, între patru și zece ani. Născuți în această rezervație, crescuseră fără frică de oameni. Vaccinați împotriva bolilor, erau în cea mai bună formă. Hrăniți cu fin atunci cînd zăpada iernii acoperea

pădurea, umblau după camionul cu furaje ca oile. Nu cunoscuseră niciodată săgeata sau su-lița, fulgerul sau focul care pe vremuri îi sco-teau din minți pe strămoșii lor, silindu-i să se arunce în prăpastii sau rîuri umflate, și nici nu cunoscuseră pînă ieri zgomotul și urmările unei carabine.

Acum distanța dintre tînăra femeie de pe pre-lată și cei trei bizoni era mai mică de o sută de metri. Ea ridică pușca, sprijinind-o pe genun-chi, și ținti spre taur. Trase. Praful se împrăstie pe coasta dealului, dincolo de gard, și cele trei animale se năpustiră în goană spre poarta prin-cipală. Alergau cu o iuțeală de neînchipuit. În-torși din drum lîngă poartă de călăreții care ga-lopaseră după ei, bizonii ocoliră în goană cuprinși de groază clădirea fermei și ajunseră iar în spa-țiul de sacrificare, unde alți călăreți le barau calea.

Rușinată de lipsa ei de dibăcie, tînăra își în-gropă fața în mîini. Sub cămașa întinsă pe umeri, trupul i se cutremură. Dar, de îndată ce animalele se adunară din nou, bătînd din copite și suflînd din greu după goană, ea ridică iarăși capul, ochi și trase. Din pielea bizonului se înalță un norișor de praf. Animalul zbură parcă în sus, desprinzîndu-se de pămînt cu toate cele patru copite, și în cădere fu lovit a doua oară, apoi a treia oară. Totuși, nu se prăbuși. Era masiv și frumos, de parcă ar fi fost de mar-mură, tocmai bun să împodobească și să între-gească o fîntînă din Renaștere. Își plecă supus capul și coarnele, scoase limba groasă, cenușie,

și deodată, din botul deschis îi țîșni un șuvoi si-nistru de lichid purpuriu ; la fiecare suflare i se formau băsicuțe roșietice în jurul nărilor, dilatîndu-se, lucind în soare, pînă cînd izbucni un fel de spumă. La vederea acestei prime ofrande de sînge, un lung suspin scăpă din piep-turile bărbaților, femeilor și copiilor care o aș-teptau, un tremurat „amin“ de plăcere.

Femeia mai trase două focuri în bizon, și acesta se prăvăli. Izbucni un ropot de aplauze. Claxoanele sunau. Ridicînd sus carabina în semn de victorie, ea sări în picioare. Obrajii îi luceau de lacrimi. Fața îi era transfigurată de descope-rirea unei plăceri aproape carnale.

Un bărbat cu părul cărunț, trecut de șaizeci de ani, despre care ziceau că-i doctor, îi luă imediat locul pe prelată, se lăsă într-un ge-nunchi și ținti. Cele două vaci stăteau aproape într-o poziție ideală de tras. Se opriseră lîngă taur de parcă l-ar fi jeliț, băgîndu-și botul în cocoșa și în capul lui, adulmecînd un miros ce le era necunoscut. Doctorul trase. Vaca mai mare fu împușcată în burtă. Picioarele i se în-țepeniră și, arcuindu-și coada, se bălegă. El trase din nou și vaca se prăvăli, ridicîndu-se numai ca să primească un alt glonte. Căzu de două ori și iar se ridică clătînîndu-se, scuturîndu-și capul, cu pielea tremurînd pe ea. Dar nu sîn-gera. Cînd în cele din urmă căzu, picioarele i se îndoiră și se întinseră cîteva minute, de parcă ar fi alergat trîntită pe o rînă, fugind din moarte spre viață.

Cealaltă vacă rămasă fugi de frica morții de-a lungul baricadei de mașini, urmărită de călăreți,

trecu de șopronul pentru jupuit, ocoli ferma numai ca să dea de alți călăreți, care o hăituiră înapoi spre terenul de sacrificare.

Atunci fu chemat cel de al treilea țințaș. Un băietan de paisprezece sau cincisprezece ani se așeză cu stîngăcie pe prelată, în poziția culcat. Se auziră strigăte de încurajare și sfaturi : să tragă rapid, s-o lovească după ureche, să se țină tare și să nu se pripească. Carabina părea la fel de mare ca și el. Proptit în coate, nu reușea să stăpînească mișcarea țevii. Și, pentru că era prea nerăbdător, trase înainte de a ochi ca lumea. Greși țința și, înfricoșată, vaca se avîntă să ocolească a doua oară ferma. Mînată din nou spre hoiturile taurului și primei femele, ea își pierde suflul. Își lăsă capul într-o parte, ochii îi ieșeau din orbite, limba îi atîrna afară, aproape să atingă pămîntul. Băiatul trase. Picioarele din spate se îndoiră sub ea, încît rămase țeapănă, sprijinită numai pe picioarele de dinainte. Scos din sărite, băiatul începu să tragă foc după foc. La a cincea împușcătură, ca printr-o minune, animalul se ridică și, năpustindu-se spre gardul de sîrmă din spate, încercă să sară peste el. Se prăbuși deasupra lui și îl dărimă pe jumătate sub greutatea lui, cu picioarele din față de o parte și cu cele din spate de cealaltă, mișcînd copitele în gol, neajutorat ca un mamifer al mării prins de reflux undeva pe uscat, gemînd în agonie în timp ce băiatul, reîncercînd pușca, trase în el pînă cînd sîngele începu să-i țîșnească în valuri din urechi, din bot, de sub coadă.

În așteptarea apropiatei ceremonii, îl trecuseră sudorile în fiecare noapte, cu săptămîni înainte. Totuși, nu pierdu din greutate, pentru că mîncă tot timpul. Poți să cumperi sau să împrumuți o cuvîntare gata făcută, dar tatăl său, Sid, insistase să-i scrie el însuși cuvîntarea, cu ajutorul textierilor săi, apoi o tărăgănă atît de mult încît Sammy nu mai avu destul timp ca s-o învețe pe dinafară. Veni și dimineața ceremoniei de „bar mitzvah“. Plecară din casa de pe strada nr. 64, îndreptîndu-se către sinagogă. Șase sute de oameni erau în așteptare, mai mult de jumătate din ei prieteni de-ai lui Sid, nume ilustre din lumea spectacolului de revistă. Urmau să fie o mie la petrecerea din acea seară, la hotelul Taft, ceea ce îl va costa pe Sid — că abia aștepta s-o spună — zece mii de dolari. Sammy citi în ebraică din „Torah“ și „Haftarah“, iar rabinul spuse cîteva cuvînte de bun-venit. Apoi, îmbrăcat în costumul cel nou, Sammy își luă locul în amvon și începu : „Iubite rabin, minunaii mei părinți, scumpe rude și dragi prieteni. În această zi, cea mai importantă din viața mea, sînt onorat de prezența dumneavoastră. Iar acum, cînd pășesc în vîrsta maturității, voi păstra în inimă urările dumneavoastră și gîndul dumneavoastră bun. Mi-ați dat tăria și sprijinul, sprijinul...“ Uitase. Nu putea să-și amintească nimic. Îl trecură nădușelile de sus pînă jos. Fața tatălui său era lividă. Mama își lăsă capul în jos. Fără să-și dea seama ce face, Sammy spuse unul din bancurile tatălui său despre cei doi „goi“ în vacanță la Miami Beach. Nu rise ni-

meni la poantă. Desperat, zorindu-se, trecu la gluma cu evreul care călătorea clandestin la bordul vasului „Mayflower“, înainte ca Sid Shecker să pună mina pe el.

De fapt, tinerii vizitatori nimeriseră întîmplător în cea de-a doua zi a „vînătorii“ anuale, cu durată de trei zile, aranjate sub supravegherea Departamentului Vînătorii și Pescuitului din statul Arizona. Din cele șaiszeci de milioane de bizoni, cît se estima că trăiau în Vestul american cu un secol în urmă, rămăseseră acum doar cîteva mii care supraviețuiau în cirezi mici, închise în rezervații, aflate fie în grija diferitelor state, fie a guvernului federal. Pentru a se menține un raport științific optim între creșterea naturală a numărului de animale și întinderea zonelor limitate, artibuite exclusiv ariei lor de viețuire, era necesar să se „rărească“, sau să se „recolteze“ periodic fiecare cireadă. Cele două cirezi din Arizona, una la Kaibab, la nord de Marele Canion, și cea de aici, aproape de Flagstaff, erau reduse din doi în doi ani de la 250 la aproximativ 150 de „capete“ de vaci sănătoase, bune reproducătoare, și un număr suficient de tauri. Nouăzeci fuseseră repartizate în vara asta, treizeci pe zi, timp de trei zile, ca să fie „recoltate“ de vînătorii sportivi din Arizona.

Nu i se zicea „vînătoare“. Vînătorii erau numiți „trăgători“. În mod invariabil, erau mai mulți trăgători decît bizoni ca să-i poată mulțumi pe toți. În fiecare an, cîteva sute de persoane înaintau cereri prin poștă pentru a obține permis, adăugînd și un cec în valoare de patru-

zeci de dolari. Se trăgea la sorți, iar primii nouăzeci de solicitanți primeau permise și erau împărțiți în trei grupe, cîte una în fiecare zi. Norocoșilor li se indica urde și cînd să se prezinte și erau informați că cea mai mare parte a cîrniei urma să fie distribuită la cantinele instituțiilor de stat, dar pentru cei patru zeci de dolari plătiți li se permitea să păstreze pentru uzul lor personal capul, pielea, o pulpă dinainte, inima și ficatul animalului pe care-l omorau. În ziua fixată, numele deținătorilor de permise erau strigate în ordine în care fuseseră trase la sorți. La fiecare jumătate de oră erau eliberați din țarc trei bizoni și începea tragerea.

În această zi, a doua, primii trei bizoni erau acum morți. După ce trăgătorii se duseră să-și admire trofee, animalele sacrificate fură ridicate în remorca unui camion, cu ajutorul unui vinci pe trepied, duse în șopronul de jupuire, săltate, iar cu niște vinciuri cu manivelă și cabluri agățată de glezna unui picior din spate, iar apoi trei echipe de măcelari, cu șorțuri de cauciuc, se apucau de treabă cu cuțitele și cu fierăstraiele electrice. În acest timp, un alt trăgător era gata pregătit pe prelată, călăreții își reluau locul și alți trei bizoni erau mînați afară din țarc.

Ca să împuști treizeci de bizoni era nevoie de șase pînă la șapte ore. La distanță atît de mică, un singur foc de armă în ureche ar fi lichidat bizonul tot atît de rapid și de uman cum sînt sacrificate vitele la abatoare; dar, fie că erau bărbați sau femei, bătrîni sau tineri, buni tră-

gători sau amatori de ocazie, americanilor li se întâmpla ceva ciudat cînd încercau să prindă în crucea lunetei cea mai americană dintre toate speciile de animale. Trăgînd de la mai puțin de o sută de metri în ținte fixe enorme, trăgînd cu arme grele, de calibru .30—06 și .30—30, ei erau, nu-se-știe-cum, din punct de vedere emoțional sau psihic, incapabili să ucidă cum trebuie.

Trăgeau în burtă.

Nimereau în coarnele de pe cap.

Îi orbeau.

Îi schilodeau, zdrobindu-le genunchii și gleznele.

Îi ciuruiau, făcîndu-i să sîngereze, înainte de a lovi vreun organ vital.

Măturau terenul de sacrificare cu o canonadă pe cît de nemiloasă, pe atît de inutilă.

Atmosfera deveni festivă. Vinătoarea era acum un picnic de școlari, o întrunire religioasă, o petrecere la iarbă verde, o ceremonie patriotică, un carnaval al masacrului. Fusesse depășit orice simț: văzul, auzul, mirosul, decența. Aerul pur, străpuns de bubuituri și de ecoul lor, se viciase din cauza prafului de pușcă. Claxoanele răsunau victorios. Radiourile din mașini zbierau muzică și reclame. Se înălțau hecatombe de cutii de bere goale. Copiii se hîrjoneau să strîngă tuburile de cartușe. Ferăstraiele electrice șuierau tăind oasele, iar podeaua șopronului unde se jupuiau animalele se înroșise toată.

Șiroind de sînge, calde încă, pulpele din față erau aduse la camioanele frigorifice. Se specifica grosimea fripturilor ce urmau a fi tăiate

din cocoasă. Se achita transportul și depozitarea hălćilor alese.

Nu numai carnea, dar nimic altceva nu se irosea. Capetele erau date la împăiat, din copite se făceau scrumiere, din cozi apărătoare contra muștelor, din piei huse auto. Un portofel de mare finețe pentru bani mărunți se putea confecționa, după cum s-a aflat, din scrotul tau-rului.

Și așa, una cîte una, epuizate, încolțite între gard, călăreți și propria lor groază, piereau sub un cer imaculat aceste creaturi de mit. Nu mu-reau în pace, nu cu măreția care li se cuvenea, ci ca ultimele tîrituri ale pămîntului, blestемate de natură. Mureau în țărîna înjurăturii și în scuipatul glonțului.

Era aici ceva mai mult decît o profanare a ochiului, a urechii, a simțului olfactiv, ori a inimii. Era aici cu mult mai mult decît simpla manie a distrugerii. Însuși sufletul american, însăși antropologia sa, erau implicate.

Ne-am născut cu mîinile pătate de sînge de bizon. În preistoria noastră, a tuturor, se regăsesc atavic aceste animale. Ele pasc pe cîmpurile subconștientului nostru, ne tropăie prin somn, ne bîntuie visurile, amintindu-ne de blestemul sub semnul căruia am fost zămisliți. Știm ce am făcut, noi, oamenii violenți. Știm că nici o specie nu a fost creată pentru ca să extermine altă specie, iar priveliștea rămășițelor acesteia stîrnește în noi cele mai profunde poftе, ura cea mai persistentă, vinovăția cea mai de neiertat. Cît trăiește, bizonul își bate joc de noi. El

n-are nici loc, nici țintă. Este o făptură blestemată, un monstru cu care nu putem trăi împreună și fără de care nu putem trăi. De aceea ucidem și iar ucidem, căci atîta timp cît mai rămîne un singur bizon, păcatul părinților noștri, și deci și al nostru, nu este pe deplin făptuit. Dar măcelărirea bizonilor este doar o parte dintr-un întreg mai mare. Este ca și cum țara Canaan în care am fost duși ar fi prea divină pentru noi, și pînă cînd nu comitem toate actele de violență împotriva-i, pînă nu prădăm, nu ucidem și nu mînjim toate binecuvîntările sale, pînă cînd nu ștergem chiar și ultimele urme ale silniciei de care dintru început ne-am făcut vinovați, pînă cînd nu ne spălăm mîinile de sîngele fiecărui miel ucis în sîngele altor miei nevinovați, nu vom găsi pocăire. De parcă sîntem prea trufași pentru a ne înfățișa Domnului. Nici nu putem suporta bunătatea lui.

12

DIN FRAGEDĂ COPILĂRIE, Stephen și Billy Lally se luptaseră între ei pentru a cuceri afecțiunea părinților. Precum cățelușii de salon, lătrau și făceau frumos, cerșind cîte o bucățică aruncată unuia, oferită din mîină altuia. Dacă unul din vlăstare învăța o șmecherie și era răs-

plătit, celălalt învăța și el un alt șiretlic. Iată ce-au primit frații Lally de Crăciun, cînd Stephen avea 11 ani, iar Billy 9 : tancuri de jucărie identice, cu tot armamentul necesar ; costume și căști de astronauți identice ; seturi identice de jocuri de interior și în aer liber ; undețe și mulinete identice ; costume de cow-boy, revolvere cu șase focuri, pălării și cizme identice ; picupuri portabile identice ; labe, măști și tuburi respiratoare identice pentru pescuit subacvatic ; cîte o colecție identică de mașini de curse de jucărie ; echipamente suplimentare identice pentru trenurile lor electrice identice ; și biciclete de curse identice, doar că una era roșie și alta aurie. Apoi tata și mama s-au dus la o petrecere. Stephen primise bicicletă roșie, dar o vroia pe cea aurie. Billy nu vroia să facă schimb. La reîntoarcerea părinților, Stephen a făcut un scandal nemaipomenit, a zbierat, s-a tăvălit pe jos și s-a dat cu capul de pereți. Ca să-l consoleze, mămica i-a promis să schimbe bicicleta roșie pe una aurie, iar tăticu luă întreaga familie cu avionul la Aspen, la schi. După aceea, părinții îi lăsară cu majordomul, cameristele, șoferul, bucătarul și guvernanta și plecară să-și petreacă iarna în Maroc.

După ce fusese ucis primul bizon, îi spuseră lui Wheaties că sînt gata de plecare, că au văzut destul. După cel de-al doilea, au insistat. După al treilea, l-au implorat, Dar Wheaties rîdea de ei. Nici nu se gîndește să plece. Fusese ideea lor, nu a lui. Ei îl convinseseră să-i ducă prin ținutul Coconino, ca să vadă bizoni adevă-

rați, că era unica lor șansă ; ei bine, i-a dus, au văzut, iar dacă nu le place, n-au decît să se spele pe cap. Lui nici nu-i pasă. Le-a spus că era lucrul cel mai grozav peste care a dat vreodată, mai grozav decît un spectacol de circ cu trei arene și că avea de gînd să stea pînă cînd toți blestemații ăia de bizoni au să fie ciuruiți de gloanțe și jupuiți.

În pauza de la prînz n-au putut să mănînce nimic. Wheaties înfulecă resturile de mîncare rămase din excursie.

Abia pe la mijlocul după-amiezii, cînd ultimul bizon căzuse și agoniza, porniră spre tabăra de băieți „Box Canyon“. N-a vrut nici unul să stea în cabină cu instructorul. Toți șase au călătorit în remorcă, îngrămădiți unul în altul, tăcuți, trași la față, șezînd printre sacii de dormit făcuți sul. Călătoria li s-a părut fără sfîrșit, prin Flagstaff și Jerome, peste muntele Mingus ; în cele din urmă, în timp ce se opriseră la un stop, lîngă judecătoria din Prescott, Lally 2, cel mai mic, rupse sigiliul scîrbei.

— Cîți au mai rămas ?

Ceilalți știau ce vroia să spună.

— Treizeci, răspunse Teft. Pentru mîine.

— Unde-i țin ?

— Jos, în țarcurile alea, spuse Shecker.

Își continuară așa dramul pînă la tabără ; reveniră printre pinii fremătători, în tumultul gălăgios al celorlalți băieți, dar ei nu aveau nimic de spus nimănui și se țineau la o parte. După ce descărcară camioneta, se duseră direct la țarc să se îngrijească de cai ; îi țeșălară, le dădură de mîncare, vorbiră cu ei, tot trăgînd de timp

pînă cînd se auzi gongul pentru cină. Părea că nu le pria compania altor oameni.

Lawrence Teft III era, dintre toți, cel care scrișnea cel mai tare din dinți. Cotton l-a auzit în mai multe nopți, mirîndu-se că nu i-a tocit pînă la rădăcină și întrebîndu-se ce luptă interioară sălbatică o fi exprimînd acest obicei. Lui Teft i se mai întîmpla să ștepe prin somn, protestînd vehement și ininteligibil. Cînd avea 12 ani furase portofelul mamei sale. Nu pentru bani, că primea destui. Nici n-a putut, sau n-a vrut, să dea vreo explicație. Anul trecut, cînd împlinise 13 ani, plecase într-o noapte la plimbare cu automobilul Imperial al lui taică-său, mergînd de la Mamaroneck pînă la White Plains, unde s-a ciocnit, la o intersecție pe autostrada Westchester, cu alte două mașini. Din nou, n-a putut sau n-a vrut să explice de ce a făcut asta ; stătea mut, cu mîinile în buzunare, cu zîmbetul lui sucit. Tatăl său a plătit daunele și de atunci a avut grijă să nu lase mașinile în garaj cu cheile în contact. Două luni mai tîrziu, Lawrence Teft III meșteșugise un contact cu cablu și furase mașina unui vecin. Cînd rămăsese în pană de benzină în Queens, furase alta. Poliția îl prinsese în a treia mașină, pe autostrada New Jersey, lîngă Elizabeth, în ziua următoare la amiază. A fost inculpat pentru depășirea vitezei legale, conducere periculoasă, conducere fără permis, furt calificat de mașini, ultima acuzație fiind redusă pe motive de iresponsabilitate. Ca să lămurească motivele escapadei și s-o

ferească de publicitatea ziarelor, pentru a nu ajunge în fața unui tribunal pentru minori, au fost necesare trei săptămîni și cheltuieli considerabile, dar tatăl său era un mare acționar la o firmă de investiții din Wall Street.

Îndată ce terminară cina, mîncînd în silă, cum ieșiră din cantină Goodenow începu să verse. Mai tîrziu, pînă sună stingerea, rătăciră singuri printre pini, străini unul de altul, rușinați de ei înșiși și de specia umană.

Era unsprezece fără cinci cînd Cotton se trezise din coșmar. Ascultînd radiourile, numărase patru, nu cinci băieți și, descoperind că sacul de dormit de sub pat era gol, îi trezise pe Pișăcioși cu vestea că Lally 2 fugise.

13

APROAPE CĂ ÎNOTAU în noroi și sînge.

Timp de încă un minut, cu răsuflarea tăiată, încercară să se ridice din noroi și sînge, ajutîndu-l pe Goodenow, care rămăsese fără vlagă. În cele din urmă, trăgîndu-l de încheietura mîinilor, reușiră să se tîrască pînă pe un morman de nisip uscat și să-l ridice în picioare ; cu chiuu cu vai, îl duseră de la locul de tăiere pînă la micul eleșteu unde, trîntindu-se la pămînt, începură să-și frece mîinile sub apă, făcîndu-le

căuș și împrôșcînd-o ca să se spele pe bărbii și să-și curețe genunchii și coatele.

Rămaseră așa cîteva clipe, cu apa picurînd de pe mîini și de pe față. Nimic nu se mișca în jurul fermei, sau printre mașini și corturi. Trăgătorii de a doua zi dormeau liniștiți. De departe, din prerie, se înălța un recviem sinistru, de li se făcu pielea de găină pe ei. Erau coioții, suflete urlătoare.

Cotton îi duse pe poteca îngrădită pe care carnea fusese mînată dinspre țarcuri, dar ei se mișcau încet, aproape în silă. Era trecut bine de trei noaptea.

Pișăcioșii nu avuseseră niciodată un plan bine pus la punct, numai un simplu țel : oricine ar fi, fie ce-o fi, să-i elibereze din țarcuri pe cei treizeci de bizoni osîndiți să piară în dimineța următoare. Dar adevărul era că nici unul din ei nu știa ce-i aia „țarc“. Presupunneau că trebuie să fie un fel de îngrăditură pentru cai, cu o poartă pe care n-ai decît s-o deschizi. Nu putea fi poarta asta, își dădură ei seama apropiindu-se de capătul potecii. Pe aici n-ar fi reușit decît să scoată cireada pe locul de tăiere, unde animalele puteau fi împușcate mai bine. Trebuia să mai fie o poartă, în partea cealaltă a țarcurilor, pe unde bizonii fuseseră aduși înainte de vînătoare. Doar deschizînd-o pe aceea i-ar putea elibera, lăsîndu-i să se împrăștie iar pe pășune, amînînd execuția cu doi ani. Dar acum își dădeau seama cît de cumplit de greu era să găsească acea poartă, și să treacă animalele captive prin ea.

Bijbiiu în căutarea porții. Deodată, înghețară pe loc. Auzeau, miroseau, simțeau. Se aflau în vecinătatea uriașelor animale.

Era tare întuneric. Nu puteau vedea nimic dincolo de ostrețe. Dar auzeau fornăituri și tropăit de copite, iar în nări le pătrunse un miros crud, înțepător și primar; brusc, tropăind și mugind, ceva de mărimea unui dinozaur se năpusti asupra lor și o răsuflare fierbinte îi plesni peste față; căzură pe spate, julindu-și fluierile picioarelor, scăpînd din mînă capul cu coarne și împiedicîndu-se de pușcă. Unul dintre tauri îi atacase.

Cotton trase o înjurătură și îi zori s-o tu-lească repede; ajutîndu-se unul pe altul, trăgînd după ei trofeul, pușca și blestemata de pernă, se cățără ră peste gardul de sîrmă, ieșind din cîrare, apoi trecură peste alt gard, săriră jos și rămaseră așa, tremurînd, pînă cînd el le spuse că-i în regulă, că acum erau în siguranță.

Începură să cerceteze țarcurile. Laturile erau înalte de doi metri și jumătate, din birne negeluite de 10 pe 20, groase ca traversele de cale ferată, bătute în stilpi cu diametrul de mai bine de 30 de centimetri. Nimic altceva, evident, n-ar fi putut ține pe loc ceea ce era înăuntru. În partea asta nu era nici o poartă.

Dădură colțul. Aceasta era latura mare a dreptunghiului, care dădea spre pășunea deschisă. Trecură pe lîngă un Ford de teren cu inscripție și emblemă pe portiere, apoi pe lîngă un șir de baloturi de fin. Cotton le spuse că acum puteau vorbi, dar încet, că erau destul de

departe de fermă și de vajnicii vinători, dar că n-or să orbecăiască pe-acolo toată noaptea; trebuia să descopere amplasarea exactă a țarcurilor, așa că el o lua înainte, chiar pe poarta aceea.

Urcă trei stînghii și se opri, pînă ce se făcu o spărtură între nori ca să poată vedea, apoi le făcu semn celorlalți să vină lîngă el. La început, ridicîndu-se pe vîrfuri, cercetară atent ceea ce părea un labirint de țăruri, dar pe măsură ce ochii li se obișnuiau cu întunericul, putură vedea că întregul dreptunghi era împărțit prin garduri interioare în cel puțin patru dreptunghiuri mai mici și că cireada trebuia să se afle în porțiunea din colțul drept ce dădea spre poartă și spre cîrare. Pe creasta gardurilor interioare, toate la fel, din birne groase prinse în stilpi, erau un fel de pasarele din scînduri, înalte de doi metri și jumătate. Se dădură jos.

— La naiba, făcu Cotton. Nu credeam c-o să dăm de așa ceva. Unul dintre noi ar fi trebuit să vină aici ieri ca să vadă cum e.

— Cum era să știm c-o să venim înapoi? întrebă ei.

— Ei bine, trebuie să vedem unde sînt porțile și cum facem. Cineva trebuie să se urce pe pasarelă.

Erau speriați.

— Eu nu!

— Și dacă o să cad dincolo?

— Arșice te fac bizonii!

— Eu nu suport înălțimea!

Cotton oftă.

— Ce șleahță neînfricăată. Prin urmare, cred că tot eu trebuie să mă urc.

— Nu, spuse Goodenow. Ai făcut destul. La fel și Teft. Nu-i cinstit.

Lui Shecker îi veni una din ideile lui lipsite de haz :

— Poate că se intră ca la corridă. Prefăcându-se că ține o mantie, bătu din picior ca un toreador : Toro ! Hei, toro ! Apoi, când atacă, deschizi poarta și...

— Gazați-l, se răstiră ei.

— Hei, am găsit, spuse Lally 1. Luăm niște paie și tragem la sorți cu paie. Cel care scoate paiul cel mai scurt se urcă pe scîndură. Iau eu niște fin din baloturile alea.

Și se și repezise și se întorsese cu un pumn de paie, pe care începuse să le sorteze înainte ca ei să se poată gândi dacă e bună metoda.

— Să le țină Cotton, spuse Teft. Tu trișezi.

— Ba nu !

— Eu ameteșc și cînd mă urc pe un scaun, scînci Goodenow.

— Măcar de-ar fi ceva mai multă lumină, spuse Cotton. Hei, dar unde-i Lally 2 ?

Se uită prin jur. Puturosul ăla mic mereu dispărea, fie că erau pe drum, fie în baracă.

— Știu ! și Cotton pocni din degete.

Dintr-o săritură ajunsese pe cea de-a treia stîngie. Ceilalți îl urmau, uitînd de paie și de tragerea la sorți.

Și, într-adevăr, Lally 2 era acolo, ajuns prea departe ca să-l mai tragi înapoi ; înainta încetișor, sprijinit în mîini și în genunchi, de-a lun-

gul scîndurii către centrul țarcurilor. Faptul era atît de important pentru el, încît își lăsase chiar și perna.

Tabăra de băieți „Box Canyon” închiriasse caii la un preț rezonabil, dintr-o stațiune de lîngă Phoenix, care îi ținea în grajd pentru turiștii veniți iarna din est și căuta un loc unde să nu sufere de căldură. Majoritatea erau niște gloabe cam blege, pe care trebuia să le atingi zdravăn ca să meargă mai repede decît în trap mărunt. Lally 2 era înspăimîntat de calul care-i fusese repartizat, o iapă vîrstnică, pe nume Sheba. Refuza s-o încalece, cu atît mai puțin s-o călărească. Într-o noapte, pe la început, Cotton văzu că lipsește și, căutîndu-l dădu peste el, așezat pe marginea țarcului, stînd de vorbă cu Sheba.

— Ești mămică ? întrebă Lally 2. Ai avut copilași ?

Sări jos, se duse la iapă și, luînd-o pe după gît, îi șopti la ureche :

— Sheba, vrei să știi unde dorm eu uneori, cînd sînt acasă ? În saună. Acolo sînt niște omuleți care trăiesc sub pietrele fierbinți. Oomi, așa le zice. Vin noaptea cu sutele și dorm cu mine.

Ea fornăi și își frecă botul de pijamaua lui.

— Dacă ai avut copilași, cum făceai, o întrebă el, stătea cu ei sau plecai în galop și îi lăsa singurei ?

Cotton aduse un căpăstru din grajd, îl ajută pe băiat să încalece și făcu cu ei înconjurul țar-

cului. În ziua următoare Lally 2 călărea. După aceea îl vedeai mai tot timpul călare. Putea să-i șoptească la ureche nu știu ce gloabei bătrîne și o făcea să dea un spectacol, ca un cal de circ. Împreună au câștigat cursa de călărie pe tabără.

Cotton se cățără, agățindu-se de stîlp ca să se urce. Ceilalți urcau și ei, lucru la care el oarecum se aștepta. Dacă le dai exemplu, ei te urmează de fiecare dată. Lally 2 nu era, totuși, chiar atît de îndrăzneț. Îi aștepta.

Pasarela era făcută din două scînduri groase, prînse în cuie una lîngă alta pe creasta gardurilor interioare care tăiau în două dreptunghiul. În întuneric, pasarela părea cam la fel de lată cît un șarpe și înaltă cît Empire State Building. Se țirau pe scîndură ca o patrule de luptă, unul cu nasul în fundul celuilalt. Începeau să se descurce oarecum în planul țarcurilor. Existau țarcuri de stabulație, pentru sectoare mari unde putea să fie ținută întreaga cireadă cînd o adunau la un loc, pentru ca apoi să o împartă în grupuri manevrabile și să separe bizonii, unul cîte unul, pentru vaccinare. Unul cîte unul puteau fi mînați într-un țarc romboidal mai mic, aflat în centrul dreptunghiului format din cele patru sectoare, și de acolo într-un fel de coridor îngust, în plan înclinat, o boxă din bare de oțel în care erau prinși ca într-o menghină, ținuți nemișcați, în timp ce veterinarii le făceau vaccinul. Din fericire, toate barierele interioare, cu porțile respective, aveau pasarele de scîndură deasupra, din moment ce nici un om cu mintea întreagă nu s-ar gîndi să intre într-un țarc.

Tocmai cînd Pișăcioșii ajungeau în centru, la țarcul îngust, între norii goniți de vînt apăru o spărtură, iar Lally 2, aflat în frunte, se opri. Dar cei cinci din spatele lui nu vedeau nimic, și atunci, cu precauție, ținîndu-și cu greu echilibrul, se ridicară în picioare și, nesiguri, apucîndu-se de mîna, se răsuciră într-o parte pe scînduri ca să vadă. Atunci Lally 2 spuse „Oh !”. Și iată că-i văzură în toată splendoarea.

Bizonul este cel mai mare și cel mai impunător animal care se vinează pe continentul american. Măsurînd un metru optzeci în înălțime, și chiar mai mult în dreptul cocoșei, avînd aproape trei metri lungime, taurii cîntăresc 900 pînă la 1200 de kilograme, iar vacile cu vreo 200—300 mai puțin. De la picioarele din față, puternice, de la cap și cocoasă, trupul se îngustează, pînă la picioarele zvelte din spate, sprijinite pe glezne și copite delicate, iar de sub bot le atîrnă bărbi lungi și au smocuri de păr pe cap, pe picioare și la coadă. Chiar și în lumina palidă a lunii, coarnele încovoiate, parcă sculptate, aruncau sclipiri metalice, pielea netedă era bine întinsă peste mușchi, iar din ochi le scăpărau scînteii de foc. Și păreau înnebuniți. În situații rezonabile, omul poate ghici în mod rezonabil cum se comportă un bizon, dar aceste animale lipsite de pășunea lor întinsă și de relativa libertate pe care o cunoscuseră din naștere, despărțite de marea cireadă și încarcerate de trei zile fără hrană și apă, iritate de sunete și mirosuri străine, erau cu totul imprevizibile.

Ce făceau acum, de pildă, din instinct, nu mai făcuseră niciodată. Pe vremuri, una din privilegiile cele mai grozave ale preriei era, în fiecare primăvară, întinderea miilor de cercuri în care iarba fusese zdrobită sub copite. „Inelele ielelor” — le spuneau primii exploratori ai Vestului, fără să știe cine le-a făcut. În realitate, erau făcute de tauri care mergeau în cerc de jur împrejurul vacilor și vițelilor ca să-i apere de haitele de lupi. Iar acum, deoarece animalele adulmecaseră în preajmă mirosul omului, al omului devenit deodată dușmanul lor de moarte, deoarece trăgeau prin nările dilatate mirosul care pentru prima dată însemna moarte, jumătate din cireadă, taurii, ieșiseră în față și stăteau de strajă în fața vacilor, fornăind și bătînd din copite, cu capetele aplecate, ca să prindă în coarne orice atacator.

Dar nu-i amenința nimic. În schimb, sus pe pasarelă, ținîndu-se unii de alții, șase băiețandri tremurau în fața animalelor de dedesubt. Se întoarseră dezumflați, se tîrîră înapoi cît puteau de repede de-a lungul scîndurilor, pînă la țarcul cel îngust. Acolo, lăsîndu-și picioarele să atîrne în jos, se așezară ca niște noduri pe un buștean, încercînd să rumege cele văzute. Imensitatea răspunderii pe care și-o asumaseră le apăsa pe umeri. Ca să elibereze cireada, trebuiau s-o treacă prin două țarcuri : cel îngust și unul dintre cele mari. Trebuiau să fie deschise trei porți : una între porțiunea în care era acum cireada și țarcul cel îngust ; a doua între țarcul îngust și unul mare ; și a treia în gardul

exterior al țarcului mare care se deschidea spre pășune. Și prin acele porți, ei trebuiau să ducă, zbierînd sau vorbindu-le cu binișorul, treizeci de tone de fiare mai negre ca păcatul și de două ori mai speriate decît ei.

Cotton dădu peste niște sînge uscat pe nas, și îl rîcii dus pe gînduri. Apoi spuse că nu-i chiar atît de greu cum pare. Iată cum trebuia făcut. Poarta a doua și a treia le puteau deschide acum fără grijă, nu-i nici o problemă. El va rămîne aici, deasupra țarcului îngust, lîngă poarta numărul unu. Ceilalți ies din nou afară, pe drumul pe care au venit, pe după colț, pînă în locul în care se află cireada. În felul acesta, bizonii or să se-ntoarcă spre ei, lăsîndu-l pe el în spate. Atunci el sare jos, deschide poarta numărul unu spre țarcul îngust, se urcă iar la loc, iar cînd văd c-a terminat, toți cinci se urcă pe gardul țarcului, deasupra cirezii, și brusc, toți deodată, se apleacă înainte, dar fără să răcnească, ci își flutură pălăriile și izbesc cu picioarele în ostrețe ; asta ar trebui să pună pe fugă cireada, ca să treacă pe lîngă el și să iasă pe ultimele două porți.

— Așa, spuse el. Ați priceput ?

Știa că erau înmărmuriți.

— Bine, spuse pe un ton hotărît. Teft, tu deschizi porțile doi și trei, cînd plecați. Și, ai grijă, cînd ajungeți acolo cu toții și eu sar jos s-o deschid pe asta, lăsați-mi destul timp ca să mă urc înapoi, înainte de a vă urca pe gard. Și țineți minte, că de asta am venit aici. În regulă, luați-o toți din loc !

Nimeni nu se clinti. Îl cuprinse disperarea. Și atunci, tocmai Lally 1, din partea cui se aștepta mai puțin, aflat în coadă și mai înfricoșat de posibilitatea ca frate-su mai mic să fie iar primul decît de bizoni, porni în patru labe, iar ceilalți îl urmară.

Cotton îi privea cum se duc. Cu adunătura asta nu știai niciodată cine, de ce, și ce anume face. Erau la fel de răi ca și bizonii. Îl urmări pe Teft cum sare jos, deschide poarta numărul doi de cealaltă parte a țarcului îngust, se cațără iar pe pasarelă, se tîrăște spre gardul exterior și deschide poarta numărul trei. Apoi dispărură în noapte.

Încercă să-și dea seama cam cît timp le trebuia bizonilor ca să dea colțul și să meargă de-a lungul gardului. Merg încet, era sigur de asta, lovindu-și genunchii și trăgînd cozile după ei. Apoi, simți că cireada se mișcă, și asta îl țintui pe loc. Se ridică în picioare, mai mult bănuind decît văzînd. I se părea că animalele s-au întors cu fața spre gard, și cu spatele spre el. Le auzi fornăind și bătînd din copite. Norii acoperiseră iar cerul și nu putea spune precis, dar probabil că acum ajunseseră lîngă gard și se pregăteau să ia cu asalt gardul; căci așa se comporta o cireadă. Își strînse pe sub bărbie curelușa căștii. Se aplecă să sară. Încercă să fredoneze încetîșor „Geronimo“, dar îi era gura uscată.

Sări. Poarta era închisă cu lanț și zăvor. De cum atinse pămîntul cu tocurile cizmelor, puse mîna pe lanț, trase zăvorul și, apucînd o șipcă,

deschise larg poarta; și parecă tot în continuarea aceleiași mișcări frenetice, sări spre gardul opus și zbură în sus, încurcîndu-și mîinile și picioarele, de frică să nu se pomenească cu un corn în fund.

Totul se petrecu atît de repede, încît Cotton fu cît pe ce să cadă de pe pasarelă. I se păru că vede vînturarea pălăriilor deasupra cirezii. Apoi auzi tropotul cirezii, un bubuit îngrozitor, pălăriile dispărură, se auzi o izbitură și zgomot de lemn sfărîmat; se gîndi: „O, Doamne, au spart gardul și au trecut prin el“. Apoi, chiar dedesubt, un taur și două vaci încercară să se înghesuie prin poarta pe care o deschisese, tot țarcul cel mic se cutremură, și el căzu lat, cuprinzînd scîndura cu brațele, în timp ce animalele înnebunite se repeziră pe poarta numărul doi în țarcul cel mare și, în loc să treacă prin ultima poartă și totul să se termine, se învîrtiră în loc și se îndesară iar pe poarta lui, înapoi în țarcul inițial, împreună cu restul cirezii.

Dacă ar fi putut, Cotton ar fi înjurat destul de tare ca să trezească și morții. Dacă ar fi avut timp să plîngă, ar fi inundat țarcurile cu disperarea sa și cu apă sărată. În loc de asta, sări jos, dă-o-ncolo de primejdie, închise poarta numărul doi, o luă la fugă pe poarta trei, trecu gîfiind pe lîngă mașina de teren și pe lîngă baloturile de fin, dădu colțul și alergă de-a lungul gardului exterior, gîndindu-se, ah nu, ah Dumnezeu, bizonii au trecut prin gard ca cuțitul prin unt, iar băieții erau în vîrfurile gardului, eu sînt de vină, eu i-am dus la măcel, căci acum sînt morți, au murit cu toții!

SE CIOCNI DE EI în întuneric, lângă drum. Nu fusese nici o victimă.

Dar iar erau complet demoralizați. Aliniați pe lângă gard, îmbrățișau plasele de sîrmă ca pe niște prieteni de mult pierduți și, bîlbîindu-se, reușiră să-i povestească cum o întreagă hoardă de tauri atacase gardul în timp ce ei erau sus și aproape că-l dărimase; moleșit de ușurare, Cotton se sprijini de stîlpul gardului, își scoase casca și își șterse fruntea cu mîneca.

— Unde mi-e perna? se smiorcăi Lally 2.

— Am picioarele numai bășici, se vaită Godenow.

— Ar fi trebuit să mergem acasă, e clar, spuse Lally 1. Eram în Flagstaff acum, dacă nu l-ar fi apucat pandaliile pe istețul de frate-meu.

— Fiți blînzi cu bieteile animale necuvîntătoare, spuse Shecker.

— Pac! Bum! se minună Teft. Au izbit gardul de parcă ar fi fost rugbiștii de la Green Bay. Bum!

— Gura! porunci Cotton, plictisit. Trebuie să mă gîndesc.

Trase cu urechea. În țarc bizonii tot se mai învîrteau, dar cel puțin toată agitația nu-i trezise pe vînătorii sportivi din Arizona care dormeau în corturi și rulote.

Îi auzea și pe Pișăcioși smiorcîindu-se că n-au radiouri și cît de sfîrșiți sînt, cît de scrințiți trebuie să fi fost din capul locului să încerce o chestie ca asta. Erau gata s-o lase baltă iar, cunoștea el semnele. Dacă nu era o întîmplare care-i speria peste măsură, apoi sigur era alta — o pasăre țîșnind dintr-un copac, o mașină a poliției, benzina care li se termină, iar acum zvîrliți de pe gard de cîteva animale zăpăcite de frică.

De, dacă ar fi fost niște băiețași americani drăguți, normali, care mîncă fulgi de ovăz și folosesc deodorante, ar fi putut el să-i pună la punct cu o palmă-două, dar necazul e că nu erau deloc așa. Mereu se cățarau pe cîte un gard, fluturîndu-și pălăriile aiurite. Mereu îi atacau tot felul de fiare smintite. Trebuia să elaboreze imediat un plan. Dar mai întîi, le trebuiau vechile vitamine întăritoare.

— Hai mai bine să facem cerc, le propuse. Hai.

Șovăiau.

— Hai, îi îndemnă Cotton.

Și imediat se propti cu spatele de stîlpul gardului, întinse mîinile înainte și încet, șovăind, veniră spre el și alcătuiră cercul magic; apoi se strînseră tot mai mult, cu capetele plecate.

Închiseră ochii.

Cuprinzîndu-se cu brațele pe după umeri, își apropiară ușor obraji și nasurile, atingîndu-și fețele.

Trecu un minut, apoi încă unul. Surzi, muți, orbi, dar uniți în speranță, în teamă și în valul

cald al ômeniei lor, păzeau acum ceea ce creaseră împreună în acea vară.

Din nou apropierea își făcu efectul.

Cotton deschise ochii.

— Gata, băieți, ascultați comanda la mine, spuse el. Mai încercăm o dată.

Desprinzându-se unul de altul, mormăiau ca să sporească efectul.

— Acum e totuna, s-a făcut aproape dimineață, și fără mașină ne prind oricum. Adineori, orice-ați zice, era cît pe ce să reușim. După ce am deschis poarta de la țarcul mic, trei dintre ei au trecut dincolo, numai că sînt și ei la fel de speriați ca și noi, așa că s-au întors înapoi. Acum trebuie să-i mînam pe toți, toată cireada, fără să facem zgomot; trebuie să țîșnească toți afară, și pe-aci ți-e drumul! Știu eu ce trebuie să facem.

Ce trebuiau să facă, explică el, era să posteze doi băieți, unul la poarta mai apropiată a țarcului mic, pe care o deschisese el, și unul la cea mai îndepărtată. Poarta a treia, care dă spre cîmp, rămîne deschisă. Apoi, cînd cireada trece de porțile unu și doi, cei doi băieți sar jos și le închid, ca să fie siguri că nici unul din bizoni nu se întoarce înapoi. Cu groaza-n ei, nemai-avînd unde să se ducă decît pe ultima poartă, bineînțeles că or să iasă.

— Care-s ăia doi? întrerupse Goodenow.

— Eu și cu Teft.

— Nu. Nici așa nu-i cîstit. (Goodenow iar îi dădea cu morala.) Merge Shecker și cu mine. Noi n-am făcut nimic. Mie mi-a fost rău și-am

vărsat, iar din cauza lui ne-am oprit în Flagstaff să mîncăm, așa că e rîndul nostru acum.

Cu amîndouă mîinile, Shecker se prefăcea că-și smulge pumnalul înfîpt în piept.

— M-ai înjunghiat! Cine mă scapă?

Cotton izbi cu palma peste cască.

— Cum vreți. Dar ascultați la mine cum să-i băgăm în sperieți. Ceilalți patru ne urcăm iar pe gard împreună, ca și înainte, numai că de data asta le băgăm lanternele în ochi și azvîrlim cu radiourile și pălăriile în ei, și o să vedeți ce-o s-o întindă, să fiu al naibii dacă n-o întind.

— Cu radiourile? întrebă ei, pieriți. Să azvîrlim radiourile?

— Ce altceva? și Cotton își înăspri vocea. Știm cu toții că n-o facem doar pentru bizoni. Este ultima noastră șansă de a ști, dar pe bune, cîte parale facem. Să vedem ce-a însemnat vara asta pentru noi. Așa că, hai să aflăm. Goodenow și Shecker, dați-ne radiourile, lanternele și pălăriile voastre și luați-o din loc. Cînd aprindem lanternele, dați-i drumu'. Stăm aici pînă cînd ajungeți la țarcul mic și sînteți gata. Gata, băieți, asta e. Baftă! Și nouă și lor.

Shecker și Goodenow le înmînară lanternele și tranzistoarele, cordeluța Hopi și șapca de golf Arnold Palmer și plecară îngîndurați pe lîngă gard. Cotton îi puse pe cei trei care rămăseseră cu el, Teft și frații Lally, să-și aranjeze lucrurile în buzunare în așa fel încît să le poată arunca în ordinea următoare: lanternele, radiourile, pălăriile. Cînd le dă semnalul, spuse el, să sară pe gard, să urce cam trei stinghii, să se țină cu o mîna și să zvîrle obiectele cu cea-

laltă. Trebuie să meargă, spuse din nou. O să meargă al dracului de bine.

Așteptau. De cealaltă parte a gardului, bizonii fornăiau, se zbirleau și așteptau și ei. Cotton măsură timpul, uitându-se la norii joși care ba acopereau, ba descopereau o stea tot mai palidă.

Disprețuiți, disprețuiau și ei. Ostracizați, se strîngeau împreună. Impulsul de a telefona acasă și-l suprimaseră. Folosirea numelui de familie devenise între ei o obișnuință.

Deși nu era conducător înăscut, autoritatea lui Cotton se impusese datorită purtărilor lui de bărbat în toată firea, cu aparat de ras, medalioane de metal, trabuc și whiskey ; și-o menținea cu înverșunare, cu ghearele și cu dinții. Dacă o luptă cu un intrus părea obligatorie, se bătea, pierzînd invariabil în fața băieților mai mari, dar acceptîndu-și vînatăile cu stoicismul specific al roșcovanilor. În baracă el era prieten, sfătuitoare și sergent de instrucție, ba mîngîindu-și părintește subordonații, ba ridiculizîndu-i. Puteau ei să fie suciți și nasoi, să stea strîmb în șa, să nu știe a minui o pușcă sau a prinde o minge ricoșată, dar spre sfîrșitul celei de-a patra săptămîni, la mijlocul seriei, Pișăcioșii trecuseră de un fel de prag psihoneurotic. Faptul că se duseseră călare, în toiul nopții, la cinematograful eliberat de tensiune și îi făcuse să stea mai drept. Cel de-al doilea raid făcut de ei a șocat întreaga tabără, forțînd recunoașterea generală.

Cotton a fost creierul. Iar ei au executat perfect. Tîrziu, într-o noapte, au deschis poarta țarcului și au dat drumul cailor printre pini,

apoi au început să alerge, strigînd prin tabără : „Au scăpat caii ! Au scăpat caii !“ S-au aprins luminile, băieții și instructorii și-au tras hainele pe ei ocărînd și s-au răspîndit prin pădure ca să prindă caii înainte de a ajunge tocmai în California. Deoarece se mai întîmplase o dată, cînd cineva uitase să închidă bine poarta țarcului, nimeni nu bănuia nimic. Ținîndu-se aproape unii de alții, în întuneric. Pișăcioșii fugiră înapoi în tabăra acum pustie. Unul cîte unul, adunară toate cele cinci trofee din barăcile nepăzite, capetele de bizon, de pumă de munte, de urs, de linx și de antilopă, și le așezară în șir pe un loc deschis. Teft adăugă un pic de sare și piper la acest triumf : spunîndu-le să aștepte cîteva clipe, se repezi la rastelul de arme, aduse o carabină de calibru 22 și cartușe și, aplecat deasupra trofeelor, trase cîte un glonte între ochii de sticlă ai fiecăruia dintre capete. Se împrăștiară apoi repede, alăturîndu-se celor ce adunau caii prin pădure ; rămaseră cu ei pînă cînd se termină treaba, și țarcul se umplu din nou.

Descoperirea isprăvii i-a făcut pe toți cei din tabără să iasă iar din barăci. Apașii, Siouxii, Comanșii, Cheyennii, Navajo, toate triburile erau infuriate. E clar că Pișăcioșii le-au tras clapa. Ei erau cei care nu puteau realiza nimic fără să trișeze. Se încinseră discuții aprinse despre răz bunare, ca de pildă, să-i silească să petreacă tot restul nopții într-o latrină. Că tot erau niște împruțiți. Încălcau regulile. Dar directorul potoli mulțimea pornită și, ordonînd acuzaților să meargă în cantină, le luă interogatoriul. Ei nu

recunoșcură nimic. Stăteau în tăcere, stingheriți ; Cotton rinjea, Shecker își rodea unghiile, Teft zîmbea, Goodenow se foia, Lally 1 încleșta pumnii, iar Lally 2 își sugea degetul.

În cele din urmă, directorul își pierde cum-pătul și le spune că nu erau în toate mințile. Trebuiau trimiși într-o instituție specială, nici el nu știa sigur ce fel de instituție, dar locul lor nu era într-o tabără de băieți normali, sănătoși la minte și la trup. I-ar fi trimis el pachet acasă, dar mai rămăseseră numai patru săptămîni și nu dorea să le împovăreze părinții, care fără îndoială, erau fericiți să fi scăpat de ei și să-și tragă suflitul. Prin urmare, putea să-i mai țină, dar cu o condiție : încă o ispravă trăsnetă ca asta, și îi trimite cu primul avion care pleacă din Phoenix.

Chestia cu gloanțele trase între ochi fusese cea care lăsase cu gura căscată tabăra de băieți „Box Canyon“. Era un act aberant, o izbucnire premeditată de ostilitate. Asta indică, după cum șusoteau între ei instructorii superiori, o stare apropiată de nebunie. Disprețuiți ca de obicei de ceilalți din tabără, acum chiar urîți, bezmeticii din baraca lui Cotton nu mai erau însă tirani-zați și chinuiți. Chiar dacă nu îndrăzneau s-o spună, celorlalți le era un pic teamă de ei, pen-tru că nu poți ști niciodată ce răzbunare mai pun la cale. Îi știau acum ce zănatoci sînt.

Atacurile încetară. Nu mai era un joc. Semni-ficația lor fusese acum schimbată.

Se puse un lacăt la rastelul cu arme.

Nu mai avu loc nici înmînarea festivă a oliței de noapte în cadrul adunărilor de sîmbătă seara. Pișăcioșii își purtau mascota peste tot, ca și cum ar fi fost mîndri de ea.

În întuneric, Cotton îi înghionti pe Teft și pe Lally 1 și 2.

— E timpul, șopti el. Țineți minte : întii lan-ternele, apoi radiourile și pe urmă pălăriile. Nu faceți zgomot.

Lally 2 își scoase degetul din gură.

— Cotton ?

— Ce-i ?

— Ce facem dacă vin iar spre noi, în loc s-o ia în partea cealaltă, cum ar trebui ?

— N-or să vină, spuse Cotton. Vă promit eu. Acum, azvîrliți din toate puterile, gîndiți-vă că aruncați cu niște grenade mari. Gata, dați-i drumul !

Două sărituri spre gard, una, două, trei și pici în sus, și acum se aplecau în afară : Cotton la un capăt, Teft la celălalt, frații Lally la mijloc, deasupra cirezii, înfruntarea între trecut și viitor, aplecați peste ea timp de o clipă de groază, simțind duhoarea și disperarea animalelor în-ainte ca lanternele să se aprindă și șase comete galbene să zboare în țarc, apoi cinci radiouri și o ploaie de mărgel, de bucăți de stofă și de material plastic să plesnească cocoșele și să pocnească coarnele ; siluetele negre se dădură înapoi, trupurile se izbiră de pereții de birne, se înalță un bubuit de copite ca o locomotivă ce pornește, și cireada o luă din loc.

Băieții săriră jos. Toți patru fugiră înnebu-niți de-a lungul gardului, auzind cum crapă

lemnul și cum scrișnesc niturile, în timp ce cireada se înghesuia prin țarcul îngust. Când dădură colțul, intrară brusc într-un gol de liniște. Încetăniară pasul, înghițind în gol. Goodenow și Shecker îi întâmpinau cu brațele întinse, arătând spre pășune.

Istoviți și murdari, cei șase băieți stăteau cu capetele descoperite. Ceea ce făcuseră era mai măreț decât își închipuiseră vreodată. Îi treceau fiorii. Erau tot un cîntec, pînă în virful degetelor. Inimile le băteau în cadențe de poem. Trecut prin porțile furnicătoare ale miinilor, sufletul li se eliberase. Căci departe pe pășune, sub ultimele licăriri ale lunii, sărind și bătînd din copite de parcă s-ar fi jucat, bizonii alergau liberi.

15

ERA CLIPA CEA MAI FERICITĂ din viața lor. Erau uluiți de ce putuseră să facă.

— Hm ! și Coton își drese glasul.

Ceilalți tresăriră.

— Hm ! În jachetă, urmă el, puțin jenat. Le-am păstrat toată vara. Pentru ziua cînd vom face ceva cu adevărat măreț.

Scormoni adînc în buzunar și scoase ceva învelit în hîrtie subțire.

— Le-am luat din baracă înainte de a pleca.

În timp ce ei se adunau în jurul lui, desfăcu hîrtia. Înăuntru erau trei sticlute mititele de whiskey, de mărimea celor ce se oferă în avion.

— Oho ! exclamară ei. De unde le ai ?

— Le-am șterpelit. În avion, la venire, în timp ce Teft întorcea lumea pe dos. A fost ușor. Stewardesele erau zăpăcite și au lăsat căruciorul chiar lîngă mine. Am luat patru. Una am băut-o în dimineața aceea cînd am dat-o în bară cu primul raid, m-ați văzut. Dar acum avem cîte o jumătate de sticlă de căciulă. Merităm.

Le arătă cum se desface dopul, răsucind.

— Pentru Pișăcioși, spuse el ; pentru cei mai grozavi cowboy de bizoni din Vest.

Ridică sticluta și, sub privirile lor, trase prima dușcă.

Cotton își împărțea porția cu Lally 2, Goodenow cu Shecker, iar Teft cu Lally 1. Parcă erau la împărțășanie, în întuneric, lîngă țarcurile goale, celălalt așteptînd respectuos în timp ce primul bea, își umfla obraji și înghițea repede ca să nu se sufoce. Goodenow era cel mai dornic, și cînd înghiți gata să se înece, ceilalți se repeziră să-i care cițiva pumni în spate. „Foarte studios, preferă să citească decât să participe la alte activități. Are puțini prieteni. Fobia față de școală continuă ; și recent a manifestat tendințe de autodistrugere. Cauzele problemei se află în situația de familie, încă nerezolvată.” Tatăl vitreg al lui Goodenow rupse acest raport trimis la sfîrșitul anului, care fusese întocmit de psihologul școlii. Găgăuții ăștia încrezuți au scrîntit-o, spuse el către mama lui Gerald, acum

ia el hăturile în mână. Există o tabără în Arizona, îi pomenise un prieten despre ea la club zilele trecute, unde băieții învață să călărească, să tragă cu pușca și, gata, n-o să mai aibă caș la gură; așa că acolo va merge copilașul Gerald în vara asta. Mama lui Gerald a început să plîngă. Arizona e prea departe, Gerald nu e obișnuit să stea în aer liber, o să cadă de pe cal și rămîne schilod. Pe dracu schilod, zbieară tatăl vitreg. Ea trebuie să aleagă. Mai întii, între soțul ei și un copil care mai face încă pipi în pat. Iar, în al doilea rînd, să se decidă ce vrea să ajungă progenitura ei. O fi el doar inginer și nu psiholog care-ți răsuțește în fel și chip creierul, dar cel puțin el e în stare să facă deosebirea între o cheie franceză de stînga și una de dreapta, sau între un bărbat și o femeie. Și ea trebuie să se hotărască repede în privința acestui bebeluș răsfațat pe care-l tot ține la sîn: ori îl îmbracă în blugi și-l încalță cu cizme, ori îi cumpără o rochiță și tot felul de sulemeneli.

Din capul scărilor, Gerald asculta.

După ce goli ră cele trei sticluțe, rămaseră într-o atitudine solemnă, în așteptare, uitîndu-se pe furiș unul la altul. Treizeci de grame de whiskey băute pe nerăsuflăte trebuiau sigur să-și facă efectul. Lally 1 rigii, dar pe stomacul gol nu avu un efect prea grozav.

Shecker își dădu seama că are spectatori. Decît să imite pe cineva sau să spună vreo glumă prăfuită de-a lui taică-său, începu să se plimbe încet, tîrșiiit, îndoiindu-și mîinile din coate, ră-

sucindu-le, tot învîrtindu-se în cerc. Îl întrebară ce mai era și asta.

— Dansul bizonului. Am citit într-o carte. Cînd au dispărut bizonii, indieni și-au ieșit din minți. Au încercat să-i aducă înapoi cu dansurile. Au dansat pînă ce-au căzut lați.

Își lăsă capul jos, mișcîndu-l dintr-o parte în alta, mormăind: „Marea căpetenie Shecker... apă de foc mult... el dans facem... pentru înapoi bizoni aducem... în Times Square“.

Ceilalți șovăiau. Iar apoi, pentru că tot trebuia să-și scoată într-un fel năduful, se înșiruiră în spatele lui... Teft, Goodenow și frații Lally. Îndoiiți din mijloc, cu capetele lăsate în jos, bălăbănindu-și brațele și tîrșind picioarele, se mișcau într-un cerc larg, gîfîind sacadat și gutural: „Hu-hu-hu-hu... hu-hu-hu-hu...“ Rămaseră surprinși și ei. Le plăcea să danseze! aveau impresia că aud venind de undeva bubuitul unor tobe fantomatice. Sub bătaia cizmelor, făceau să reînvie vechi legende. Vechea rușine o spălau în sudoare. Din ierburi vechi și amare, preparau un nou elixir. Se refăcuseră genetic, își restabiliseră mîndria cu whiskey. Băteau din picioare, săreau în loc, loveau batjocura cu coarnele, scandînd monoton și încet: „Hu-hu-hu-hu... hu-hu-hu-hu...“

Se opriră. Lipsea Cotton. Era sus pe gard, cercetînd pe deasupra țarcurilor, spre fermă și în grămădeala de mașini. Se cățărara lingă el.

— Hei, Cotton.

— Față palidă nu face dans. Cum vine asta?

— Uitați-vă acolo, spuse el.

Se uitară.

— Într-o oră, o oră și jumătate, se luminează, trăgătorii se scoală și își încarcă puștile. Cineva o să vină să controleze cum stă cu carnea.

Se răsuci pe bîrnă.

— Acum uitați-vă acolo.

Se răsuciră și ei.

— Priviți la bizonii ăia. Pe dracu au scăpat. Pasc, stau ca proștii, mari și grași. Credeam că într-o clipă n-o să mai fie picior de bizoni pe-aici, dar sînt prea blînzi.

— Așa că... ?

— Hai, spune, dă-i drumu'.

— Om alb vorbește.

Cotton sări jos și, așezîndu-se pe vine, își propti spatele de gard. Se dădură și ei jos și se așezară lingă el. Descheindu-și fermoarul de la jachetă, scotoci sub tricou după medalioanele de la gît și, zdrăngănindu-le, începu să le înșire ca niște mătăanii.

— Ai o problemă ? întrebă Lally 2.

— Ihi.

— Care ?

— Păi, n-am terminat treaba. De fapt, n-am făcut încă nimic.

Ochii îi priveau înflăcărați, cuvintele abia se mai desluseau din cauza patimii cu care le rostea.

— Tot ce-am făcut a fost să-i lăsăm liberi pînă dimineața, cînd or să fie adunați din nou și măcelăriți... vînătorii ăia au venit aici să împuște mîine treizeci de bizoni, și au să-i împuște... iar noi ne-am apucat să bem, țopăim ca indienii și plecăm apoi acasă ; dar, de fapt, n-am făcut nimic, fir-ar să fie !

Generația lui Cotton a crescut cu războiul în casă. Jocul de-a hoții și vardistii, de-a cowboy-ii, de-a indienii nu-i mai satisfăcea. Un puști n-avea decît să întoarcă un buton, ca să se trezească în încordarea violentă a prezentării războiului din Vietnam la televizor. Cotton rămînea ținut în fața ecranului ore în șir. Era chiar un război portabil. Băiatul n-avea decît să-și mute televizorul din cameră în cameră, ca să vadă raiduri aeriene în camera de zi, operațiuni de curățire în dormitor, bombardamente navale în baie, napalm înainte de școală, grămezi de cadavre înainte de cină. Cotton avea întipărită în minte o hartă a operațiunilor militare. Imaginația îi era plină de un întreg arsenal de armament modern. Dak To și Khe Sanh erau mai reale pentru el decît Anzio sau Little Big Horn. Vechile sale visuri de a fi primul om care va ajunge pe lună sau de a marca în cupa de fotbal Super Bowl, le dădu deoparte ca fiind copilării, preferînd în schimb să înainteze cu greu printr-o orezărie cu un pluton decimat îndemnîndu-l la victorie, să piardă un picior și să fie decorat la Casa Albă. Singura lui teamă era ca nu cumva războiul să se termine înainte de a ajunge el acolo.

Locuiau pe malul lacului în Rocky River, o suburbie a orașului Cleveland, numai el și cu maică-sa. Într-o seară, după ce ascultaseră știrile, tot schimbînd de pe un canal pe altul ca să prindă o relatare completă asupra războiului, se năpusti la ea în dormitor și se aruncă pe pat, în poziție de tragere, în timp ce maică-sa se aranja în fața oglinzii ca să meargă la o petrecere.

O urmări cum se fardează, cum își umbrește pleoapele și apoi își pune gene false. Ținea minte cum, după numai o zi de pescuit în Quebec, ea insistase să plece înapoi spre civilizație, că se plictisise. Își întări conturul ochilor cu creionul, insistând la colțul interior al ochilor. Nu mai juca tenis ca pe vremuri, observase el. Nu se mai repezea ca o tigroaică la fileu. Cu o pensulă luă culoare dintr-o cutiuță de argint și își fardă pleoapele. Intr-o zi îl răsfăța, în următoarea îl pedepsea. Pe pomeți aplică puțin fard roșu, apoi îl întinse. John se gândi cât de speriată trebuia să fie de bătrînețea care se apropie, de singurătate, de nesiguranța socială și, în inima ei, chiar de el, pentru că în curînd va fi și el bărbat. Amestecă două tonuri de ruj pe buze, acoperind apoi amestecul cu alb și sărutînd un șervețel de hîrtie ca să înlăture ce era în plus. Ca să rămînă tînără, își dădea el seama foarte bine, trebuia să-l țină pe el, fiul ei, ca pe un băiețel. Parfumîndu-se după urechi, ea îi zîmbi prin oglindă.

— Nu-i așa că mămica arată splendid? întrebă ea.

— De ce ți-e frică? întrebă el. Că îmbătrînești?

— Nu fi răutăcios.

— Nu sînt, spuse. Am cincisprezece ani. În-cearcă să treci peste asta. Peste un an și zece luni, o să am șaptesprezece ani. Vrei să știi ce-am să fac în ziua în care împlinesc șaptesprezece ani?

— Te ascult.

— Mă înscriu la infanteria marină. Se poate, dacă-ți semnează părinții niște acte.

— Ceea ce eu n-am să fac, bineînțeles.

— Ba ai să faci. O să fii atît de cherchelită de ziua mea, încît nici n-o să știi ce-ai semnat. Iar dacă nu vrei, o să iau o pancartă mare și o să mă plimb cu ea prin fața Yacht-Clubului din Cleveland. „Mama mea are patruzeci și doi de ani“, asta o să scrie pe panou.

— Te omor, spuse ea.

Și uitîndu-se în oglindă, ea se făcu albă, în ciuda machiajului. În spatele ei, proptit în coate pe cuvertura de catifea, John Cotton o ținea de parcă ar fi avut la ochi cătarea și țeava unei carabine M-16.

Se înfiorară. Aerul era mai rece acum, și dansul nu-i mai încălzea. Era acea ultimă oră, ceasul neputincios dintre întuneric și zori, cînd oamenii cumpără adevăruri și vînd iluzii.

Ia-i ușor, își spuse singur Cotton, ia-i ușurel. Au dat din ei aproape tot ce au putut. Mai mult decît credeau chiar ei că pot. De fapt, nu sînt decît niște copii și dacă-ți sare țandăra, odată se viră scîncind în țarcuri și încep să-și smulgă părul, să-și roadă unghiile și să viseze urît. Atunci, chiar că s-a terminat. Dar aproape că reușiseră. Încă trei kilometri. Așa că, dă-le-o cu bucățica. Cîte o felie de pepene, la rînd.

Știți că vorbesc pe șleau, le spuse. Toată ideea era să-i salvăm pe bizoni. Aproape că am reușit. Pînă acolo nu-s decît trei kilometri. Am vorbit ieri cu un tip de la Departamentul Vînătorii și Pescuitului, sînt numai vreo trei kilometri de

aici pînă la gardul din spatele rezervației. De cealaltă parte a gardului este rîpa Mogollon. Tot ce-avem de făcut este să-i minăm pînă acolo și să-i ducem dincolo. Abia atunci vor fi cu adevărat liberi.

Ridicîndu-se în picioare, își vîrî medalioanele la loc și trase fermoarul de la jachetă, ca și cum urmau să se ducă pînă-n oraș să bea un sirop de ciocolată.

— Așa că, hai să ne urnim. Mai avem probabil doar o oră înainte de a se lumina de ziuă, iar partea cea mai grea am făcut-o. De acum nu mai e nevoie de curaj, doar minte să avem. Gîndiți-vă că or să se împrăstie pe o suprafață de peste două sute de kilometri pătrați. Întregul stat Arizona va fi rezervația lor.

Ei, însă, rămîneau pleoștiți.

— Cum o să-i scoatem ? întrebă Lally 1.

— Simplu. În același fel în care au fost băgați. Cu ajutorul unui camion care să-i păcălească. E a dracului de puțină iarbă pe pășune, mi-a spus tipul ăla. Tot ce-au avut de făcut a fost să le arunce niște fin dintr-un camion, iar ei l-au urmat ca o turmă de oi. De trei zile n-au mai fost hrăniți, așa că sînt morți de foame.

— Cine nu-i mort de foame ? spuse Shecker. Eu încă nu m-am lămurit.

— Ei, asta-i bună, hai să ne lăudăm acum ! zîmbi strîmb Cotton. Sîntem niște adevărați profesioniști, nu-i așa, putem face orice... am și dovedit-o !

Arată cu degetul într-o parte.

— Acolo-i finul — și o să li-l servim pe o tăviță de argint.

Arată cu degetul mai departe.

— Acolo-i camionul. Pișăcioșii au pornit-o iar la drum !

— Și uite-l și pe Teft !

Și arată iar cu degetul :

Atunci Teft sări în picioare. Proțăpît deasupra lor, luă poziție de drepti, pocni din călcîie, scoase repede ceva din buzunar și, întinzînd brațul, le arată cablul cu care „aranja“ mașinile.

16

CERUL SE ÎNTUNECASE. Un cortegiu de nori negri trecu încet, jos deasupra lor, scuturînd cîteva picături de ploaie. Dar băieții aveau acum ochi de pisică, aveau multe de făcut și nici nu le păsa de ploaie.

Lally 2 intră în țărcuri să vadă ce se mai putea recupera, vreo lanternă sau vreun radio în stare de funcționare, ori o pălărie care mai putea fi folosită.

Teft inspectă camioneta.

Cotton, Shecker, Goodenow și Lally 1 se apucară să încarce finul. Baloturile erau grele, între 50 și 100 de kilograme ; chiar după ce lăsară jos oblonul din spatele camionului, fiecare

băiat trebui să apuce de câte un colț al balotului, ca să-l salte sus și să-l împingă în remorcă.

Lally 2 se întoarse cu un tranzistor care părea că ar putea merge. Toate celelalte lucruri erau făcute praf, spuse el, inclusiv pălăriile, numai dacă vrea careva să umble cu o plească de balegă de bizon pe cap.

Teft raportă că autocamionul era un Ford vechi de numai doi sau trei ani, cu cauciucuri bune și destulă benzină ca să le ajungă pentru trei kilometri, acum era sigur pentru că-i putea auzi plescăitul în rezervor în timp ce ei încărcau. Motorul era conectat și gata de pornire.

Se trudiră să încarce cinci baloturi în camion, apoi ridicară oblonul, puseră și pușca și, la insistențele lui Goodenow, trofeul — capul cu coarne — și tocmai se urcau, când Cotton își aduse aminte.

— Hei, perna, exclamă el.

— Las-o, spuse Lally 2.

— S-o lăsăm ? se miră fratele lui. Ha !

— Ești sigur că vrei s-o lași ? îl întrebă Cotton.

— Sigur de tot, vorbi Lally 2 cu demnitate. Și nu mai faceți caz pe chestia asta.

Rivalitatea dintre frații Lally 1 și 2 era aproape aberantă. Imposibil să-și controleze impulsurile, Lally 1 și-a mai revărsat în mod fățiș ura față de fratele său cu încă o ocazie, după ce i-a masacrat animalele. Lally 2 a câștigat cursa butoaielor într-un „rodeo“ în tabără.

Era o întrecere contra cronometru ; fiecare călăreț pornea de pe loc, cam de la 50 de metri distanță de un tniunghi echilateral format din trei butoaie metalice așezate în picioare, pe care trebuia să le ocolească cât mai repede și mai aproape, aplecându-se în șa și conducând din friu, iar apoi să dea pintenii calului pentru a reveni la start. Cel ce scotea timpul cel mai bun se plasa pe primul loc, iar cum raporturile dintre Sheba și Lally 2, aproape ca între o iapă și mînzul ei, erau atît de deosebite, obținură un avantaj de trei secunde față de al doilea clasat. A fost singura probă cîștigată de vreunul dintre Pișăcioși în cursul întregii veri. La cîteva minute după aceea, cineva observă un fum negru care ieșea din baraca lor. Toți cei din tabără veniră în fugă. Lally 1 dăduse foc pernei de cauciuc pe care fratele său o adusese de acasă, cea fără de care băiatul nu putea dormi, cea cu care el se vîra sub pat ! Pînă cînd au reușit s-o stingă în chiuvetă, jumătate din ea se pîrlise și se scorjise.

— Stați așa ! spuse Cotton. (Era chiar deasupra oblonului.) Cum o să rupem sîrma de pe baloturi ?

Își băgă amîndouă mîinile sub sîrma cu care era legat balotul și trase tare, dar în zadar.

— Teft, ia vezi dacă e vreun patent sau altă sculă prin cabină.

Teft răspunse că nu.

— Fir-ar să fie ! exclamă Cotton.

— Sînteți niște molii, spuse Shecker. Pentru așa ceva e nevoie de un băiat crescut în ghetou.

Luînd pușca, vîrî țeava sub sîrmă, la margine, și începu să o răsucescă. Era el gras, dar avea și destulă forță. Sîrma se rupse de îndată.

Goodenow ar fi tras un chiot, dacă Cotton n-ar fi zis „pst !“

— Gura ! Că doar n-ai vrea să ne trezim aici cu vînătorii, să ne ciuruiască pe toți. Nu le pasă ce împușcă, numai să fie o vîetate. Ei, gata toată lumea ? Teft, fără faruri, și ține minte — cînd o porni, — adică dacă o pornești, să nu gonești. Ia-o încetișor. Gata, dă-i drumul.

Așteptau.

— Calc-o pe coadă, Teft ! spuse Cotton.

Așteptau.

Apoi un braț lung apăru, parcă cerîndu-și iertare, pe geamul cabinei. Între degete ținea atîrnat ceva.

Lui Lawrence Teft III i se cerea să fie perfect. Așteptau, de asemenea, să studieze la Exeter și Darmouth, unde învățase și tatăl său. Întrucît rezultatele la școala elementară fuseseră mai puțin decît mediocre, tatăl său îl duse în martie la New Hampshire, ca să vorbească personal cu directorul. Străbătură prin lapoviță curtea interioară pînă la clădirea direcțiunii. Directorul îi invită să ia loc și, în mijlocul perorației tatălui său, care argumenta cît de justă ar fi o anumită derogare de la normele de admitere pentru fiii foștilor absolvenți care do-

nează bani școlii, Lawrence îl întrerupse cu relatarea amănunțită a carierei sale de hoț de mașini, adăugînd că, dinspre partea lui, colegiul Exeter putea să se ducă și dracului. Se așternu o tăcere că-și puteau auzi respirația. Directorul l-a rugat apoi pe băiat să iasă afară, pentru ca ei să poată discuta ca între oameni mari. El se conformă politicos. Afară găsi un coș cu mere, care urmau să fie oferite elevilor din fondul direcțiunii. Mîncă unul, iar pe celelalte le zvîrli pe fereastră. În absența sa, directorul îl sfătui pe taică-său să trimită băiatul la școala militară sau într-o tabără de vară, departe de casă. După părerea sa, băiatul avea nevoie de disciplină ; de disciplină și de maturizare, care îi vor permite într-o zi să accepte compromisul și, prin urmare, să se adapteze la realitățile mediului înconjurător. Îi recomandă o tabără lingă Prescott, statul Arizona. Așa s-a făcut că, în iunie, ai săi l-au urcat pe Lawrence Teft III în avion pe aeroportul „Kennedy“ ca pe un deținut.

Dintre degete îi atîrnav niște chei. Scoase capul pe geam, cu un zîmbet nătîng pe față.

— Cheile, spuse. Am uitat să mă uit mai înții. Țștia au lăsat cheile înăuntru. Închipuți-vă !

— Haide odată ! îl zori Cotton.

— Am plecat !

Motorul porni imediat. Dar ambalajul scoase un cîrîit, camionul începu să salte și să tușească, iar cei cinci din spate aproape fură azvîrliți din remorcă.

— Teft, ce dracu faci acolo ? se răsti Cotton.
Teft scoase iar capul.

— Rămîneți în fotolii, domnilor. N-am mai șterpelit niciodată un bidiviu ca ăsta. Are, cred, patru viteze, iar mai jos încă un schimbător pentru reductor, cu tracțiune și pe față și pe spate... așa cred... nu mă prea descurc. Urmează o scurtă pauză.

Așa că mai așteptară. La a doua încercare, Teft porni lin și conduse încetișor Fordul printre baloturile de fîn, iar apoi drept spre pășune.

Ploaia încetase. Aerul era spălat. Sub un cer lipsit de stele, camionul-păcăleală mergea încet, ieșind în largul rezervației. Parcă navigau umili pe o mare agitată, căci întinderea de pămînt se ridica sub ei ca niște valuri mari și reci, rostogolindu-se în necunoscut. Iarba era bună aici primăvara, după ce se topea zăpada, și toamna, cînd furtunile aduceau ploaia și pămîntul se îmbiba cu umezeală ; fusese însă o vară sece-toasă și pajiștea era pîrjolită. În remorca camionului cei cinci stăteau în genunchi pe baloturi și priveau drept înainte, peste capota cabinei. Începeau să distingă siluete. Cireada era încă îngrămădită la un loc, adulmecînd buruienile. Camionul se tîri mai aproape.

Cam la o sută de metri, Teft opri și își scoase capul ca un periscop.

— Scuzați-mi întrebarea, dar eu n-am prea avut de-a face cu bizonii. Care-i planul ?

— Hai să ne punem la punct semnalele, spuse Cotton. De acum înainte am să ciocănesc în fe-

reastră. O dată înseamnă oprește, de două ori înseamnă înainte. Bine ?

— Grozav ? Dar acum, chestia e ce facem acum ? Cum e protocolul ?

Cotton șovăi, dar pînă și o secundă de îndoială era de ajuns ca să deschidă cutia neliniștii.

— Ce facem dacă ne atacă ? întrebă Goode-now. Ce ne facem dacă...

— Uitați-vă ce-au făcut din țarcul ăla, își arată și Lally 1 îngrijorarea. Dacă pot să sfărîme bîrnele în halul ăsta. Înseamnă că o să răstoarne camionul cît ai zice pește și...

— Uite ce trebuie să faci, începu Shecker. Te duci la ei, dai mîna frumos și le spui la ureche : „Mă, frate...”

— Gazați-l, se repezîră în el cu toții.

Cotton le tăie cheful de vorbă :

— Gata cu trîncăneala. Tipul de la Departamentul Vînătorii și Pescuitului mi-a spus că bizonii sînt, de fapt, aproape domesticiți și le arde buza după fîn. Și dacă ăsta-i camionul cu care li se aduce fînul, o să-l recunoască imediat.

— Dar pe noi n-o să ne recunoască, spuse Lally 2.

— Oricum, trebuie să încercăm, făcu Cotton, nerăbdător. Important e să nu-i speriem. Trebuie să aibă încredere în noi. Așa că nu vă agitați și nu trîncăniți. Ascultă, Teft, ia-o cît mai încet, cu viteza cea mai mică. Ține drept spre ei.

Teft își ciuli urechile ca un câțir.

— Chiar pînă la ei ?

— Ca și cum am face-o în fiecare zi. Când ajungem în mijlocul lor, iar eu bat în geam o dată, oprești.

— Să opresc ? În mijlocul lor ?

— Exact, spuse Cotton. Voi,ăștia din spate, așezați-vă cum vreți să stați. Capul la cutie. Și cât mai liniștiți.

Încet, se așezară pe baloturile de fin.

— Gata, Teft, ordonă Cotton.

— Cerul să ne-ajute, spuse Teft.

Bagă în viteza a-ntii și înaintă încet spre cireadă. Bizonii se opriră din păscut. Își mișcară capetele. Apoi se răsuciră, întii taurii, să vadă, să adulmece și să înțeleagă. Probabil că nu le venea să creadă ceea ce vedeau.

Prin întuneric, un monstru se țira spre ei. În spate, monstrul își căra puii, o încărcătură de mucoși albi la față. Unul ținea strâns un băț de oțel și lemn. Altul ținea de corn nobilul bust al unui rege din tribul lor.

Dinspre partea lor, cu cât se apropiau mai mult, cu atât mai puțin le venea să creadă Pișăcioșilor că fac ceea ce fac, că intră într-o cireadă de fiare a căror purtare și forță nimeni nu le putea bănuî. Din proprie inițiativă, singuri și nesiliți de nimeni, își riscau ca proștii viața.

Capota și bara din față a camionului-păcăleală pătrunseseră printre bizoni. Animalele le făcură loc. Bizonii se dădeau la o parte. Când ajunse în mijlocul lor, Teft auzi o bătaie în geamul din spate. Frână, și puse schimbătorul la punct mort.

Nu se auzea nici un zgomot, decît gîfuitul eşapamentului sau pocnetul întîmplător al unei co-

pite de o piatră. Bizonii se apropiară. Apoi înconjurară camionul, tauri și vaci, coarne înfri-coșătoare, bărbi țepoase și cocoase mari, aproape de tot, cât să le atingi. Cotton, Shecker, Goode-now, Lally 1 și 2 ședeau pe baloturi ca niște degete înțepenite. Nici unul nu îndrăznea să clipească sau să se scarpine. Erau înspăimîntați de-a binelea.

Fiarele și băieții se examină reciproc. Se mirosiră unii pe alții. Și, deodată, băieții de cinci-sprezece, paisprezece și doisprezece ani redeveniră copii. Răsuflarea animalelor nevinovate îi atîngea ca o binecuvîntare. Îi cuprinse o emoție, o tandrețe pe care nici unul dintre ei n-o cunoscuse pînă atunci. Pacea se pogorî asupra lor, și nu le mai fu teamă. O clipă, sau mai multe, totul redeveni ca la început, înainte de teamă, înainte de răutate, înainte de moarte, ca în vremea zămislirii, cînd pămîntul abia fusese creat și vietățile huzureau, cînd totul era plin de gingășie și toate vietățile viețuiau împreună ca o mare familie. O clipă, sau mai multe, animalele și copiii au fost prieteni, în farmecul și în liniștea nopții, pe cîmpiile blînde și liniștite ale lumii.

— Salut, bizonule.

Lally 2, cel mai mic dintre ei, vorbea cu animalele la fel cum vorbise cu calul său. Și animalele ascultau cu răbdare ciripitul subțire al vocii lui.

— Salut, spuse el. Ți-e foame ? O să-ți dăm drumul de-aici. După aceea poți să mergi oriunde, poți să faci orice vrei. Ca pe vremuri. Avem aici o grămadă de fin. Așa că hai cu noi

și mănîncă. Vîno cu noi și nimeni n-o să te împuște, nimeni n-o să-ți mai facă vreun rău. Pentru că o să-ți dăm drumul.

Trase un braț de fin din balotul desfăcut și îl lăsă să cadă peste marginea oblonului. Bizonul cel mai apropiat, o vacă, își aplecă pe dată capul și începu să mănînce.

Ceilalți băieți făcură la fel. Smulgînd cîte o mînă de nutreț, aruncau spre cireadă, iar capetele uriașe se aplecau de îndată după hrană.

Cotton bătu de două ori în geamul din spatele său. Camionul se urni din loc.

17

ȘI CIREADA ÎI URMĂ, înaintînd încet, pe urmele porțiilor de fin. Era exact cum îi spusese lui Cotton funcționarul acela. Practic, erau niște bizoni domesticiți, iuți la mînie dacă erau zgîndăriți, dar născuți în rezervație și obișnuiți toată viața ca, atunci cînd pășunea naturală era săracă, să fie hrăniți din camion, ca orice vite.

Cotton îi strigă lui Teft să caște bine ochii la gard.

Cu ajutorul puștii, Shecker cel voinic rupse sîrma la toate baloturile. Și băieții se așezară care cum voia, tolănindu-se pe baloturi, cu spatele rezemat de cabină; mai smulgeau cîte un mănunchi de fîn și îi dădeau drumul peste marginea camionului sau îl aruncau în sus, ca să

țină cireada în mișcare. Își scoaseră cizmele, lăsîndu-și picioarele libere, mișcînd fericiți degetele.

— Auzi, Bobocii Căscăți, spuse Goodenow. Și îl pufni rîsul. Bobocii Căscăți !

Și deodată se porniră să rîdă. Nu mai puteau de rîs. Ținîndu-se unii de alții, se rostogoliră de pe baloturi și începură să se joace aruncîndu-și cu fin. O fi fost de vină spectacolul oferit de cele treizeci de animale care-i urmau ca într-un film de Walt Disney, sau poate era efectul întrîziat al whiskey-ului furat din avion, ori faptul că fioroșii bizoni ce năruiseră gardurile se transformaseră într-o turmă de rumegătoare blajine, sau cine știe, era prima dată după cîteva ore cînd puteau să vorbească altfel decît în șoaptă, dar nu se mai puteau stăpîni.

Sid Shecker cîștiga 40.000 de dolari pe săptămînă din reprezentațiile pe care le dădea în Las Vegas. În fiecare noapte, după ultimul spectacol, se oprea la cazinou și pierdea sume mari, bîgînd-o în sperieți pe mama lui Sammy.

— *Va să zică, am pierdut cinci mii ; ei și, într-un an fac de o sută de ori suma asta, așa că trebuie să mă mențin în formă, se apăra Sid. Cînd ai bani în țara asta, le explica el soției și copiilor, ești cineva. Așa că, țineți minte. Avem bani, sîntem cineva.*

Mama lui Sammy rămînea însă neconsolată. Cîteodată îl trezea pe băiat la două noaptea, îl îmbrăca și-l trimitea jos, iar el stătea în holul hotelului, lîngă mesele de joc, ciufulit și somno-

ros, doar l-o vedea taică-său și astfel i-o aminti de îndatoririle lui față de familie și omenire.

Într-o noapte, după ce Sammy a așteptat vreo oră, Sid l-a luat cu el la cafenea, cu toată suita lui de agenți publicitari, manageri, admiratori și chibiți. Vestitul comic era într-o stare de spirit catastrofală. Tocmai pierduse șase miare și, cu toate că suita făcea tot posibilul să-l distreze, Sid era neconsolat. Observînd că fiul său devora o prăjitură de ciocolată, Sid Shecker le propuse un pariu : poate că Sammy al lui e cam gras la 12 ani, dar el pune la bătaie o mie de dolari că băiatul poate înfuleca o duzină de prăjituri în patru minute, adică douăzeci de secunde bucata, fără a o socoti pe cea dinainte. Cei de la masă se învoiră cît ai clipi. Au fost aduse și tăiate două torturi. Și-au sincronizat ceasurile, s-a dat startul, iar Sammy s-a pus pe treabă, hotărît să-i facă pe plac lui taică-său. La a treia porție a început să plîngă. Ar fi vrut să-și roadă unghiile, să ceară lămîie sau vișine sau nucă de cocos, dar nu putea face nimic între înghițituri. I se strîngea stomacul de necaz, obrajii și bărbia îi luceau de ciocolată, frișcă și lacrimi. După prima mușcătură din cea de-a unsprezecea porție, Sammy puse jos furculița. Cei de la masă își întoarseră privirile, și Sid Shecker îl conduse pînă la lift. Acolo, urcînd spre apartamentul lor, tatăl îi dădu fiului un sfat părintesc : totdeauna trebuie să joci tare. A fost vorba de o miză. Ai grijă să fie o miză mare. Bine, ai fost fraier. Măcar să fii un fraier mare.

Pișăcioșii rîdeau mai mult decît era nevoie. Transformară ilaritatea într-un mijloc de apărare, ca un pas înapoi de la marginea prăpastiei care se cheamă epuizare nervoasă. Dar rîsul îi înșelă. El îi împingea acum în jos. Ajunși la fund, încă mai hohoteau de rîs. Urechile le ardeau, pîntecele le zornăiau de parcă aveau monezi în ele, și deși tot mai erau călare pe baloturi și dădeau de mîncare bizonilor, acționau parcă în transă. Chiar și discuția lor nu mai avea nici un sens. Crîmpeie de amintiri, fragmente de bancuri erau aruncate peste oblonul camionului, azvîrlite în noaptea fără lună. Numai din cînd în cînd mai erau coerenți, măcar unul față de altul.

— Ce zi e azi ? întrebă careva.

Trecuseră parcă ani de cînd plecaseră din tabăra de băieți „Box Canyon“.

— Cartea aia pe care am citit-o, spuse Shecker. Despre dansul cel mare. În ea se mai spune și că pe vremuri opreau trenurile, toată lumea se dădea jos și împușcau cu toții bizoni, numai așa, de plăcere.

— De ce rideți voi, caraghioșilor ? întrebă Teft.

Ridică ră din umeri. El se strecurase pe fe-reastră cabinei și ședea pe margine, cu capul și corpul afară, iar cu lungile-i picioare înăuntru. Accele-ra cu tocul cizmei.

— Cum poți să conduci așa ? îl întrebă cineva.

— Perfect !

— 19 august, ghici cineva. Sîntem în 19 august.

Cu greu își puteau aminti că furaseră prima mașină din Prescott.

Cotton scotoci în buzunarul jachetei, scoase un chibrit, aprinse o altă țigară, a doua din vara aceea, și ținu chibritul aproape de încheietura mîinii.

— Oho, e cinci și zece. Ultima dată cînd m-am uitat la ceas era trei fix. Am lăăit două ore bune. În orice clipă poate să se lumineze, și-atunci dăm de dracu.

— Potolește-te ! spuse careva.

— Să mă potolesc ! O să mă potolesc cînd îi trecem dincolo de gard, dar nu înainte !

— Ia spuneți, în ce zi din săptămînă sîntem ?

Întîmplarea cu pistolarii și cu bolidul lor din Flagstaff li se părea pură închipuire.

Cotton trase un fum.

— Vedeți și voi, băieți, de ce nu era de ajuns să-i eliberăm din țarc. Cînd au să iasă de tot de-aici, or să fie cu adevărat liberi. După noaptea asta, au să existe treizeci de bizoni liberi în statul ăsta. Ai să poți oricînd să-l vezi pe unul din ei. Un bizon adevărat, liber, ca pe vremuri. Facem ceva pentru Vest. Pentru Vestul care a făcut al dracului de multe pentru noi.

— Miercuri ?

— Cred că da.

— Sîmbătă plecăm acasă.

— Acasă, spuseră cu toții.

Cuvîntul nu avea nici un sens.

— Știți, vorbi Teft, mă simțeam înstrăinat în cabină. Fără nimeni lingă mine. De ce rî-deați așa ?

— Tatăl meu vitreg îi spunea mamei, l-am auzit eu, începu Goodenow. Zicea că ea trebuie să se hotărăscă dacă sînt băiat sau fată.

— Mă întreb ce-or fi făcînd caii noștri, spuse Lally 2. Sper că dorm.

— Închipuiește-ți niște tipi din California, spuse Lally 1. Merg pe drum, și deodată dau de un bizon. Hei, frate, ce-i asta ? Peste ce-am dat ?

— Sau niște ținci, dacă văd un bizon, spuse Lally 2. O să le placă mai mult decît la televizor.

Camionul se hurduca întruna, cu viteză mică, iar cireada mergea în urma lui, cu bizonii tot ridicînd și coborînd capetele. Cotton se sălta în picioare la fiecare două-trei minute, scrutînd depărtările întunecate pe deasupra cabinei. Gardul îl obseda, ca și apropierea dimineții. Trebuie să fi parcurs cam trei kilometri pînă acum, își zicea el, neapărat.

— La trei kilometri pe oră, spuse Teft, nu se poate spune că înaintăm vertiginos. Motorul n-are cum să se oprească și nici măcar n-ai cum să tai contactul, fiindcă are dublu circuit. Al meu și al lui Hank Ford.

— Cotton a avut dreptate, spuse Goodenow. Trebuie să ne terminăm neapărat treaba, orice ar fi. Așa o să fie ceva de capul nostru.

— E ca Ralph, încuviință Teft.

— Cine ? întrebă careva.

— Ralph. Piranha vărului meu.

— CE-I AIA PIRANHA ? întrebă Lally 2.

— Un pește. Numai că se hrănește cu carne.

— Nu pomeni de mîncare, spuse Shecker.

— Am un văr care învață la colegiul Amherst, explică Teft. Și-a cumpărat un peștișor piranha și l-a botezat Ralph ; l-a luat cu el la cămin și îl ținea într-un acvariu în camera lui, iar în fiecare zi îl hrănea cu cîte un caras auriu proaspăt, cumpărat de la pescărie. Asta-i peștele preferat de piranha.

— Mai ușor cu finul ăla, le atrase atenția Cotton.

— La noi în saună trăiesc niște omuleți, începu să spună Lally 2. Chiar sub pietre. Ei fac aburii.

— Așa că Ralph a crescut tot mai mare și avea nevoie de tot mai mulți carași, iar vărul meu alerga toată ziua la pescărie să cumpere carași, și își distrugea cariera academică. Ținea tare mult la Ralph, dar în primăvara aia și-a dat seama că trebuie să se despartă. Așa că l-a pus într-o găleată, l-a dus la un colegiu de fete din apropiere, unde era un iaz cu carași aurii, și i-a dat drumul acolo. Iazul era plin de carași mari și grași.

Goodenow își proptise trofeul între picioare, ținîndu-l de coarne. Se uita țintă în ochii lui roșii și fioroși, sub gaura făcută de glonțul lui Teft.

— V-am spus să fiți mai grijulii cu finul, spuse Cotton. În caz că n-ați observat, să știți că mai avem mai puțin de două baloturi. Dați-le porții mai mici.

— Ei, și cînd Ralph s-a văzut în iazul cu carașii ăia grași, și-a ieșit din minți. A început să aleagă. Nu mai mîncă decît burțile moi și grase. Îmbucătura și burta, gogilț ! În fiecare dimineață, apăreau plutind la suprafață carași fără burtă. Tocmai asta a fost greșeala lui Ralph.

— Ce greșeală ? întrebă unul.

— Spune-mi, se adresa Goodenow trofeului. Ai trăit și tu prin locurile astea ? Erai cumva un supertaur ? Îți dai seama ce facem noi pentru prietenii și neamurile tale ?

— Fiindcă grădinarii de la colegiul de fete și-au dat seama că ceva nu era în regulă. Au scos restul de carași afară, au pus otravă în iaz și bătrînul Ralph și-a primit răsplata. Asta pentru că se făcuse un porc de piranha.

Căzură pe gînduri. De cîte ori trebuiau să analizeze ceva, îi apuca durerea de cap, iar acum îi enerva faptul că nu înțelegeau sensul povestirii.

— Teft, mîriiră ei.

— Ce-i ?

— Care-i poanta ?

— Ce poantă ?

— În vara asta n-am văzut jucînd echipa Chicago Cubs, spuse Lally 2. Am fost lipsit de hrană spirituală.

— Poanta ! țipau ei acum. (Teft îi lăsase adesea cu gura căscată.) Care-i poanta ?

— Oh, oftă Teft. Păi, dacă bătrînul Ralph ar fi halit cîte un caras întreg, în loc să ciugulească pe alese, grădinarii nu s-ar fi prins multă vreme. Ralph ar fi putut trăi — și încă bine — în iazul acela, chiar și azi. Dar el nu. Așa că asta-i poanta : nu mîncați numai burțile !

— Burțile ?!

— Tare aș vrea să am un tort de ciocolată întreg, mărturisi Shecker.

— Mîncați totul ! spuse Teft.

— Cum adică să mîncăm totul ?

— Vreau să spun, trebuie să terminați ce-ați început. (Teft scutură din cap, mîhnit de înghustimea lor de spirit.) Știți, ca atunci, la Marele Canion, țineți minte ?

— Frate-meu mai mic și cu mine, vorbi Lally 1, ne-am distrat grozav pe vapor odată.

Psihiatrul din Lucerna era renumit în toată lumea pentru felul în care lucra cu copiii. Stephen și Billy Lally au fost duși la el ; stăteau într-o vilă pe care mama lor o închiriasse pe toată vara. Se așteptaseră ca elvețianul să fie un țap bătrîn cu barbă care să le pună întrebări timpite. Era însă un tînăr bine bărbierit. L-a luat pe Stephen într-o cameră plină cu păpuși făcute din plastic. A ales patru, un bărbat, o femeie și doi băieți, și a deschis un dulăpior plin de costume, după care i-a cerut lui Stephen să îmbrace cele patru păpuși, care trebuiau să reprezinte membrii familiei lui, în costumele care, după părerea lui Stephen, se potriveau cel mai bine cu rolul pe care îl avea fiecare în familie. Stephen Lally junior i-a îmbrăcat pe cei doi

băieți în costume bărbătești, iar pe cele două păpuși adulte în haine de fetiță și, respectiv, de băiețel. Psihiatrul a spus că era ceva foarte interesant și că vor discuta data viitoare ce înseamnă asta. Dar data viitoare n-a mai existat, pentru că tatăl lor a venit în Europa, s-a împăcat cu mama și au plecat cu toții împreună acasă, pe un vapor foarte rapid numit „Stătele Unite“. Cei doi frați s-au distrat grozav într-o seară în timpul traversării. Furișîndu-se pe puntea superioară, au dat drumul din cuști la toți căței pasagerilor. Curînd, vaporul s-a umplut de căței care alergau peste tot, se hîrjoneau prin sala de spectacole și lătrau prin baruri.

Ascultînd, chiar așa nu prea atenți, povestea idioată a lui Teft, neglijaseră să hrănească ciurea și acum bizonii se buluceau în jurul camionului. Ccoașe și bărbj, răsufări fierbinți și propriile lor halucinații îi amenințau din trei părți. Simțindu-se încercuiți, se înghesuiră unii în alții pe podeaua de metal a remorcii. Idei ciudate le rătăceau pe cărările întortocheate ale minții. Se întrebau acum : cine pe cine mîină ? Care sînt păstorii și care e turma ?

— Pe toți dracii, pierdem partida, spuse Cotton. Teft, cred că ne învîrtim în cerc, altfel ar fi trebuit să ajungem !

Teft se simți ofensat.

— Bine, condu tu !

— Știi că nu pot ! îl îmboldi Cotton gesticulînd. Bagă-te la loc în cabină și aprinde farurile odată, scurt, să vedem dacă se zărește gardul !

Teft se băgă inciudat înapoi pe fereastră, iar Cotton îi repezi pe ceilalți.

— Dați-le fin, că altfel vin ei aici să și-l ia singuri ! Dar nu prea mult !

Mai rămăsese doar un balot și o grămăjoară. Sub supravegherea lui Cotton, începură să împartă finul în mănunchiuri. Teft lumină o dată cu farurile, dar fără succes — nu se vedea nici un gard. Cotton se tot scula în picioare, neliniștit că iar o să pățească cu finul așa cum s-a întâmplat cu benzina.

— Dar sînt mai mulți acum, tresări deodată Lally 1. S-au adunat cu mult peste treizeci.

Își încordară privirile, numărînd. Lui Shecker îi ieșeau 41, lui Goodenow 42.

— Clienți noi, spuse Cotton. Grozav ! Cu cît se adună mai mulți, cu atît scapă mai mulți.

— Hei, ia te uită ! țipă Lally 2. Au și viței !

Dincolo de grămada de tauri și vaci, doi viței de bizon, cu picioarele subțiri ca niște bețe, zburdau pe lângă mamele lor. Născuți în mai sau în iunie, nu aveau încă coarne și nici cocoase, iar cozile ca de miel tremurau de plăcerea de a fi împreună cu toți ceilalți.

— Patruzeci și unu și doi viței, spuse Shecker, apoi își trase una peste frunte. Putem număra ! Înseamnă că se vede !

— E dimineață ! strigară cu toții. Ura ! Am stat toată noaptea !

Săriră în picioare cît ai clipi, rezemîndu-se unul de altul, uitîndu-se cu gura căscată la ciudatele făpturi cu care împărțiseră lungile și întunecatele ore de pericol și de împlinire, la erupția ca de pojar din pete de noroi și sînge de pe

fețele lor, la firele de fin agățate în păr. Formau un jălnic stol de canari în deșert, prea oboșiți ca să mai ciripească.

Intorcîndu-și privirile unul de la altul, se uitară împrejur. Nu se făcuse încă ziuă. Dar noaptea sigur se sfîrșise. Călătoriseră fără hartă către un tărîm nemărginit. Lumea părea scăldată în lapte. Pămîntul și cerul mai erau încă cenușii. Iar ei se aflau într-un loc din acelea în care îți vine să spui : ciupește-mă să mă trezesc. Putea fi oriunde — Arizona sau Africa, sau Asia ori partea nevăzută a lunii. Dar bizonii erau reali. Negri pe fondul cenușiu, nu bruni, păreau mai puternici decît în țarcuri ; pufăiau, se izbeau între ei, rumegau și mergeau înainte, ca într-un exod de la începutul lumii. Și camionul era real. Eșapamentul pîrîia încet. Scuipate de sub roți, pietrele șuierau. Chitarele zdrăngăneau. Bateria marca un ritm îndrăcit. Un cîntăreț implora.

— Radioul ! strigară cu toții.

Îl înșfăcăară pe Lally 2 și practic îi sfîșiară ja-cheta ca să scoată afară tranzistorul. Mergea ! Un post simpatic își începuse emisiunea, iar drăgălașul de crainic, încă beat de somn, pusese primul disc cu cîntecele preferate !

— James Brown !

— Șlagărele lui celebre !

— Ia să vedem cum se descurcă aparatul ăsta japonez !

— Ura-a-a-a !

Îl puseră mai tare. Ritmul viu îi readucea la viață. Tîrșîindu-și picioarele, numai în ciorapi,

pe platforma plină de fîn, pocneau din degete și se loveau peste coapse.

— Hu-hu !

— Dă-i-nainte tot așa !

Shecker ridică tranzistorul deasupra capului și-l agită în direcția cirezii ; zicea că așa făceau cowboy-ii noaptea, pe drumul către Dodge City, în vremurile bune de altădată : le cîntau vitelor cîntece de leagăn, cu radiouri japoneze, cu James Brown și cu șlagărele lui celebre.

— Tăceți ! Tăceți toți dracului din gură !

Cotton bătea cu pumnul în acoperișul cabinei, asurzindu-l pe Teft.

— Și mai închideți naibii aparatul ! se zborși el. Luați fîn și dați-le de mîncare ! Ce naiba aveți în cap — tărițe ? Nu vă dați seama că în țarc au descoperit camionul și cireada lipsă, și că în orice moment toată armata de vînători sportivi va fi pe urmele noastre, să ne țină numai în șuturi de-aci pînă-n Mexic ? Sau o să facă din noi ținte de tras ? Cînd o să-nceapă ei să tragă, să vezi ce-o să jucați, o să jucați pînă v-adună de pe jos !

Se liniștiră imediat. Lally 2 băgă radioul la loc în jachetă. Începură iar să hrănească animalele, adunînd fînul risipit pe platformă și desfăcînd și ultimul balot. Cotton le întoarse spatele, scrutînd cu privirea pe deasupra cabinei. Se uită o dată la ceas. Era cinci și treizeci și patru. Îl bruftului de două ori pe Teft, că nu-i în stare să conducă în linie dreaptă nici măcar trei kilometri, și nici să găsească un amărit de gard. În spatele lui, ceilalți se resemnaseră. Izbucnirea lui ar fi putut provoca o reacție, dacă ei n-ar

fi recunoscut simptomele familiare : Cotton își încărca bateriile de agresivitate, pregătindu-se să intre în criză.

Zorile erau acum liliachii. Parcă mergeau în derivă pe o plută, printr-o întindere de apă violetă. O gloată de făpturi venea în urma lor, clătînd din coarne cu nerăbdare, din cauza porției prea mici pe care o primea. Erau mai multe guri de hrănit ca înainte, căci alți șase bizoni adulți se alăturaseră grupului, plutind pe valurile violete.

— Cotton ?

Îi tulburaseră spusele lui, c-o să-i adune de pe jos, doar numai Lally 2 îndrăzni acum să i se adreseze.

— Cotton, crezi că ne bagă la pușcărie ?

El se întoarse, înfruntîndu-i.

— Probabil. Măcar pentru furtul a două mașini. Și pentru gaura făcută într-un cauciuc. Și pentru faptul că sîntem delincvenți minori, fugiți din tabără și de la părinți. E destul, de asta puteți fi siguri. Dar, dacă-i eliberăm, zău că merită. Dacă nu reușim, dacă o dăm în bară tocmai cînd sîntem atît de aproape...

— Ce-o să ne facă ? întrebă Lally 2. Adică, vînătorii.

— Cine știe ? Numai că nu-s vînători, sînt măcelari. De la de-alde ăștia, care trag aiurea în animale numai ca să se amuze, așa cum au făcut-o ieri, te poți aștepta la orice.

— Poate că ne bagă pe noi în țarcuri în locul bizonilor, zise Lally 1.

— Și ne scot trei cîte trei, adăugă Shecker.

— Și ne hăituiesc călare pînă cînd nu mai putem fugi, mai întunecă atmosfera Goodenow.

— Cotton ! și Teft își scoase capul pe geam. Hei, băieți, gardul !

Împiedicîndu-se, alunecînd, căzînd unii peste alții, Pișacioșii săriră să se uite pe deasupra cabinei.

— Oh, nu ! gemu Cotton. Numai asta nu !

19

NICI UNUL nu se gîndise la împrejmuirea care trebuia să închidă rezervația dinspre sud. Își închipuiseră că era tot gardul de sîrmă în patru șiruri care îngrădea țarcurile de animale și pășunile. Acum se dumiriseră. Acolo, cele cîteva rînduri de sîrmă obișnuită și împrejmuirile pentru vite erau suficiente pentru a opri bizonii să iasă spre străzile și barurile din Flagstaff. Aici însă, unde tentația de a se aventura în paradisul de pini al canionului ar fi fost considerabilă, singura îngrădire trebuia să nu dea greș. Și nici nu dădea.

Teft oprise camionul. Pentru a-i îndemna la treabă, Cotton dădu un ordin scurt : „Încălțarea, toată lumea !“, numai că bieții soldăței abia reușiseră să-și vîre cizmele. Apoi, pentru a menține cireada pe loc, le spuse băieților să le dea jumătate din balotul de fîn rămas.

Culorile se schimbau. Natura se îmbujora. Băieți trandafirii și însuflețiți serveau animale trandafirii și însuflețite.

Odată treaba făcută, Cotton îl puse pe Teft să se îndepărteze de cireadă și să tragă camionul lîngă gard. Acesta, înalt de aproape trei metri, era făcut din sîrmă împletită, bine întinsă între stîlpi de metal înfipti adînc, din zece în zece metri. Pe sîrmă atîrnau smocuri de blană, acolo unde animalele se frecaseră pentru a scăpa de cojoacele lor de iarnă. De pe platforma camionului se vedea departe — un cer trandafiriu, cîțiva pini, iar dincolo de ei Rîpa Mogollon.

— Ia nu mai stați ca niște popindăi ! Împingeți !

Cotton se opinti cu umărul în gard.

— Haideți, executarea !

Ceilalți trei puseră și ei umărul, dar, după cîteva eforturi îndoielnice, pur și simplu se sprijineau de gard, nu mai împingeau deloc. Cele șapte ore de activitate febrilă, plus sacrificarea raiourilor și căștilor și, în sfîrșit, dansul îndrăcit de la urmă îi sleiseră. Tremurînd, cu gura uscată, renunțară și se întinseră pe jos ; erau prea sfîrșiți ca să le mai pese de ce o să spună Cotton.

Soarele de august, roșu și crud, își sprijini bărbia de orizont. Începea, orbindu-i o nouă zi.

Cotton nu spuse nimic. Cu brațele întinse, cu degetele fixate în ochiurile de sîrmă ca niște gheare, cu picioarele arcuite ca niște doage, cu capul în piept, dădea singur lupta cu gardul. Nu

voia să plătească bir nici fierului, nici încordării, nici nopții, nici zilei, nici vieții, nici morții, nici trupului, nici dorinței. Ce nu putuse face un buhai de bizon, trebuia să facă el.

Dar de astă-dată nu avea păsuire. De astă-dată n-o să accepte compromisul. Răsucindu-se cu totul, sprijinit în cizme, împingea cu spatele. Vinele grumazului i se încordară și, chiar în acea clipă, deodată ochii parcă îi ieșiră din cap ; uluit, se uita nevenindu-i să creadă ; apoi, întinse brațul peste capetele lor.

— Uite-i că vin !

Se ridicară și ei, privind înapoi spre întinderea rezervăției. Razele soarelui de dimineață se răsfîrgeau de pe parbrizul unui jeep, lucind ca o oglindă reflectorizantă, cam la o milă depărtare. Jeep-ul era urmărit îndeaproape de două camioane, pline amîndouă cu oameni. Trăgînd după ele o coadă învolburată de praf, cele trei mașini trecură peste ridicătură, apoi dispărură în vale.

— Prea tîrziu, fir-ar să fie ! E prea tîrziu !

Pe Cotton îl înecă plînsul, ca și cum cei din clanul Pișăcioșilor ar fi fost de vină ; apoi însă zbiră :

— Ba nu, nu-i prea tîrziu ! Teft ! Înapoi, spre cireadă, încet... să nu-i sperii... mișcă, mișcă !

Cînd camionul se întoarse, îi împinse pe ceilalți, desfăcu oblonul din spate și izbi în el cu piciorul pînă cînd, zăngănind, acesta căzu ; în momentul cînd Teft opri motorul, îi puse pe băieți să mature de pe platformă ce mai rămăsese din balotul de fîn și celelalte gunoaie.

— Asta o să-i mai țină în loc ! Acum, dă-i drumul, Teft ! Cincizeci de metri mai încolo... așa... dar încet ! Mișcă, mișcă !

Era desperat dar plin de hotărîre ; improviza, coordona, plin de stoicism, întăritat. Fordul încă nu se oprise, cînd el făcu un salt din mașină cu carabina în mînă și le porunci tuturor să coboare, inclusiv Teft, și să se miște cu grijă, căci bizonul poate ataca un om fără motiv sau avertisment. Însă băieții abia își mai puteau mișca picioarele. Azvîrliți în aventură, nedormiți, nemîncați, erau parcă duși din astă-lume. Dezoorientați, pierduți, zăpăciți, a trebuit să-i tragă el și să-i împingă, și să-i pună să stea la oarecare distanță de cireada care păștea. Stăteau ca niște mici stafii, clătînîndu-se pe picioare, surzi și orbi la vecinătatea animalelor periculoase și a oamenilor periculoși care se apropiau tot mai mult. Păreau niște spectatori la o serbare pe care Cotton o înjgheba pentru a le face plăcere.

Cotton îi spuse lui Teft să încarce carabina și să tragă atunci cînd jeep-ul va apărea din nou pe ridicătură.

— Să nu tragi în vreun om, ocheste în radiator, spuse el calm. Doar să bagi frica-n ei, să se oprească.

Teft se bălbîi că nu poate, că nu e în stare să nimerească nimic de la distanța asta.

— Nici unul dintre noi nu poate. Vino-ncoă'.

Îl puse pe Shecker să se așeze pe jos, îl plasă pe Teft în spatele lui și îi zise să sprijine țeava pe umărul băiatului.

— Acum poți. Încarcă !

Goodenow și frații Lally urmăreau cu atenție. Teft, cu mâinile tremurînde, reuși să vîre un cartuș pe țeavă și clănțani închizătorul. Mașinile apărură iar, mai aproape, apropiindu-se acum în șir peste creastă, pline cu oameni.

— Foc ! porunci Cotton.

— Cotton, nu pot.

— Foc, fir-ar să fie !

Arma de calibrul 22 trosni. La altitudinea la care se aflau, auziră șuieratul glonțului. Bizonii ridicară capetele, ascultînd, dar rămaseră pe loc.

— Trage mereu ! zbieră Cotton. Trage pînă nimerești ceva și-i silești să se oprească ! Or să ajungă aici în două minute, iar mie îmi trebuie trei minute !

Teft încărcă și trase din nou. Shecker se chirci, jeep-ul se opri, la fel și camioanele din spatele lui ; mai mulți bărbați cu pălării mari în cap coborîră în grabă.

— Teft, dă-mi trei minute !

Teft întoarse capul, dar Cotton o luase din loc.

Se pomeniseră deodată într-o lume a simplității. Neiubiți, fuseseră dați în grija unui cămin bătut de vînt, pe întinderi libere, în foșnet de arbori și iz tonic de animale. Așa era Vestul — un tărîm fără pasiuni. Munții nu le cereau nimic. Cerul, mai larg decît îl știuseră ei pînă acum, era imparțial. Urmaseră o cură de soare, de stînci, și se refăceau cu balsamul zilelor care se scurgeau toate la fel. Și se refăcuseră, sau cel puțin așa se părea. Dacă Pișăcioșii nu erau încă în stare să facă un lucru cu adevărat greu, gă-

seau în întortocheata lor personalitate imboldul de a face ceva spectaculos. Cu riscul de a fi dați afară, se duseseră să vadă un film care li se interzisese. Premii pe care nu le puteau cuceri în competiții, le luau prin șiretlic, ca apoi să le profaneze prin gloanțe. Incercările îi căliseră. Punctul culminant, isprava care, în sfîrșit, îi eliberase fusesse excursia în Marele Canion. Cotton îi salvase la urmă, dar erau cît pe ce să dea greș.

Noapțile petrecute în aer liber erau un alt punct de atracție al taberei de băieți „Box Canyon“. Două cîte două, triburile făceau în timpul verii patru excursii de două zile, înnoptînd pe traseu în Marele Canion, în Valea Monumentului din rezervația indienilor Navajo, în canionul Oak Creek, în Deșertul Pictat sau în Pădurea Împietrită. În a șasea săptămînă, într-o dimineată, Apașii și cu Pișăcioșii, împreună cu instructorii lor și sub supravegherea unui instructor superior, s-au îndreptat în două camioane spre canionul Havasu, o porțiune din Marele Canion. Parcînd mașinile la marginea rîpei, și-au continuat drumul în șir indian, cîrînd în spinare mîncarea, bagajele și olița de noapte. Au coborît poteca, escortați de vulturi, timp de două ore și jumătate pe o distanță de doisprezece kilometri, primii șapte întortocheați și abrupti, iar ultimii cinci pe drum mai drept. Ajunseră jos, jos de tot, în altă epocă parcă, în patria căprioarelor și a luminii orbitoare, a tăcerilor de fosilă și a ecoului. Era tare cald în adîncimile canionului, iar marea fericire a băieților a fost să se întindă la umbra plopilor, apoi să se dezbrace și să se

arunce goi în eleșteul de sub cascada Havasu, să se bălăcească în apă ca niște vidre, intrînd și trecînd și ieșind din stropii cascadei. Dacă te urcai pînă la marginea cascadei și-ți făceai vînt destul de tare, puteai zbura peste briul de piatră drept în eleșteu, o săritură înfricoșătoare de aproape cincisprezece metri. Apașii încercară primii, erau mai mari și mai puternici și cîștigau la toate jocurile ; după cîteva acuzații de lașitate, îndrăzniră și Pișăcioșii, toți, în afară de Lally 2. Prinziînd un moment cînd Cotton era cu spatele, Apașii îl luară pe puști pe sus, de mîini și de picioare, și-i făcură vînt în apă. Tîpătul lui, în cădere, trezi ecoul pînă la mari depărtări.

În noaptea aceea, puștiul țipă din nou, trezindu-se dintr-un coșmar. Ca să-l liniștească, Cotton îi trase fermoarul peste cap, închizîndu-l cu totul în sacul de dormit.

Mai și ploua, așa că triburile dormiră pe apucate.

Dimineața plecară în cercetare, înotară din nou, iar după prînz își făcură bagajul și își umplură gamelele cu apă de izvor, pregătindu-se de urcuș. Ce larmă făceau cu toții ! Siguri că vor ajunge la marginea rîpei cu mult înaintea Pișăcioșilor, Apașii aveau de gînd ca, odată ajunși acolo, să pornească spre tabără în camioneta lor fără să-i mai aștepte și pe „mocăiți“. Însă instructorul superior le atrase atenția că trebuiau să aștepte, că expediția trebuia să se întoarcă toată odată și că, pe deasupra, Pișăcioșii n-o să rămînă prea mult în urmă. Apașii începură să protesteze. Propuseră o prinsoare : dădeau capul

de bizon, în ultimele două săptămîni de ședere în tabără, pe olița de noapte, dacă ajung la marginea rîpei cu o oră mai devreme. Cotton acceptă prinsoarea. Își potrivoră ceasurile și expediția porni la deal.

Pe primii cinci kilometri de urcuș ușor, Pișăcioșii ținură pasul. Cînd începu însă adevărată ascensiune, rămaseră în urmă. Aerul, după ploaie, era neobișnuit de umed. Pereții canionului parcă îi sufocau. Șiroiau de sudoare. Rămînînd în urma lui Cotton, goleau pe furiș gamelele. Cînd mai aveau încă trei kilometri de mers, rămaseră fără apă. Rucsacurile erau prea grele. Începură să arunce din lucruri. Granitul și gresia acumulasera căldura în timpul zilei, iar acum, ca niște plămîni, o expirau. Poteca părea că urcă drept în sus. La un kilometru depărtare de buza rîpei auziră strigăte de dispreț. Apașii ajunși sus îi urmăreau și marcau timpul. Și atunci, Pișăcioșii se dezumflară deodată. Goodenow și Lally 2 se așezară pe jos bolborosînd. Teft cu Shecker și cu Lally 1 se tiriră pînă la umbra unor stînci și rămaseră culcați, gîfîind. Dezgustat, Wheaties le ordonă să-și miște fundul, iar atunci cînd ei nu se clintiră, își continuă drumul. Rămaseră singuri.

Cotton puse jos olița și se uită la ceas. Trebuiau să parcurgă ultimul kilometru în douăzeci și și opt de minute. Așa că începu să răcnească la băieții din batalionul său. Îi imploră, dar în zadar. Se întîlniseră numai din întîmplare. Erău uniți numai prin chicote, glume și fleacuri. Iar acum, firul acela delicat care îi ținuse legați la

un loc, la desperare, se rupsesse. Cotton era mai supărat pe sine însuși decît pe ei. Le ceruse mai mult decît puteau să dea. N-ar fi trebuit să primească prinsoarea. Dăduse greș ca bun comandant. Și asta însemna mult mai mult decît să scape de un amărit de hîrb de oală. În ultimul timp, pentru prima dată în viața lor băieții ajunseseră să învingă. Dacă îi lăsa în voia lor acum, vor fi pierduți unul penru celălalt. Și, pierzîndu-se unul de altul, fiecare se pierdea pe sine. Văzu cum întreaga vară atîrnă de marginea unui blestemat de canion.

— Doamne, băieți, vorbi el răgușit, cu gîtlejul uscat, de frică să nu izbucnească în plîns. Doamne, trebuie s-o luați din loc. Mai am jumătate de gamelă, puteți s-o beți.

Băieții mîrîiră.

— Bine, am să vă spun. N-aveam de gînd, dar acum vă spun. I-am auzit pe instructori vorbind într-o seară. Spuneau că ar trebui să fim închiși, nu trimiși în tabără. Spuneau că părinții noștri ne-au trimis aici ca să scape de noi, că nu știau cum s-o facă, decît să ne arunce din mașină sau să ne împuște.

Îi lăsa să chibzuiască la cele spuse.

— Adevărul e că sîntem niște nasoi. Încurcăm pe toată lumea, și nu sîntem buni de nimic, și nimeni n-are nevoie de noi. Părinții, instructorii, toți — și mai ales lăudaroșii ăia de sus — nimeni nu ține să urcăm pînă acolo în douăzeci și opt de minute. Adevărat, sîntem la pămînt, dar să-i lăsăm să facă iar pipi în olița noastră? Pe

dracu ! Așa că, mișcați ! Dacă n-o facem acum, n-o s-o facem niciodată.

Acum, îi dădură și lui lacrimile. Impleticindu-se, trecu de la unul la altul, lovindu-i cu piciorul în coaste.

— Mișcați, nenorociților, vai de capul vostru, prăpădiților, nasoilor, mișcați !

Cotton nu și-a dat niciodată seama ce anume i-a făcut să se miște, durerea sau rușinea, dar se mișcă. Le dădu să bea din gamelă, îl puse pe Teft în fruntea coloanei, iar el se postă în coadă, răcnind la ei de îndată ce încetineau ritmul. Împreună cu Shecker, îl tirîră pe Lally 2 pe ultima sută de metri. Ajunseră pe creastă cu patru minute înainte de termenul fixat și se prăbușiră ca morți.

Cînd prinse puteri, Cotton se ridică și merse impleticindu-se pe lîngă instructori pînă la Apași, care așteptau spășiți în mașină. Cînd ajungem în tabără, le spuse, cu buza de jos crăpată, plină de sînge, ne predați nenorocitul ăla de cap de bizon. Apoi se întoarse la Pișăcioși și îi sili să se ridice în picioare.

— Ia uite-aici, zise. Priviți !

Luînd olița de toartă, întinse brațul, se aplecă și, rotindu-se ca și cum ar arunca discul, o zvîrli departe în rîpă. Erau liberi.

Teft trase din nou. În depărtare, oamenii săriră înapoi în mașini și porniră din nou.

— Hei, Teft ! Ambreiajul e la stînga, frîna la dreapta, nu-i așa ?

Cotton era în camion, cu capul scos pe geam.
— Cum bag în viteză, cu aiureala asta de
lingă volan ? În sus sau în jos ?

20

TEFT FĂCU OCHII MARI.

Porni într-o viteză aiurea, camionul se smuci
ca o capră. Cotton apăsă acceleratorul pînă la
fund, motorul mugi și mașina porni. Aplecat tot
peste volan, cu oblonul din spate bălăbănindu-se,
ochi o porțiune de gard între doi stîlpi.

Nimeri ținta cu precizie. Lovită în mijloc de
botul și bara camionului, rețeaua deasă de sîrmă
se rupse zornăind și cele două jumătăți se răsuci-
ră spre stîlpi cu viteză, ca o cortină deschisă
prea uite. Camionul trecu prin gard, apoi se
opri singur — căci Cotton nu putuse bineînțeles
ghici care e frîna — într-un tufiș de cedru pitic.

Pișăcioșii și-ar fi putut îngădui un ultim hohot
de ris nebun, numai că Teft, trăgătorul de elită,
mai trase o dată și nimeri ceva, căci jeep-ul din
vîrfurile coloanei coti brusc în spatele unui delușor,
iar Teft, rupînd cutia de cartușe, descoperi că era
goală.

Roțile camionului începură să se învîrtească
în gol ; apoi camionul zvîcni din tufiș, făcu un
ocol și reveni prin spărtură ca la un spectacol
de rodeo ; iar Cotton, care descoperise probabil

pentru ce au fost inventate ambreiajul și frîna,
opri tocmai în clipa cînd Teft se ridică în pi-
cioare și, ținînd carabina de țeavă, o ridică dea-
supra capului și dădu cu ea de pămînt, făcînd
tăndări patul puștii.

— Nasoilor ! urlă Teft. Gata benzina, gata fi-
nul, gata muniția, nasoi pe cînte !

Cotton zîmbi. Nu-l văzuse încă nimeni zîm-
bind.

— Pe dracu, zise el.

Își aprinse o altă țigară și pufăi cu un aer atot-
știutor. Chiar în situația în care se aflau, băieții
se simțiră impresionați. Îi atrăgea ca pe niște
pui rătăciți, nehotărîți, temîndu-se să nu-i sară
iar capsă.

Nu se auzea nici un sunet, în afară de zgomo-
tul motorului care mergea în gol. Cotton aruncă
repede o privire spre cireadă ; bizonii deveniseră
neliniștiți, adulmecînd ba lucerna, ba urmări-
torii. Jeep-ul și cele două camioane cu oameni
erau la vreo cinci sute de metri și se apropiau
rapid.

Își trecu în revistă regimentul. Erau ei poate
osteniți și pricăjiți, dar cel puțin nu-și mai su-
geau degetul, nu-și rodeau unghiile și nu scriș-
neau din dinți. Zîmbi din nou, și o clipă de pe
chip îi dispăru orice urmă de încordare ; fără
să știe cum, le amintea de un soldat bătrîn șe-
zînd pe o bancă lingă judecătoria din Prescott,
gîndindu-se la anii copilăriei, privind cum
merge lumea înainte și molfăind ideea de nemu-
rire.

— Pe dracu ! repetă el. Sint mîndru de noi.

Am zis că terminăm treaba, și o s-o terminăm. Cireada o s-o zbughească de aici, și la fel o să facem și noi. Chiar acum. Pe bune.

Ferindu-și dințele care se clătina, strînse tare chiștocul în dinți.

— Ia priviți aici, le spuse celorlalți. Fiți atenți!

Băgă motorul în viteză. Ambreiajul scriși ascuțit. Camionul se aruncă înainte. Cînd prinse viteză, făcînd un ocol larg spre pășune, oblonul din spate pocnind ca o cutie de conserve legată de coada unei javre, se năpusti din spate spre cireadă cu șaizeci de kilometri pe oră.

La cincizeci de metri de bizoni apăsă claxonul. Asta declanșă totul.

Cireada o porni bubuind. Patruzeci și șapte de bizoni și doi viței făcură un salt imens în aer și năvăliră cu viteză maximă încă înainte de a atinge pămîntul ; cu cozile în sus, galopau acum spre spărtura din gard, trecură prin ea ca un fulger, cu băiatul, camionul și claxonul după ei. Erau ca o splendidă întruchipare a tunetului. Simțeai că-ți plesnesc tîmplele. Îți golea capul de orice. Întreaga planetă se cutremură. Nu se putea să nu se fi auzit și în cer.

Pișacioșii văzură trofeul de bizon rostogolindu-se de pe platforma camionului. Zăriră capul lui Cotton ieșit pe geamul mașinii și-l auziră urlînd :

— Nasoi, nasoi ! Haide, nasoiilor, la goană !

Doi tauri erau în frunte. Dincolo de gard, răsucindu-se chiar în ultima clipă pe buza prăpastiei, rupseră cireada în două. Jumătate la dreapta, jumătate la stînga, se răsîndiră în vas-

tele spații deschise ale acestei țări care le aparținea. Doar camionul-păcăleală o ținea drept, neiertător, înainte.

Alergînd și împiedicîndu-se de groază, nu mai știură dacă se defectase frîna sau dacă el uitase unde era, ori dacă încercase să întrerupă contactul care nu se putea întrerupe pentru că era cu dublu circuit, sau uitase de prăpastie, sau pur și simplu nu-i păsa fiindcă izbîndiseră și bizonii erau liberi, liberi, liberi pe veci. Timp de o clipă, văzură pentru ultima dată părul roșu al lui John Cotton fluturînd ca o flacăară cînd camionul păru că se înalță în aer, apoi porni în picaj și dispăru. Asta a fost tot, asta și apoi o trosnitură îndepărtată, de neconfundat, a metalului zdrobit de stîncă, și înțelegerea sensului acelei trosnituri care, cîteva fracțiuni de secundă mai tîrziu, le zdrobea inima, chiar dacă îi și elibera pentru totdeauna.

Jeep-ul și cele două camioane trecură stîrnind praful prin spărtura gardului, și se opriră brusc. Din mașini săriră vreo duzină de bărbați, apoi rămaseră în loc, șovăind.

Soarele răsărise acum, văzduhul era ușor ca o sticlă rece de coca-cola, fața pămîntului era plăcută la vedere. Numai un vînt jalnic se strecura din canion, de jos, suspinînd trist și tremurător printre pini și şuierînd peste prerii în semn de adio.

Mijindu-și ochii pe sub pălăriile cu boruri late, bărbații se apropiară, cu fețele posomorite. Unii erau în uniformă. Alții erau sportivi ama-

tori de la oraș și purtau carabine ucigătoare. Și deodată se opriră.

În fața lor, îngroziți și sfidători, stăteau, pe buza Ripei Mogollon, cinci delincvenți minori cu ochii roșii, cu părul plin de paie, cu cizme murdare, cu blugi și jachete cu inițialele BC pe spinare, unul dintre ei ținând strâns un cap de bizon cu coarne, toți cu ochii în lacrimi. Lawrence Teft și Samuel Shecker, și Gerald Goodenow, și Stephen Lally junior, și William Lally, strînși unul în altul, plângînd de durere și sfidînd triumfători ceea ce părea sunetul unui radio.

— Ho ! Ho ! Ho ! — plîngeau ei cu sughituri, bătîndu-și parcă joc de bărbații cu pălării caraghioase. Ho ! Ho ! Ho !

Lector : MARIA VONGHIZAS
Tehnoredactor : NICOLAE ȘERBĂNESCU

Bun de tipar 11.11.1980. Coli tipar : 5,5.

Comanda nr. 522
Combinatul Poligrafic „Casa Scintei”
București — Piața Scintei nr. 1
Republica Socialistă România

Scanare și prelucrare digitală

de

Anonim

și

CAT Graur

Antwerpen

2024

